

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA 's-Gravenhage

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der
Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

**Directoraat-generaal
Ruimtelijke Ordening**
Directie Ruimtelijk Beleid

Turfmarkt 147
's-Gravenhage
Postbus 20011
2500 EA 's-Gravenhage
www.geobasisregistraties.nl
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](http://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Kenmerk
2023-0000568359

Uw kenmerk

Bijlage(n)
4

Datum 02 oktober 2023

Betreft Tweede Evaluatie wet basisregistratie adressen en gebouwen

Geachte voorzitter,

Op 1 juli 2009 is de Wet basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) in werking getreden¹. Het doel van de Wet is het aan eenieder beschikbaar stellen van de in de basisregistratie adressen en gebouwen opgenomen gegevens. Hierbij is het essentieel om een landelijk uniforme afbakening van gebouwen te realiseren om de onderlinge uitwisselbaarheid van gebouwinformatie in verschillende processen te ondersteunen. Artikel 46 van deze wet bepaalt dat de Minister vier jaar na inwerkingtreding aan de Staten-Generaal een verslag zendt over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

In 2013 en 2014 heeft de Auditdienst Rijk (ADR) de eerste evaluatie van de Wet uitgevoerd. Op basis van het onderzoek concludeerde de ADR dat de uitvoering van de BAG al behoorlijk doelmatig en doeltreffend was. Er werd geconcludeerd dat de BAG bijdraagt aan een meer effectieve en efficiënte taakvervulling door bestuursorganen. De ADR benoemde in haar rapport wel een aantal maatregelen en aanbevelingen voor de toekomst gericht op verbetering van de kwaliteit en aanpassing van het inspectie-instrumentarium, het bevorderen van het gebruik, het sturen op batenrealisatie en het versterken van de *governance* van de BAG.

De resultaten zijn voorzien van een beleidsreactie door de (toenmalig) minister van Infrastructuur en Milieu op 25 april 2014 aan de Staten-Generaal verzonden². In deze beleidsreactie is aangegeven met welke aanbevelingen aan de slag gegaan zou worden om de BAG aan te passen. De volgende doelstellingen waren beoogd met de wijzigingen:

- Het eerste doel van de wijzigingen betrof het meer robuust en toekomstbestendig maken van de BAG-regelgeving door de Wet, meer dan in het verleden het geval was, te beperken tot hoofdzaken en uitwerkingsdetails meer in lagere regelgeving te regelen.
- Ten tweede was het doel van de wijzigingen om de regelgeving, en daarmee ook het toezicht, meer toe te spitsen op de kwaliteit van de registratie, ter vervanging van procedurele regels.

¹ Staatsblad 2009 – 257.

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2013-2014, 33926, nr. 1.

Kenmerk
2023-0000568359

Deze wijzigingen vereisten aanpassingen in de wet- en regelgeving voor de BAG. Deze gewijzigde wet- en regelgeving is op 1 juli 2018 in werking is getreden. Dit betrof *de wijziging van de Wet basisregistratie adressen en gebouwen (en enige andere wetten) in verband met modernisering en vereenvoudiging van de registratie en het toezicht*³. De inhoud van de basisregistratie is daarbij, behoudens enkele kleinere wijzigingen, niet gewijzigd. De wijzigingen waren vooral technisch van aard en gericht op de uitvoering van de Wet.

In artikel 46 van de hernieuwde Wet is een bepaling opgenomen dat vier jaar na de inwerkingtreding aan de Staten-Generaal door mij eenmalig een verslag gezonden moet worden over de doeltreffendheid en de effecten van deze Wet in de praktijk. Deze brief en bijlagen vormen dit verslag.

Evaluatieonderzoek 2022-2023

Naar aanleiding van het bovengenoemde artikel 46 uit de Wet heb ik een evaluatieonderzoek uit laten voeren dat in gaat op de doeltreffendheid en effecten van de Wet in de praktijk. Onderzoeksbureau Statistiek is gevraagd de evaluatie uit te voeren⁴. De evaluatie heeft primair betrekking op de periode tweede helft 2018 – 2022, dus de periode sinds de wijzigingen van de wet- en regelgeving in werking zijn getreden.

Het onderzoek richtte zich op twee delen. Het eerste deel betrof de doelmatigheid en effectiviteit van de belangrijkste wijzigingen van de wet- en regelgeving van de BAG, zijnde de vernieuwde inrichting van het kwaliteits- en toezichtinstrumentarium en de nieuwe structuur van wet- en regelgeving om meer flexibiliteit in inhoud van de BAG mogelijk te maken. In het eerste deel is tevens het transitieproces zelf onderzocht. Het tweede deel bestond uit een regulier tevredenheidsonderzoek naar de kwaliteit van de BAG, het huidige gebruik van de BAG, gebruikerswensen en het terugmeldproces van gebruikers bij kwaliteitsissues. De resultaten van dit onderzoek zijn ten dele te vergelijken met een eerder onderzoek uit 2020⁵.

Het onderzoek is uitgevoerd middels een breed uitgezet online onderzoek onder bronhouders (gemeenten) en gebruikers van de BAG, zowel binnen als buiten de overheid. Daarnaast is er een verdiepend onderzoek uitgevoerd door middel van interviews met enkele bronhouders van de BAG, de koepelorganisatie Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), enkele (groot)gebruikers van de BAG, de secretaris van het BAG Bronhouders- en Afnemersoverleg (BAG BAO) en houder van de landelijke voorziening BAG (Kadaster) en de beleidsverantwoordelijke en toezichthouder op de BAG (het ministerie van BZK).

Hieronder zal ik eerst ingaan op de conclusies van het onderzoek aangaande de belangrijkste wijzigingen in de BAG en het transitieproces.

³ Staatsblad 2017 – 60.

⁴ Rapportages van Statistiek zijn als bijlage bij deze brief opgenomen.

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/06/03/gebruikersonderzoek-basisregistraties-2020>.

Conclusies wijzigingen in wet- en regelgeving en transitieproces

De onderzoekers zijn eerst ingegaan op de nieuwe structuur van wet- en regelgeving die meer flexibiliteit in de BAG mogelijk maken. Voor het toevoegen van nieuwe gegevens aan de BAG is bijvoorbeeld geen wetswijziging meer nodig, maar dit kan op het niveau van een Algemene Maatregel van Bestuur plaatsvinden. Ook het bijstellen van normen kan op een lager niveau plaatsvinden, op het niveau van een ministeriele regeling. De onderzoekers constateren dat er nog geen gebruik is gemaakt van deze nieuwe structuur. Enerzijds omdat er tot nu toe terughoudendheid is geweest in de doorontwikkeling van de BAG om de impact voor bronhouders te beperken. Immers zij stonden eerst aan de lat om met de transitie van de nieuwe wet- en regelgeving van de BAG aan de slag te gaan. Anderzijds omdat er de afgelopen jaren meer energie is gezet op het bereiken van meer samenhang tussen de BAG en andere basisregistraties. De verwachting is dat de nieuwe structuur in de toekomst wel van waarde is, om maximaal aan te kunnen sluiten aan de databehoeftes bij de grote opgaven waar Nederland voor staat.

Kenmerk
2023-0000568359

De andere belangrijke wijziging is de overgang naar een nieuw instrumentarium voor kwaliteitszorg en toezicht. In plaats van het oude instrumentarium van driejaarlijkse externe controles (audits), die met name toezagen op procedures, is met de ingang van de nieuwe wet- en regelgeving een systeem ingericht dat veel meer kijkt naar de kwaliteit van de data zelf. Het systeem bestaat nu uit vier stappen: interne kwaliteitszorg door de bronhouder; informatievergaring en monitoring onder andere via kwaliteitsdashboards en zelfcontrolerapportages (ingevuld door bronhouders); centraal kwaliteitsmanagement (door het Kadaster) en toezicht en handhaving door het ministerie van BZK. De overgrote meerderheid van de respondenten in het onderzoek geeft aan dat het nieuwe systeem van kwaliteitsborging en toezicht een verbetering is ten opzichte van de oude situatie. De partijen die betrokken zijn bij de bijhouding en gebruik van de BAG zijn allen zeer tevreden over het nieuwe systeem van kwaliteitsborging en toezicht.

De onderzoekers hebben daarnaast het transitieproces van de oude naar de nieuwe wet- en regelgeving onderzocht voor bronhouders (gemeenten) en gebruikers van de BAG. Voor de bronhouders waren er naast het nieuwe kwaliteitsregime ook aanpassingen in de bijhoudingssoftware nodig en gebruikers moesten overstappen op gewijzigde BAG-producten. Uit het onderzoek blijkt dat bronhouders de transitie soepel hebben doorlopen. De bronhouders vinden dat ze goed op de hoogte zijn gebracht van de aanpassingen die nodig waren voor de transitie. De gebruikers zijn ook gevraagd naar de ervaringen met het transitieproces. Gebruikers staan hier veelal neutraal tegenover, zij zijn in mindere mate betrokken geweest bij het transitieproces. De indruk bestaat dat zij redelijk ongemerkt over zijn gegaan op de nieuwe producten.

De onderzoekers concluderen dat wijzigingen in de wet- en regelgeving van de BAG (waar ze al zijn toegepast) over het algemeen doelmatig en effectief zijn.

Hieronder ga ik in op de conclusies uit het reguliere tevredenheidsonderzoek onder bronhouders en gebruikers van de BAG.

Conclusies kwaliteit, gebruik, gebruikswensen en terugmeldingen

Er is ten opzichte van de periode van vóór de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving, een verbetering van de kwaliteit zichtbaar. De gebruikers van de BAG zijn over het algemeen zeer tevreden over de inhoud en kwaliteit van de registratie. De waardering is uitgedrukt in een gemiddeld rapportcijfer van een 7,5 en wordt daarmee als ruim voldoende beoordeeld. Hiermee is de gebruikerstevredenheid in lijn met eerdere jaren. Opvallend zijn de relatief lagere beoordelingen door gemeentelijke gebruikers in de domeinen lokale belastingheffing en bouwen/wonen. De onderzoekers geven ook aan dat de eerdere aandachtspunten ten aanzien van de kwaliteit ten opzicht van de vorige meting (2020) gelijk zijn gebleven. Er zijn bij bepaalde gegevens dus kwaliteitsverbeteringen mogelijk, zoals bijvoorbeeld bij de gebruiksoppervlakte en het bouwjaar. De onderzoekers constateren dat een meerderheid van de gebruikers een terugmelding doet aan de bronhouder bij achterblijvende kwaliteit van een gegeven.

Kenmerk
2023-0000568359

Er is volgens het onderzoek bij gebruikers een grote behoefte aan uitbreiding van de gegevens in de BAG of aan gegevens die in samenhang met de BAG gebruikt kunnen worden. Denk hierbij aan hoogte informatie, weergave in drie dimensies (3D), een nadere woningtypering, statusovergangen bij verschillende bouwfasen en combinaties van gegevens die elders in een registratie zitten. De onderzoekers constateren dat de meeste van deze gebruikerswensen nog niet tot een wijziging hebben geleid omdat dergelijke wensen in samenhang met de ontwikkeling van andere gegevens bekeken moet worden of omdat er geen financiële middelen voorhanden waren om deze ontwikkelingen vorm te geven. Uit het onderzoek blijkt dat er onder gebruikers niet direct bereidheid zichtbaar is om ook zelf aan dergelijke ontwikkelingen bij te dragen. Niet alle gebruikers zijn overigens goed op de hoogte waar zij wensen kenbaar kunnen maken, en ook de communicatie over besluitvorming van gebruikerswensen is voor verbetering vatbaar.

Aanbevelingen

De onderzoekers hebben in relatie tot de bevindingen in de rapportage en de bovenstaande conclusies een aantal aanbevelingen gedaan voor verbetermaatregelen. Deze aanbevelingen richten zich op het inventariseren van knelpunten bij het efficiënt gebruiken en beheren van de BAG, het bieden van gebruikersondersteuning en het oplossen van aandachtspunten op het gebied van kwaliteit. Daarnaast worden aanbevelingen gedaan op het gebied van de doorontwikkeling (in samenhang met andere registraties) en het bedienen van maatschappelijke opgaven.

Opvolging evaluatieonderzoek

Naar aanleiding van deze conclusies en aanbevelingen heb ik advies gevraagd aan het BAG Bronhouders- en Afnemersoverleg (BAG BAO). Dit advies is 17 mei 2023 schriftelijk uitgebracht en opgenomen als bijlage bij deze brief. De strekking van dit advies luidt dat de bevindingen van de onderzoekers herkend worden en de conclusies en aanbevelingen worden bevestigd; kortom het beeld van het BAG BAO is dat de transitie van de BAG goed heeft uitgepakt. Er wordt door het BAG BAO aandacht gevraagd voor de gewenste doorontwikkeling van de BAG in samenhang met andere gegevens. Zo wordt er onderschreven dat er behoefte is

aan meer gegevens, die kunnen leiden tot meer kosten bij bronhouders, maar dat er vaak vanuit gebruikers thans weinig mogelijkheden zijn om hier financieel aan bij te dragen. Er wordt door het BAG BAO opgeroepen om opdrachtgevende departementen vanuit hun maatschappelijke opgaven (waar data een belangrijke onderlegger voor is) een actieve rol, ook financieel, in het gebruik en doorontwikkeling van de BAG (in samenhang met andere gegevens) te geven. Zo kunnen de lasten in relatie worden gebracht met de opbrengsten die met het datalandschap bereikt kunnen worden.

Ik neem dit advies ter harte en ik heb onderdelen van dit advies direct meegenomen in mijn reactie op de specifieke aanbevelingen die in de bijlage zijn opgenomen.

Ik interpreteer de hoofdconclusies van het onderzoeksbureau Statistiek als "positief met aanbevelingen voor verbeteringen". De gebruikscijfers van de BAG laten zien dat de BAG een groot succes is, niet meer weg te denken is in de maatschappij en als belangrijke informatiebron van hoge kwaliteit onmisbaar is in allerlei toepassingen binnen en buiten de overheid.

Er worden door de gebruikers van de BAG wensen geuit voor verbetering of uitbreiding van de inhoud van de registratie. De BAG is een basisregistratie en bevat primair identificerende gegevens van gebouwen (zoals adressen en identificerende codes), naast enkele basisgegevens over gebouwen. De wensen die geuit zijn kan ik indelen in een aantal categorieën:

- Kwaliteitsissues bij de huidige inhoud van de BAG. Hierover zal ik in overleg treden met de betrokken partijen om te beoordelen waar we de kwaliteitsprioriteiten op moeten richten;
- Wensen voor doorontwikkeling die goed passen bij de BAG als basisregistratie die met name identificerende- en gebouwgegevens bevat;
- Wensen voor doorontwikkeling waar de BAG met name een goede basis kan bieden voor koppelingen met andere (sectorale) registraties, en waar de BAG in samenhang met die andere registraties in de informatiebehoefte voorziet. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld het koppelen van energieprestatie-indicatoren of woningtyperingen;
- Wensen die niet zo zeer over de BAG alleen gaan maar raken aan de doorontwikkeling van de bredere nationale geo-informatie infrastructuur (ofwel het datafundament) waar basis- en sectorregistraties een belangrijke rol spelen.

Op deze wijze kan de BAG (als onderdeel van het datafundament), in combinatie met koppeling aan andere databronnen, een belangrijke rol spelen in het data gedreven werken aan opgaven op het terrein van de fysieke leefomgeving waar Nederland voor gesteld staat. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de woningbouwopgave in mijn eigen domein. Daarnaast is de BAG van waarde voor toepassingen in andere domeinen zoals bij het heffen van lokale belastingen, bijvoorbeeld in het kader van de waardering van de onroerende zaken (WOZ).

Vanuit mijn stelselverantwoordelijkheid voor de nationale geo-informatie infrastructuur en de geobasisregistraties daarbinnen, ben ik van plan om met betrokken partijen in overleg gaan over de aanbevelingen en wensen voor aanpassingen van de BAG. Daarbij is het van belang dat die aanpassingen goed passen in de ontwikkeling van het datafundament voor de fysieke leefomgeving.

Een eerste stap die ik hierbij voor ogen heb is om samen met de stakeholders, zoals de VNG en de gemeenten, een verkenning uit te laten voeren hoe de BAG een goede informatiebasis kan vormen voor de monitoring van de woningbouwopgave. Het versterken van regie op de woningmarkt vereist actuelere en uitgebreidere sturingsinformatie dan nu beschikbaar is en een kwaliteitsverbetering en uitbreiding van de BAG kan daarin een belangrijke rol spelen. Hierbij geldt dat niet de complete informatiebehoefte door de BAG afgedekt kan worden, maar bevat de data in de BAG de mogelijkheid andere databronnen daaraan te koppelen. Een voorbeeld van een mogelijke aanpassing van de BAG zelf die onderzocht zou kunnen worden is het verplicht registreren van opeenvolgende statusovergangen in de levenscyclus van een gebouw (bijvoorbeeld de overgang van de status 'bouwvergunning verleend' naar de status 'bouw gestart'). Bij dergelijke aanpassingen van de BAG, maar ook van andere bestanden in het datafundament, zal onderzocht moeten worden wat de kosten en baten zijn en waar de belangrijkste baathebbers te vinden kunnen zijn die kunnen bijdrage aan deze ontwikkeling en die ook bereid zijn om dergelijke ontwikkelingen mee te financieren. Ik signaleer dat ook in mijn eigen domein, de woningbouwopgave, dergelijke baten te vinden zullen zijn. Bij de doorontwikkeling van de BAG en andere aanpassingen in het datafundament zal de lastendruk voor bronhouders in acht genomen moeten worden.

Voor zaken die het bredere datafundament voor de fysieke leefomgeving raken zal ik met de leden van het nationaal beraad voor geo-informatie in overleg treden over het verbinden vanuit de vraag vanuit de maatschappelijke opgaven aan het aanbod vanuit het datafundament. Over deze bredere ontwikkeling zullen we met de betrokken partijen ook tot goede mechanismen voor financiering van dergelijke doorontwikkelingen moeten komen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties,

Hugo de Jonge

BIJLAGE

Kenmerk
2023-0000568359

De aanbevelingen van Statistiek en de voornemens van het kabinet

Het onderzoeksteam van Statistiek besluit zijn rapportage met een zestal aanbevelingen. Deze aanbevelingen (cursief) en mijn reactie daarop geef ik hieronder weer.

1. Inventariseer belemmeringen bij het gebruik van de BAG

"Uit de resultaten van het onderzoek komt naar voren dat de kwaliteit van de data in de afgelopen jaren verbeterd is, maar de aandachtspunten t.a.v. kwaliteit onveranderd zijn gebleven. Ook de behoefte aan uitbreiding van gegevens is nog steeds groot en ook de gegevens die hier genoemd worden laten overeenkomsten zien met eerdere onderzoeken. Geadviseerd wordt om nadere verdieping op te zoeken door met gebruikers in gesprek te gaan om te achterhalen wat ze precies ervaren of hoe zij met het gebruik van de BAG op dit moment belemmerd worden in de uitvoering van hun taken. En welke oplossingen hen zouden kunnen helpen."

Om de BAG goed te kunnen gebruiken is de kwaliteit essentieel. Gebruikers geven in het gebruikersonderzoek aan tevreden te zijn over de actualiteit en volledigheid van de BAG en minder tevreden over de juistheid van bepaalde gegevens. Adreskwaliteit, inclusief postcode, wordt hoog beoordeeld. Bouwjaar, geometrie, status en gebruiksoppervlakte worden minder hoog beoordeeld.

Sinds de vorige evaluatie heb ik veel aandacht gericht op de inrichting van het nieuwe kwaliteits- en toezicht regime voor de BAG, dit is nader toegelicht in het Beleidskader Kwaliteit en Toezicht⁶.

De uitkomsten van gebruikersonderzoeken vereisen vaak wel nader onderzoek, omdat het voor gebruikers niet altijd duidelijk is of een door hun ervaren knelpunt het gevolg is van onvoldoende kwaliteit of van een nieuwe informatiebehoefte. Knelpunten die daadwerkelijk over kwaliteit gaan pakken we op vanuit het kwaliteits- en toezicht regime. Andere zaken horen thuis bij de doorontwikkeling van de BAG.

Ik zal over de kwaliteitsknelpunten in overleg treden met de functionarissen die zich bezighouden met kwaliteitszorg en toezicht hoe we een kwaliteitsimpuls op de gegevens met een achterblijvende kwaliteit kunnen realiseren, bijvoorbeeld door strakker te gaan samenwerken met verantwoordelijken voor de kwaliteit van andere (basis)registraties. Daarnaast zal ik in overleg treden met het BAG BAO (en gremia er onder) over het inrichten van de juiste kwaliteitsprioriteiten. Ik zal in overleg met BAG BAO en de kwaliteitsmanagers van de BAG (bij het Kadaster) treden over monitoring van deze kwaliteitsprioriteiten.

⁶ <https://www.geobasisregistraties.nl/documenten/publicatie/2020/11/30/kwaliteit--en-toezichtkader-bag-2021>.

De behoefte aan uitbreiding van de gegevens komt bij veel gebruikers naar boven. Voor een deel van deze behoefte is het op termijn denkbaar dat de BAG qua inhoud uitgebreid wordt, mits de kosten opwegen tegen de baten, en er bereidheid gevonden wordt onder de baathebbers om dergelijke uitbreidingen te financieren. Voor een belangrijk deel van de behoefte aan uitbreiding van gegevens betreft het gegevens die mogelijk uit andere (sectorale) bronnen gehaald kunnen worden en die gekoppeld kunnen worden aan de BAG, en mogelijk in samenhang ontsloten kunnen worden. Immers de BAG voorziet primair in een objectregistratie, met adressen en identificerende sleutels, waar alleen basisgegevens van gebouwen, die voor meervoudig gebruik van belang zijn, direct ontsloten worden.

Ik zal met de stakeholders verkennen hoe meer samenhang in de inwinning, bijhouding en ontsluiting van gegevens, zowel uit de basisregistraties als uit sectorale registraties, meer vorm kan krijgen.

2. Communiceer duidelijk waar gebruikers terecht kunnen met wensen en verzoeken

"Het is belangrijk dat gebruikers goed hun weg weten te vinden als zij knelpunten ervaren of specifieke wensen hebben t.a.v. producten of de inhoud. Op basis daarvan kan vervolgens gekeken worden hoe gebruikers geholpen kunnen worden zodat zij meer waarde kunnen realiseren. Bijvoorbeeld door te adviseren over het gebruik, of mogelijk op basis hiervan verbeteringen te realiseren in (het aanbod van producten en diensten van) de BAG. Communicatie over gebruikerswensen en oplossingen hierbij, ofwel acties die op basis hiervan ondernomen worden, helpen om de realisatie van waarde te vergroten."

Dit sluit aan bij de eerste aanbeveling en mijn reactie daarop. De wensen gaan niet alleen over de BAG maar ook over de BAG in samenhang met andere registraties. Het is belangrijk om de gebruikers op een juiste wijze te faciliteren. Ook in de afgelopen periode heeft dit aandacht gekregen. Zo zijn de gebruikers bijvoorbeeld ondersteund via is een gemoderniseerd productenportfolio (zoals een vernieuwde BAG-viewer een gebruikskeuzehulp en een BAG-bevragingen-API).

Ik zal in overleg treden met de verstrekker van de landelijke BAG, het Kadaster, hoe gebruikers beter gefaciliteerd kunnen worden bij het gebruik van de BAG en geholpen kunnen worden met het indienen van wensen en verzoeken voor de BAG (in relatie met andere registraties). Hierbij is het belangrijk om gebruikerswensen door te geleiden naar de juiste overlegtafel.

3. Meer aandacht voor gebruikersondersteuning/ kennisontwikkeling

"De ondersteuning en informatie over (het gebruik van) de BAG laat ruimte voor verbetering zien. Uit het onderzoek blijkt dat het niet voor alle gebruikers altijd duidelijk is wat in de BAG staat en hoe dat het beste (bijvoorbeeld in combinatie met gegevens uit andere registraties) gebruikt kan worden. Daarnaast komt ook naar voren dat het niet doen van een melding bij het constateren van

onjuistheden, ook vaak komt door onwetendheid. Geadviseerd wordt: goede kennis, leidt tot goed gebruik."

Kenmerk
2023-0000568359

Vanuit het wijzigingstraject voor de BAG is hernieuwde documentatie beschikbaar gekomen, in de vorm van bijvoorbeeld een Catalogus BAG en een praktijkhandleiding voor de BAG. Ook is er bijvoorbeeld in de nieuwe BAG-viewer veel informatie over de BAG ontsloten. In deze viewer zijn aandachtspunten uit het vorige gebruikersonderzoek verwerkt. Zo is in de viewer het veel eenvoudiger en toegankelijker geworden voor een gebruiker om een melding over de kwaliteit te doen. Ik zal met Kadaster in overleg treden of er nog mogelijkheden zijn om het kennisniveau bij gebruikers te verhogen en of gebruikers gefaciliteerd kunnen worden in het correct gebruiken van de BAG.

4. Ontwikkel de BAG meer in samenhang met andere basisregistraties

"De kwaliteit van data en gebrek aan samenhang met andere basisregistraties zijn op dit moment de grootste belemmeringen die door gebruikers worden ervaren. De meeste verbeterpunten uit het onderzoek gaan hier ook over. De verkenning naar de samenhangende objectenregistratie heeft goed inzicht opgeleverd over hoe de samenhang verbeterd kan worden, echter dit heeft niet geleid tot wijzigingen. Geadviseerd wordt om na te gaan welke verbeteringen in de BAG plaats kunnen vinden om de samenhang te verbeteren. Ook is het van belang om in gesprek te gaan met andere basisregistraties over welke stappen zij kunnen zetten om de samenhang verder te verbeteren. Op het gebied van kwaliteitsmanagement is er al goede afstemming met andere (basis)registraties (bijvoorbeeld met bestandsvergelijkingen), echter als het gaat om wijzigingen om de (basis)registraties beter op elkaar af te stemmen ligt er nog ruimte voor verbetering."

Voor gebruikers is de samenhang van de BAG met andere gegevens essentieel. Die samenhang is van belang op alle niveaus van inwinning, beheer, ontsluiting en gebruik. In de afgelopen jaren is onderzocht hoe er meer samenhang bereikt kan worden door registraties (bijv. BAG, BGT, BRT en delen van bijvoorbeeld de WOZ en BRK) te harmoniseren (onder de noemer 'samenhangende objectenregistratie'). Echter uit impactanalyses is gebleken dat echte integratie en harmonisatie op dit moment geen haalbare kaart is omdat de (financiële) impact richting bronhouders te groot is. Momenteel wordt er via pilots daarom onderzocht hoe gegevens veel meer in samenhang ontsloten kunnen worden (bijv. via inzetten van een kennisgraaf / linked data of meer recent via een integrerende semantische orkestratie laag), zodat gebruikers veel sneller waarde kunnen bereiken. Hier komen waardevolle resultaten uit naar voren.

5. Inzicht creëren in hoe bronhouders geholpen kunnen worden om meer efficiënt de BAG te beheren

"Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat bronhouders moeite hebben om de gestelde termijnen t.a.v. kwaliteit te halen. Dit blijkt vaak ook hand in hand te gaan met een tekort aan capaciteit. Geadviseerd wordt om inzicht te creëren in hoe bronhouders geholpen kunnen worden om meer efficiënt de BAG te beheren en aan de kwaliteitsnormen te voldoen."

Kenmerk
2023-0000568359

Ik ga hierover graag in overleg met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en vertegenwoordigers van bronhouders (gemeenten) van de BAG. Sleutelwoord in een efficiënter beheer is net als bij gebruik het organiseren van meer samenhang in de inwinning en bijhouding van de gegevens. Het is zaak om 'het object zoveel mogelijk in één keer te raken' als gegevens ingewonnen en bijgehouden worden. Er zijn in het veld goede voorbeelden zichtbaar bij gemeenten die dit zeer efficiënt ingericht hebben en de gegevens zolang als het nodig is nog wel kunnen registreren in verschillende registraties. Ik begrijp dat er bij VNG al initiatieven gestart zijn om gemeenten hierbij te faciliteren. Ik wil graag meehelpen in het uitdragen van goede voorbeelden.

6. Inzicht creëren in de gewenste doorontwikkeling van basisregistraties om maatschappelijke waarde te vergroten

"Er zijn vele urgente maatschappelijke opgaven – zoals het woningtekort, de kwaliteit van de natuur, de transitie van de landbouw en de verduurzaming van de energievoorziening – welke allemaal een grote ruimtelijke impact hebben. Om invulling te geven aan de maatschappelijke opgaven (en gebruikersbehoeften op basis hiervan) is goede data en infrastructuur randvoorwaardelijk. Het is van belang dat er op strategisch niveau met gebruikers het gesprek gevoerd wordt over de toekomstige ontwikkelingen en maatschappelijk opgaven en welke gegevens hierbij nodig zijn zodat er ook verkend kan worden hoe de infrastructuur er vervolgens uit moet zien. Daarnaast is het belangrijk dat er financiële middelen beschikbaar komen om hier ook daadwerkelijk invulling aan te geven. De verwachting is wel dat wanneer het belang, en de noodzaak voldoende door iedereen (bronhouders en (groot)gebruikers) wordt ervaren, dat er ook voldoende draagvlak zal ontstaan en er ook financiële middelen beschikbaar komen."

Ik sluit me hier volledig bij aan. De maatschappelijke opgaven, die veelal een ruimtelijke component hebben, kunnen niet zonder betrouwbare onderliggende gegevens om analyses en visualisaties (bijvoorbeeld via digital twins) mee uit te voeren. Daarom ben ik ook bezig met de herinrichting van de governance om het gesprek hierover te voeren en vraagsturing en aanbod hierop in te richten. Dat lukt alleen als gebruikers en baathebbers op strategisch en tactisch niveau aan tafel zitten. Daarom is recent het Beraad voor Geo-Informatie hierop aangepast en worden er programmaraden ingericht zodat gesprekken over behoeften en financiering gevoerd kunnen worden. Concreet zal ik bijvoorbeeld binnen het eigen departement een verkenning uit voeren naar de behoefte aan uitbreiding van gebouwgegevens in verband met de woningbouwopgave. Hierbij zal ook gekeken worden naar de kosten in relatie tot de baten en financieringsopties.

Evaluatieonderzoek BAG

Ministerie van Binnenlandse Zaken

Colofon

Auteurs	Statisfact
Datum	10 maart 2023
Status	Definitief
Versie	1.0

Inhoudsopgave

1. Algemeen	4
1.1. Aanleiding evaluatieonderzoek BAG	4
1.2. Methode en aanpak.....	6
2. Managementsamenvatting.....	8
3. Resultaten	10
3.1. Wijziging in de Wet BAG	10
3.1.1. Flexibele structuur wet- en regelgeving	10
3.1.2. De omgang met brondocumenten.....	11
3.1.3. Instrumentarium kwaliteit en toezicht/ kwaliteitszorg.....	12
3.1.4. Transitieproces	15
3.1.5. Documentatie t.b.v. de opbouw en beheer van de BAG	15
3.2. Tevredenheid over de BAG	17
3.2.1. Algemene beoordeling van de BAG	17
3.2.2. Verbetersuggesties	19
3.2.3. Gebruik van de BAG	21
3.2.4. Kwaliteit van de BAG	22
3.2.5. Proces van terugmelden	24
3.2.6. Informatiebehoefte, knelpunten en gebruikerswensen.....	26
3.2.7. Gebruikersoverleg.....	29
4. Aanbevelingen	30
5. Over Statistiek	32

Bijlage 1: Rapportage “enquête evaluatieonderzoek BAG”

Bijlage 2: Toelichtingen

Bijlage 3: Vragenlijst “enquête evaluatieonderzoek BAG”

Bijlage 4: Deelnemerslijst interviews

1. Algemeen

1.1. Aanleiding evaluatieonderzoek BAG

Op 1 juli 2018 is de herziene wet- en regelgeving voor de basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) in werking getreden. Het traject heeft plaatsgevonden onder de werktitel 'BAG2.0', maar betrof formeel "de wijziging van de wet bag (en enige andere wetten) in verband met modernisering en vereenvoudig van de registratie en het toezicht". De volledige implementatie van bronhouders (gemeenten) en gebruikers is per 1 januari 2022 afgerond. Alle bronhouders werken per 1 mei 2020 conform de nieuwe vereisten en met nieuwe mutatiesoftware en alle gebruikers zijn overgestapt op de nieuwe producten (BAG1.0 is 'uitgezet') ultimo 1 oktober 2021.

Doelstellingen BAG 2.0

De memorie van toelichting bij de wijziging van de wet- en regelgeving (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-34507-3.html>) schetst de achtergronden voor de wijzigingen. Deze zijn gebaseerd op de eerdere evaluatie (ADR, 2015). Samengevat komen de doelstellingen op de volgende zaken neer (bron Memorie van Toelichting):

1. uit een uitgevoerde evaluatie van de wet (hierna verder toegelicht) is naar voren gekomen dat de regelgeving en het toezicht zich vooral op de uiteindelijke kwaliteit van de registratie ten behoeve van het gebruik moeten richten. Daarbij kan gesteld worden dat procedurele voorschriften voor het bijhouden van de registratie hun functie hebben vervuld voor de basisregistratie die destijds als nieuwe registratie werd ingevoerd. Nu de BAG zich een duidelijke plaats heeft verworven binnen de overheid, is er meer ruimte om de organisatie en processen voor het bijhouden ervan meer aan de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenten over te laten, binnen de centraal vastgestelde kwaliteitskaders;
2. voorts wordt het wenselijk geacht om details in de regelgeving eenvoudiger te kunnen aanpassen aan ontwikkelingen (ook binnen het stelsel van basisregistraties als geheel), door deze minder op het niveau van de formele wet zelf te regelen. Ontwikkelingen kunnen zich voordoen in de vorm van nieuwe of gewijzigde sectorale wetgeving, en in de informatiebehoefte van gebruikers zoals andere basisregistraties. Enige flexibiliteit in de regelgeving is gewenst om ervoor te zorgen dat de informatiehuishouding van de overheid zich samenhangend kan ontwikkelen, zonder dat voor die ontwikkeling met regelmaat wetswijzigingen noodzakelijk zijn.

Het voorliggende voorstel heeft dan ook ten eerste tot **doel om de BAG-regelgeving meer robuust en toekomstbestendig te maken** door de wet meer dan thans het geval is te beperken tot hoofdzaken, en uitwerkingsdetails meer in lagere regelgeving te regelen. Ten tweede bedoelt het voorstel **de regelgeving, en daarmee ook het toezicht, meer toe te spitsen op de kwaliteit van de registratie, ter vervanging van procedurele regels**. Het voorstel brengt daarbij echter geen wijziging in de inhoud van de basisregistratie; het voorstel is vooral technisch van aard en gericht op de uitvoering van de Wet bag.

Bovenstaande doelstellingen hebben, samengevat, geleid tot:

- Een integratie van de adressenregistratie en de gebouwenregistratie tot één basisregistratie adressen en gebouwen;
- Een gewijzigd pakket van wet- en regelgeving (nieuwe flexibele structuur), met nieuwe regels omtrent de omgang met brondocumenten, het in onderzoek plaatsen van objecten/attributen en een hernieuwde catalogus (met afbakeningsregels);

- De wet- en regelgeving¹ van de BAG bestaat uit drie niveaus:
 - o Wet bag (inhoud van de registratie met de objectklassen);
 - o Besluit bag (AMvB, met attributen);
 - o Ministeriële regeling bag (incl. catalogus en koppelvlakbeschrijving).
(Bijvoorbeeld kwaliteitseisen en afbakening hierin)
- Aanpassing van het kwaliteits- en toezichtinstrumentarium door het opnemen van de kwaliteitseisen in de gegevenscatalogus en de herinrichting van het toezichtarrangement. Dit laatste heeft geleid tot een vierstappen model waarin bestandsanalyses en vergelijkingen (in dit geval door het Kadaster) en zelfcontrole (door bronhouders) een belangrijke rol spelen.

Evaluatieonderzoek BAG

In de Wet bag is in artikel 46 een bepaling opgenomen dat (eenmalig) 4 jaar na de inwerkingtreding (d.w.z. na 1 juli 2022) een evaluatie uitgevoerd dient te worden en toegezonden aan de Tweede Kamer.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties (BZK) heeft onderzoeksbureau Statistiek opdracht gegeven een evaluatieonderzoek uit te voeren. Dit onderzoek is gericht op de (bovengenoemde) doelstellingen van de wet- en regelgeving en geeft inzicht in de invloed van de wijzigingen op zowel gebruikers als bronhouders.

¹ Een overzicht van de wet- en regelgeving van de BAG is terug te vinden op:
<https://www.geobasisregistraties.nl/basisregistraties/adressen-en-gebouwen/bag-wet-en-regelgeving>

1.2. Methode en aanpak

In dit paragraaf wordt beschreven op welke wijze het evaluatieonderzoek is uitgevoerd. Het evaluatieonderzoek is voorbereid met de opdrachtgever (BZK/Kadaster) en de klankbordgroep bestaande uit een afvaardiging van beleid, toezicht, bronhouders, (groot)gebruikers, beheerder van de LV en kwaliteitsmanagement. Het evaluatieonderzoek bestond uit een digitale enquête onder gebruikers en bronhouders van de BAG en is opgevolgd door verdiepend kwalitatief onderzoek.

Digitale enquête

De doelgroep van de digitale enquête betreft organisaties in zowel de publieke als de private sector. Voor dit online onderzoek zijn in totaal 582 personen rechtstreeks aangeschreven die in 2020 ook deelgenomen hebben aan het gebruikersonderzoek basisregistraties. Daarvan hebben 184 respondenten gereageerd (32%). Daarnaast zijn er diverse communicatiekanalen/ -middelen ingezet (zoals de BAG-viewer, de BAG mailing van het Kadaster en een uitnodiging via sociale media) om gebruikers en bronhouders te enthousiasmeren om deel te nemen aan het evaluatieonderzoek. Dit heeft 414 respondenten opgeleverd. De BAG viewer als kanaal om respondenten te werven is, met een respons van 235, het meest doeltreffend geweest.

De enquête kon ingevuld worden in de periode van 26 oktober 2022 t/m 18 november 2022. In totaal hebben er 596 personen deelgenomen, waarvan 158 bronhouders en 438 gebruikers.

De enquête bestaat uit de volgende onderdelen:

Deel 1: Inleidende vragen

Deel 2: Kwaliteit van de BAG

Deel 3: Proces van terugmelden

Deel 4: Kwaliteitsborging BAG

Deel 5: Gebruik van de BAG (en uw ervaring met de transitie naar BAG 2.0)

Deel 6: Afsluitende vragen

Waar mogelijk zijn resultaten uit het digitale onderzoek vergeleken met de resultaten van eerdere uitgevoerde gebruikersonderzoeken² over de BAG.

Verdiepend kwalitatief onderzoek

De doelgroep van de interviews is uiteenlopend om daarmee een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de resultaten. De volgende rollen zijn vertegenwoordigd: beleidsmaker, toezichthouder, verstrekker, kwaliteitsmanagement BAG, bronhouders, en diverse (groot)gebruikers (waaronder een leverancier van BAG software). In totaal zijn er 14 interviews afgenomen in de periode 7-12-2022 t/m 23-1-2023. De gesprekken vonden voornamelijk digitaal plaats en hadden een interviewduur van circa 1 uur.

Hieronder de lijst met gespreksonderwerpen die op voorhand zijn gedeeld met de interviewkandidaten. Als een bepaald onderwerp niet relevant of van toepassing was voor de deelnemer, is hier tijdens het interview verder niet op ingegaan. In het geval een deelnemer aan de interviews ook de enquête had ingevuld, zijn deze antwoorden ook geraadpleegd als input voor het gesprek.

² De onderzoeken waarvan de resultaten geraadpleegd zijn, betreft het gebruikersonderzoek basisregistraties 2020 waarvan de rapportage terug te vinden is op: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/06/03/gebruikersonderzoek-basisregistraties-2020> en het BAG Afnemersonderzoek 2018 waarvan de rapportage terug te vinden is op: <https://www.geobasisregistraties.nl/basisregistraties/adressen-en-gebouwen/evaluatie-bag/afnemersonderzoek-bag>.

Lijst met onderwerpen:

- Beleid
- Omgang met brondocumenten
- Nieuwe inrichting instrumentarium kwaliteit en toezicht en ondersteuning door het Kadaster
- Transitieproces BAG 2.0
- Kwaliteit van BAG-gegevens
- Meldingenprocedure in het geval van onjuistheden in de BAG
- Voorzieningen/ BAG-producten
- Ondersteuning bij gebruik van de BAG
- Behoeften en verbeter suggesties

2. Managementsamenvatting

In dit onderzoek is de invloed van de effecten van de wijzigingen die voortvloeien uit de gewijzigde de wet- en regelgeving op zowel gebruikers als bronhouders in beeld gebracht. Op grond van de bevindingen in deze rapportage kan geconcludeerd worden dat de wijzigingen in de wet- en regelgeving van de BAG (waar ze al zijn toegepast, zoals bij kwaliteits- en toezicht, en meer focus op de kwaliteit van de registratie i.p.v. het proces) over het algemeen doelmatig en effectief zijn. Daarbij zijn er nog wel aanbevelingen voor de toekomst.

Transitie naar BAG 2.0 is soepel verlopen

Als gevolg van de nieuwe wet BAG moesten aanpassingen worden doorgevoerd in de BAG applicaties, waarvan de transformatie naar het nieuwe koppelvlak met LV BAG de grootste impact heeft gehad. Om deze transformatie goed te laten verlopen, zijn er door het Kadaster transformatieregels opgesteld en gedeeld met de bronhouders. Uit het onderzoek blijkt dat bronhouders de transitie naar BAG 2.0 soepel hebben doorlopen. De bronhouders vinden dat ze goed op de hoogte zijn gebracht van de aanpassingen die samenhangen met de BAG 2.0. Gebruikers zijn ook gevraagd naar de ervaringen met het transitieproces maar staan hier veelal neutraal tegenover, zij zijn in mindere mate betrokken geweest bij het transitieproces. De indruk bestaat dat zij redelijk ongemerkt over zijn gegaan op de nieuwe producten.

De BAG wordt met een 7,5 als ruim voldoende beoordeeld.

In het onderzoek is de waardering van de BAG in kaart gebracht. Hieruit komt het beeld naar voren dat de tevredenheid over de BAG over de jaren heen redelijk stabiel is gebleven. De BAG wordt met een 7,5 als ruim voldoende beoordeeld. Bronhouders geven een 7,7 en gebruikers een 7,4. De beoordeling van gebruikers uit de publieke sector en private sector is gelijk aan elkaar, al zien we zowel per organisatie en vakgebied een aantal verschillen. Het meest opvallend is de lage beoordeling door gemeentelijke gebruikers binnen het vakgebied Belastingen/heffingen/WOZ en Bouwen/wonen.

Beoordeling van de gebruikerstevredenheid is vergelijkbaar met 2020. Kwaliteit van gegevens is het meest voor verbetering vatbaar, gevolgd door de gebruikersondersteuning.

Naast het geven van een rapportcijfer zijn gebruikers ook gevraagd om de voorzieningen, de kwaliteit van gegevens en de ondersteuning bij het gebruik te beoordelen. Bijna driekwart (71%) van alle gebruikers geeft aan dat de voorzieningen van de BAG goed aansluiten bij de behoeften van hun organisatie. Iets minder gebruikers, geven aan dat de kwaliteit voldoende is voor de uitvoering van hun werk, al is er ook een redelijk aantal gebruikers (12%) die aangeeft dat dit niet het geval is. Verder valt op dat de (informatie en) ondersteuning bij het gebruik van (gegevens uit) de BAG minder uitgesproken beoordeeld wordt. Iets minder dan twee derde is hierover tevreden. Ook scoort bijna een derde op dit aspect neutraal en zijn er relatief veel gebruikers die aangeven dat gebruikersondersteuning niet van toepassing is (9%). De beoordeling van deze aspecten m.b.t. gebruikerstevredenheid is vergelijkbaar met de resultaten van 2020.

Kwaliteit van data is in de afgelopen 4 jaar verbeterd, maar de aandachtspunten t.a.v. kwaliteit blijven onveranderd.

Gebruikers zijn ook gevraagd de datakwaliteit te beoordelen. Gebruikers geven aan dat de kwaliteit van data in de afgelopen 4 jaar is verbeterd. Tegelijkertijd is te zien dat de beoordeling van de meeste gegevens, op postcode en bouwjaar pand na, nagenoeg gelijk is gebleven. Met name de gebruiksoppervlakte verblijfsobject, het bouwjaar pand en de status van een object zijn voor verbetering vatbaar. Een meerderheid van respondenten doet een terugmelding wanneer zij onjuistheden constateert. Iets minder

dan een derde geeft aan geen melding te doen wanneer zij onjuistheden constateren. Onwetendheid over het doen van meldingen en gebrek aan tijd, zijn hiervoor de voornaamste redenen. Het minst tevreden zijn gebruikers over de snelheid waarmee de melding behandeld is.

Behoeftte aan uitbreiding van gegevens in de BAG is groot. De bereidheid bij gebruikers om hiervoor te betalen is zeer beperkt.

Een derde van de gebruikers mist gegevens in de BAG. Indien gebruikers in het onderzoek hebben aangegeven gegevens in de BAG te missen, is gevraagd om welke gegevens dat dan gaat. Hieruit blijkt dat gebruikers behoeften hebben aan meer gegevens over gebouwen (bijvoorbeeld hoogte-informatie), meer specifieke woninggegevens (zoals bijvoorbeeld woningtype), en combinatie van gegevens die elders in een registratie zitten (zoals kadastrale informatie). Een volledig overzicht van alles wat genoemd is, vind je terug in paragraaf 3.2.6 over informatiebehoefte, knelpunten en gebruikerswensen.

Gebruikers die gegevens missen in de BAG zijn ook gevraagd of zij (ook) financiële middelen beschikbaar zouden hebben voor een uitbreiding van de BAG. Hieruit blijkt dat de bereidheid om te betalen voor uitbreiding van de BAG zeer beperkt is. Dit komt ook naar voren uit de interviews.

Knelpunten bij gebruik gaan vaak ook over de kwaliteit van de gegevens en de samenhang met andere basisregistraties. Hier hebben ook het merendeel van de verbetersuggesties uit het onderzoek betrekking op.

Een grote meerderheid (83%) zegt geen knelpunten te ervaren bij het gebruik van de BAG. Knelpunten die het meest ervaren worden door gebruikers hebben betrekking op:

- De kwaliteit van de gegevens, wat niet goed genoeg is voor zijn of haar werk
- De samenhang met andere basisregistraties en eenduidigheid van definities/begrippen
- De gebruiksvriendelijkheid van ICT-voorzieningen waarmee gegevens worden verstrekt
- De omvang van de geregistreerde gegevens, wat voor hen te beperkt is

Gebruikers niet goed op de hoogte waar zij wensen kenbaar kunnen maken. Communicatie over behandeling van gebruikerswensen voor verbetering vatbaar. De grote meerderheid van de gebruikers (68%) is niet goed op de hoogte van waar zij hun wensen kenbaar kunnen maken. Daarnaast vindt slechts een beperkte groep gebruikers (16%) dat er duidelijk gecommuniceerd wordt over de wijze waarop gebruikerswensen worden behandeld, tegenover een kwart die zegt dat er niet duidelijk gecommuniceerd wordt. Het merendeel (59%) is neutraal.

Financiering is een belemmerende factor als het gaat om doorontwikkeling en verbetering van de BAG. Uit de interviews komt naar voren dat wensen en behoeften ten aanzien van (de inhoud van) de BAG vaak wel bekend zijn, maar dat hier in de afgelopen tijd beperkt op is ingespeeld. Eerst is de doorontwikkeling in de BAG bewust afgehouden met het oog op de verkenning naar een Samenhangende Objectenregistratie (SOR). Later is door voortschrijdend inzicht over *de wijze* waarop de samenhang tussen de BAG/BGT/WOZ verbeterd moet worden, de SOR er niet van gekomen. Grote doorontwikkeling is daarmee uitgebleven. Andere redenen die genoemd worden voor het uitblijven van doorontwikkeling betreft het beperken van de impact voor bronhouders (mede ook vanwege de transitie naar BAG 2.0), maar vooral ook de financiering. Uit de interviews komt naar voren dat het Rijk tot op heden nog geen extra budget voor doorontwikkeling beschikbaar heeft gesteld. Ook komt uit zowel de enquêtes als de interviews naar voren dat gebruikers niet bereid zijn om te betalen voor doorontwikkeling van de BAG.

3. Resultaten

3.1. Wijziging in de Wet BAG

Sinds de wijziging in de wet richt de regelgeving en het toezicht zich vooral op de uiteindelijke kwaliteit van de registratie ten behoeve van het gebruik in plaats van het naleven van procedures. Dit heeft geleid tot een gewijzigd pakket van wet- en regelgeving (nieuwe flexibele structuur), met nieuwe regels omtrent de omgang met brondocumenten, het in onderzoek plaatsen van objecten/attributen en een hernieuwde catalogus (met afbakeningsregels). Daarnaast is de inrichting van de kwaliteitszorg en het kwaliteitstoezicht gewijzigd. Naast deze wijzigingen in de Wet BAG heeft BZK de governance van de BAG met de BGT samengevoegd om daarmee synergie te realiseren en de organisatie en besluitvorming te versterken.

3.1.1. Flexibele structuur wet- en regelgeving

Om ervoor te zorgen dat de informatiehuishouding van de overheid zich samenhangend kan ontwikkelen, zonder dat voor die ontwikkeling met regelmaat wetswijzigingen noodzakelijk zijn, was enige flexibiliteit in de regelgeving gewenst.

Om die flexibiliteit te creëren is ervoor gekozen om details in de wet- en regelgeving niet op het niveau van de formele wet zelf te regelen. Daarmee is het dus eenvoudiger om details in de regelgeving aan te passen. Hiermee werd geanticipeerd op ontwikkelingen die zich kunnen voordoen in de vorm van nieuwe of gewijzigde sectorale wetgeving, en in de informatiebehoefte van gebruikers zoals basisregistraties (bijvoorbeeld als gevolg van een veranderende gebruikersbehoefte door nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen).

De wet- en regelgeving van de BAG bestaat uit drie niveaus:

- Wet bag (inhoud van de registratie met de objectklassen);
- Besluit bag (AMvB, met attributen);
- Ministeriele regeling bag (incl. catalogus en koppelvlakbeschrijving). (bijvoorbeeld kwaliteitseisen en afbakening hierin)

De nieuwe flexibele structuur van de wet- en regelgeving heeft tot op heden nog geen nut gehad. Uit de interviews komt naar voren dat er enige terughoudendheid is geweest als het gaat om wijzigingen in de BAG. Eerst is doorontwikkeling in de BAG afgehouden met het oog op de verkenning naar de samenhangende objectenregistratie (SOR)³. De verkenning naar de ontwikkeling van de SOR wordt door velen als positief beschouwd. Men is tevreden over het eindresultaat van de verkenning omdat hiermee er goed inzicht is ontstaan in hoe de samenhang tussen de BAG/BGT/WOZ verbeterd kan worden. De SOR is er echter niet van gekomen, omdat er bij BZK voortschrijdend inzicht is ontstaan over hoe tot deze verbetering van de samenhang te komen. Het wordt niet meer wenselijk geacht om in te zetten op een “megagrote nieuwe ontwikkeling” als de SOR. Men wil meer vanuit de bestaande registraties door ontwikkelen in samenhang. Grote doorontwikkeling is daarmee uitgebleven. Andere redenen die genoemd worden voor het uitblijven van doorontwikkeling betreft het willen beperken van de impact voor bronhouders (mede ook vanwege de transitie naar BAG 2.0) en de beschikbaarheid van financiële middelen.

BZK geeft verder aan dat Nederland aan de vooravond staat van een grote operatie. Er zijn vele urgente maatschappelijke opgaven – zoals het woningtekort, de kwaliteit van de natuur, de transitie van de landbouw en de verduurzaming van de energievoorziening – welke allemaal een grote ruimtelijke impact hebben.

³ Meer informatie over de samenhangende objectenregistratie is terug te vinden op: <https://www.geobasisregistraties.nl/basisregistraties/doorontwikkeling-in-samenhang/objectenregistratie>

Om invulling te geven aan de maatschappelijke opgaven (en gebruikersbehoeften op basis hiervan) wordt goede data en infrastructuur als een belangrijke randvoorwaarde gezien. De flexibele structuur van de wet- en regelgeving zal hierbij van toegevoegde waarde zijn.

3.1.2. De omgang met brondocumenten

In de herziene regelgeving is geregeld om voor de BAG geen formele regels meer te stellen ten aanzien van de procedure tot het bijhouden van een afzonderlijk register van brondocumenten. Het betreft met name de regels betreffende het bijhouden van een dergelijk afzonderlijk register, de termijn waarbinnen brondocumenten in een dergelijk register moeten worden opgenomen en de unieke BAG-nummering van brondocumenten in dat register. Ook mogen brondocumenten tegenwoordig andere vormen hebben.

Deze wijziging wordt door het merendeel van de bronhouders (69%) als positief ervaren of zij zijn hierover neutraal (28%). Uit de interviews zijn er geen signalen naar voren gekomen dat het schrappen van de verplichting van een register van brondocumenten tot (nadelige) effecten heeft geleid voor gebruikers of bronhouders. Het belang van het beheer van brondocumenten wordt zowel door gebruikers als bronhouders benadrukt. Het moet mogelijk zijn om – wanneer het nodig blijkt – het brondocument te kunnen raadplegen. Een gebruiker geeft aan dat, in het kader van kwaliteitsborging, het wenselijk is dat er met enige regelmaat steekproeven worden uitgevoerd (bijvoorbeeld na afhandeling van meldingen van onjuistheden). Uit één van de interviews met een bronhouder komt naar voren dat steekproeven in de praktijk, als onderdeel van kwaliteitsmanagement intern, al plaatsvinden. Of een dergelijke controle in de praktijk ook bij alle bronhouders uitgevoerd wordt is niet bekend. Verder hebben wij, op basis van de interviews, de indruk dat de formele wijziging in relatie tot het register, in de praktijk niet tot wijziging van werkwijzen heeft geleid bij bronhouders. Bronhouders hebben wel de ruimte om, gegeven de aan de registratie gestelde kwaliteitseisen, eigen keuzes te maken in de vormgeving en administratie van hun registratieproces. Door de ruime definitie van “brondocument” biedt dit ook de nodige flexibiliteit als het gaat om de registratie van gegevens van elementen van de feitelijke werkelijkheid. Zoals bijvoorbeeld de aanwezigheid van een verblijfsobject waarvoor geen vergunning vereist is, een feitelijk gebruik van een locatie als ligplaats zonder dat deze als ligplaats is aangewezen, of het gebruiksgereed zijn van een nieuw pand.

3.1.3. Instrumentarium kwaliteit en toezicht/ kwaliteitszorg

Vóór BAG 2.0 kenden we het instrumentarium van driejaarlijkse externe controles. In de wettelijke evaluatie van 2018 kwam naar voren dat de controle in het kader van toezicht in de praktijk te veel gericht was op de formele eisen die samenhangen met het register van brondocumenten en te weinig op de volledigheid en kwaliteit van de registratie in het belang van de afnemers. Mede op basis daarvan is geadviseerd om de toezicht en handhaving meer risicogericht, proportioneel en selectief in te richten.

Het kwaliteitsborgingssysteem bestaat nu uit de volgende vier stappen:

- interne kwaliteitszorg door de bronhouder zelf (het meedoen aan de ENSIA-zelfevaluatie⁴ maakt o.a. onderdeel uit van deze bronhouderrol);
- informatievergaring- en monitoring via het kwaliteitsdashboard;
- kwaliteitsmanagement door Kadaster Kwaliteitsmanagement BAG;
- toezicht & handhaving door de toezichthouder ministerie van BZK.

Bronhouders zijn gevraagd of zij tevreden zijn over het vier stappen systeem van kwaliteitsborging van de BAG en of zij dit beter vinden dan het oude instrumentarium van driejaarlijkse externe controles. De overgrote meerderheid (92%) heeft aangegeven dit systeem van kwaliteitsborging beter te vinden.

Bronhouders die aangegeven hebben dat het vier stappen systeem niet beter is dan het oude instrumentarium van externe controles geven aan dat het vier stappen systeem prima werkt, alleen dat het nog steeds wenselijk is om eens in de zoveel tijd een externe controle objectief te laten plaatsvinden. Zij geven aan dat het 'zakken' voor de audit voorheen intern zwaarder woog, dan een onvoldoende scoren bij de ENSIA. Ook vraagt men zich af hoe kritisch men zelf is.

Bronhouders hebben een algemene beoordeling gegeven voor het huidige vier stappen systeem. Hieruit blijkt dat 59% tevreden is over het huidige systeem, 36% is neutraal. Slechts 5% geeft aan ontevreden te zijn.

Ook hebben bronhouders diverse deelaspecten van dit systeem beoordeeld. Onderstaande figuur geeft deze beoordeling weer. Hieruit kan geconcludeerd worden dat het kwaliteitsdashboard goed aansluit en ook het zelfcontrole instrument als een goed middel wordt gezien voor zowel horizontale (naar het bestuur binnen de eigen organisatie) als verticale (van het bestuur naar de toezichthouder/BZK) verantwoording. De meest opvallende scores betreffen de haalbaarheid van kwaliteitsnormen en de hulp die bronhouders ontvangen vanuit kwaliteitsmanagement Kadaster om aan die normen te voldoen. Kwaliteitsnormen verdienen aandacht. Uit de toelichtingen komt naar voren dat het niet kunnen voldoen aan de kwaliteitsnormen vooral komt door een gebrek aan capaciteit. Ook blijkt dat de niet haalbare norm vooral gaat om de termijn voor het inmeten van definitieve geometrie. Tot slot geven enkele bronhouders aan dat zij meer waarde hechten aan een (half)jaarlijks beeld i.p.v. het maandelijks beeld.

Naast de beoordeling van de deelaspecten van het vier stappen systeem zijn bronhouders ook gevraagd naar verbeter suggesties. Hieronder worden deze kort samengevat:

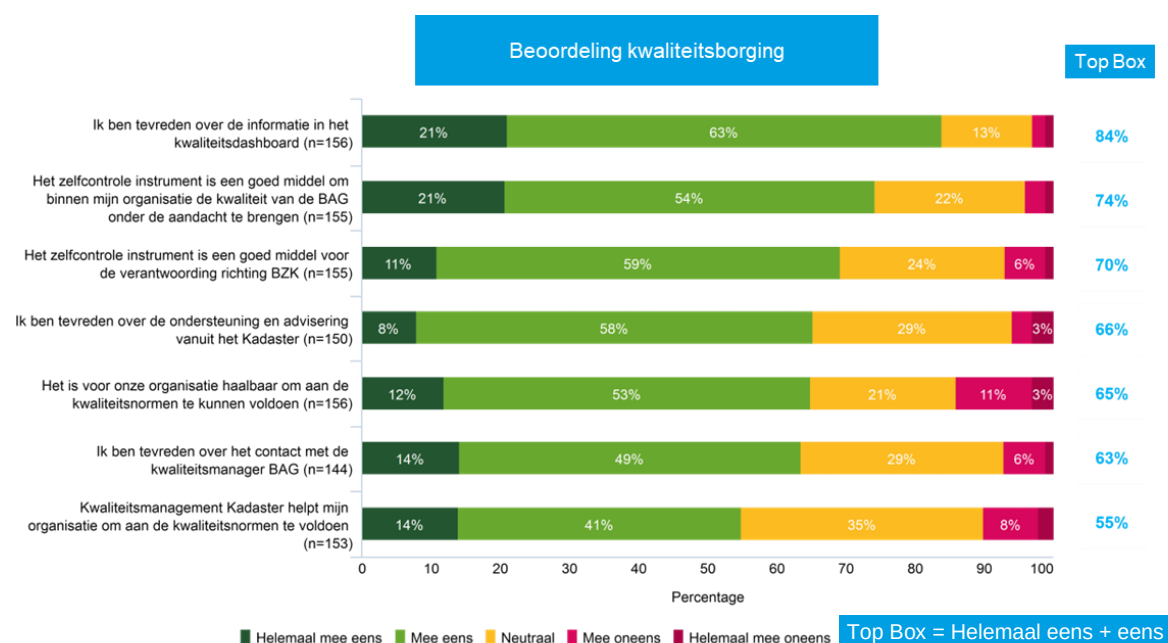
- Het zelfcontrole instrument ENSIA. De vragen die hierin gesteld worden zijn niet voldoende eenduidig of SMART. Daarnaast geeft men aan dat het invullen heel bewerkelijk/tijdrovend is. Verder geven enkele bronhouders aan dat de

⁴ Meer informatie over ENSIA is terug te vinden op:

<https://www.geobasisregistraties.nl/basisregistraties/doorontwikkeling-in-samenhang/kth/ensia-zelfevaluatie>

toezichthouder ook zichtbaarder zou mogen zijn, wanneer er bijvoorbeeld met ENSIA onvoldoende wordt gescoord.

- Kwaliteitsdashboard verbeteren. Men vindt de normering hierin te streng/ niet proportioneel. Ook worden er enkele andere suggesties ter verbetering gedaan zoals bijvoorbeeld meer focus op de geografische kant van de BAG of het vergroten van periode waarover de kpi's berekend en bekeken worden.
- Het toevoegen van een externe stap als onpartijdige blik op de kwaliteitsborging binnen de eigen organisatie wordt als waardevolle toevoeging gezien.
- Advies, praktijkvoorbeelden of sparring voor het uitvoeren van verbeteringen in de praktijk.
- Inzicht in het functioneren van de BAG in het stelsel en hoe de BAG zich verhoudt tot andere ontwikkelingen cq. wetgeving zoals bijvoorbeeld de wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB).
- Intervisiebijeenkomsten (weer) fysiek organiseren i.p.v. digitaal.

Servicebericht BAG en Intervisiebijeenkomsten

Naast het individueel contact gebruikt het kwaliteitsmanagement Kadaster het servicebericht BAG en intervisiebijeenkomsten (2 x per jaar) om te communiceren met bronhouders over de kwaliteit.

Een grote meerderheid van de bronhouders is bekend met de serviceberichten BAG en leest deze ook weleens. Een grote meerderheid is hier ook tevreden over. Intervisiebijeenkomsten worden ook door een grote meerderheid van de bronhouders bezocht. Ook hier is de grote meerderheid tevreden over. Uit de toelichtingen en/of de interviews komt naar voren dat men behoefte heeft aan een fysieke bijeenkomst en meer uitwisseling van praktijkvoorbeelden van bronhouders.

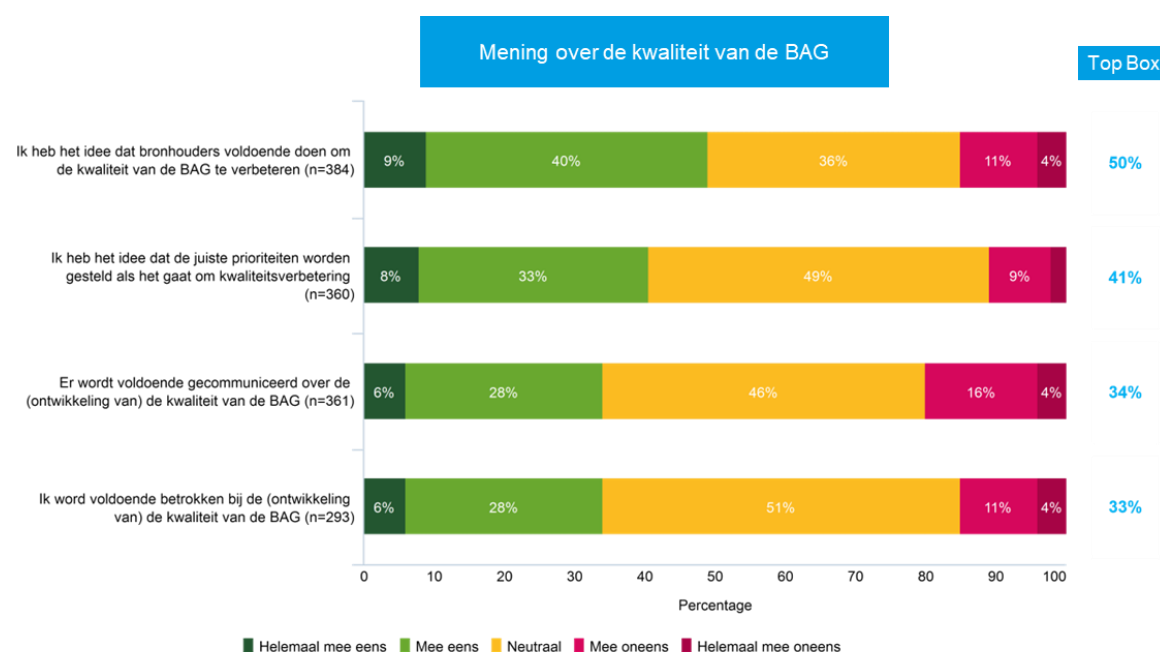
Kwaliteitsdashboard voor afnemers

Gebruikers hebben de mogelijkheid om het kwaliteitsdashboard voor afnemers⁵ te raadplegen. Dit kwaliteitsdashboard geeft inzicht in de kwaliteit van de gegevens in de BAG. Het dashboard toont fouten en andere opvallende signalen die volgen uit de maandelijkse controle op de Landelijke Voorziening BAG. Deze signalen worden ook aan de gemeenten gepresenteerd via het bronhouders dashboard voor controle en verbetering ervan.

Hoge onbekendheid en beperkt gebruik van het kwaliteitsdashboard.

Uit de enquête blijkt dat het merendeel van de gebruikers (79%) niet bekend is met het kwaliteitsdashboard voor afnemers. Benomen hoeveel wel het kent. Minder dan 10% van de gebruikers heeft wel eens het kwaliteitsdashboard gebruikt. Van deze gebruikers is circa twee derde tevreden hierover.

De communicatie over (de ontwikkeling van) de kwaliteit van de BAG is voor verbetering vatbaar. Slechts een derde geeft aan dat er voldoende gecommuniceerd wordt over de kwaliteit van de BAG en hierbij wordt betrokken. Het merendeel van gebruikers scoort op deze aspecten neutraal (circa 50%) of slechter (circa 15%). Ook zijn gebruikers gevraagd of zij het idee hebben dat bronhouders voldoende doen om de kwaliteit te verbeteren en of er, als het gaat om kwaliteitsverbetering, de juiste prioriteiten worden gesteld. De helft van alle gebruikers is van mening dat bronhouders voldoende doen om de kwaliteit van de BAG te verbeteren en 41% dat de juiste prioriteiten worden gesteld als het gaat om kwaliteitsverbetering. Ook bij de beoordeling van deze aspecten zien we hoge percentages neutraal, wat zou kunnen duiden op onbekendheid hierbij.

⁵ Het kwaliteitsdashboard voor afnemers is te raadplegen op:

<https://www.kadaster.nl/zakelijk/registraties/basisregistraties/bag/bag-voor-afnemers/bag-kwaliteitsdashboard-voor-afnemers/>

3.1.4. Transitieproces

Als gevolg van de nieuwe wet BAG moesten de gegevens in de LV samengesteld worden aan de hand van het nieuwe informatiemodel IMBAG 2.0. Dit hield in dat de bestaande gegevens in de LV getransformeerd moesten worden van IMBAG 1.0 naar IMBAG 2.0. Aangezien niet alle bronhouders in één keer overgingen naar BAG 2.0 zijn er tijdens de transitie tijdelijk twee databases (oud en nieuw) door het Kadaster aangehouden. Bronhouders konden zowel 1.0 als 2.0 aanbieden, en het Kadaster droeg zorg voor de transformatie van 1.0 naar 2.0 en vice versa zodat afnemers over een complete BAG konden beschikken tijdens de transitieperiode. Nadat alle bronhouders de transitie doorlopen hadden en gegevens conform BAG 2.0 aanleverden, konden afnemers ook BAG 2.0 in gebruik nemen. Om de transformatie goed te laten verlopen, zijn er transformatieregels opgesteld en gedeeld met de bronhouders.

Bronhouders tevreden over het transitieproces

Ruim driekwart van de bronhouders geeft aan goed geïnformeerd te zijn over wat de transitie naar de BAG 2.0 inhoudt. Bijna evenveel bronhouders geven aan dat de transitie naar 2.0 binnen de organisatie soepel is verlopen, al zijn er ook bronhouders die aangeven dat dit niet het geval is. Uit de interviews komt naar voren dat de wijzigingen onderschat zijn, en dat er ook op voorhand geen impactanalyse is uitgevoerd. Er wordt aangegeven dat de wijzigingen an sich voor de bronhouder niet complex zijn, maar dat het wel geleid heeft tot extra werk. Veder gaf men aan dat de wijziging vooral impact had op de softwareleveranciers die hun applicaties moesten aanpassen. Dit laatste ging dan voor een aantal bronhouders niet snel genoeg. Bijna twee derde van de bronhouders geeft aan tevreden te zijn over de ondersteuning die zij vanuit hun softwareleverancier hebben ontvangen. Over de ondersteuning vanuit het Kadaster tijdens de transitie is 60% tevreden. 5% is ontevreden over de ontvangen ondersteuning van hun softwareleverancier en het Kadaster.

Gebruikers lijken niet veel gemerkt te hebben van het transitieproces.

Circa een derde van alle gebruikers is tevreden over het transitieproces, al scoort een meerderheid “neutraal” op alle aspecten over het transitieproces. Wij hebben de indruk dat gebruikers in mindere mate betrokken zijn bij het transitieproces en dat zij redelijk ongemerkt over zijn gegaan op de nieuwe producten. En dat de aspecten over de transitie ook lastig voor hen te beoordelen waren. 14% van de gebruikers geeft aan dat zij niet goed geïnformeerd zijn over wat de transitie naar BAG 2.0 inhoudt.

3.1.5. Documentatie t.b.v. de opbouw en beheer van de BAG

De BAG bevat gegevens van alle officiële adressen en gebouwen in Nederland. Om digitale uitwisseling van deze informatie mogelijk te maken, zijn afspraken gemaakt over hoe informatie moet worden vastgelegd. Deze afspraken staan in de Catalogus BAG⁶. De gegevenscatalogus is in het kader van BAG 2.0 gewijzigd. Het informatiemodel voor de BAG is geënt op de principes van het basismodel geo-informatie NEN3610⁷, wat een gemeenschappelijke basis is van verschillende onderliggende sectorale informatiemodellen. De praktijkhandleiding BAG⁸ is in beheer bij het Kadaster. Het is een praktische handleiding bij het toepassen van de Catalogus BAG. Het heeft als doel om bronhouders te ondersteunen bij de uitvoering van de Wet bag in de dagelijkse praktijk.

⁶ De Catalogus BAG is terug te vinden op:

<https://www.geobasisregistraties.nl/documenten/publicatie/2018/03/12/catalogus-2018>

⁷ Het basismodel geo-informatie is terug te vinden op: basismodel geo-informatie, verwijzing:

<https://www.geonovum.nl/geo-standaarden/nen-3610-basismodel-voor-informatiemodellen>

⁸ De praktijkhandleiding BAG is terug te vinden op: <https://imbag.github.io/praktijkhandleiding/>

Praktijkhandleiding BAG is duidelijk en wordt veel gebruikt

Bronhouders zijn bekend met de Catalogus BAG en de praktijkhandleiding BAG. Beide documentatie wordt veel gebruikt, de praktijkhandleiding het meest. De praktijkhandleiding wordt ook het best beoordeeld, ruim 83% vindt deze (zeer) duidelijk. Bij de BAG catalogus is het percentage bronhouders dat deze documentatie duidelijk vindt 64%. Een derde scoort hier neutraal. Uit de interviews krijgen wij de indruk dat dit vooral komt omdat men dit in de praktijk in veel mindere mate gebruikt (vanwege het meer juridische karakter), en men er hierdoor een minder uitgesproken mening op nahoudt.

Bronhouders die de documentatie als (zeer) onduidelijk hebben beoordeeld geven bijvoorbeeld aan dat vragen en/of gegevens niet snel gevonden kunnen worden en dat de huidige catalogus niet heel praktisch is voor een BAG beheerder. Een ander voorbeeld gaat over het ontbreken van praktijkvoorbeelden m.b.t. de afbakening van objecten.

Ook gebruikers zijn gevraagd in hoeverre zij bekend zijn met de Catalogus BAG en de praktijkhandleiding BAG. Dit is in vergelijking tot bronhouders veel minder vaak het geval. Bijna een derde is hiermee bekend. Ongeveer de helft hiervan zegt beide documentatie wel eens gebruikt te hebben. Beide documenten worden vergelijkbaar beoordeeld. Ongeveer twee derde geeft aan de documentatie (zeer) duidelijk te vinden. Gebruikers die de documentatie als (zeer) onduidelijk hebben beoordeeld geven bijvoorbeeld aan dat de documentatie veel tekst bevat waardoor het minder overzichtelijk is dan bijvoorbeeld de webpagina van Stelselpedia van de gemeente Amsterdam, een eigen initiatief om de regels in het stelsel van basisregistraties (waaronder de BAG) te duiden. Verder is er de wens uitgesproken om plaatjes (bijvoorbeeld van het oorspronkelijke BAG-objectenhandboek) toe te voegen.

3.2. Tevredenheid over de BAG

3.2.1. Algemene beoordeling van de BAG

De BAG wordt met een 7,5 beoordeeld. Slechts 4% geeft de BAG een onvoldoende. Als we de algemene beoordeling vergelijken met eerdere jaren, dan zien we dat dit op totaalniveau redelijk stabiel is gebleven. In 2018 scoorde de BAG een 7,4 en in 2020 scoorde de BAG een 7,5.

Bronhouders zijn het meest tevreden, zij beoordelen de BAG in 2022 met een rapportcijfer van 7,7. Dit is hoger dan in 2018, toen gaven bronhouders de BAG een 7,5. Gebruikers beoordelen de BAG met een rapportcijfer 7,4. Dit is vergelijkbaar met voorgaande jaren. In 2018 gaven zij de BAG een rapportcijfer 7,4 en in 2020 een rapportcijfer 7,5.

Gebruikers uit de publieke sector zijn met een rapportcijfer 7,3, over het algemeen iets minder tevreden over de BAG dan gebruikers binnen de private sector (7,5). Dit komt vooral door gebruikers die werkzaam zijn bij gemeenten/gemeentelijk samenwerkingsverband binnen het vakgebied Belastingen/heffingen/WOZ en bouwen/wonen. Beiden doelgroepen beoordelen de BAG aanzienlijk lager (resp. 6,6 en 6,7).

		2018				2020		2022			
		Bronhouders		Gebruikers		Gebruikers		Bronhouders		Gebruikers	
		n		n		n		n		n	
Rapportcijfer	Gemiddelde	55	7,5	487	7,4	839	7,5	159	7,7	430	7,4
	Lager dan 5	1	2%	18	4%	36	4%	5	3%	18	4%
	6 tot 7	22	40%	227	47%	354	42%	50	31%	181	42%
	8 of hoger	32	58%	242	50%	449	54%	104	65%	231	54%

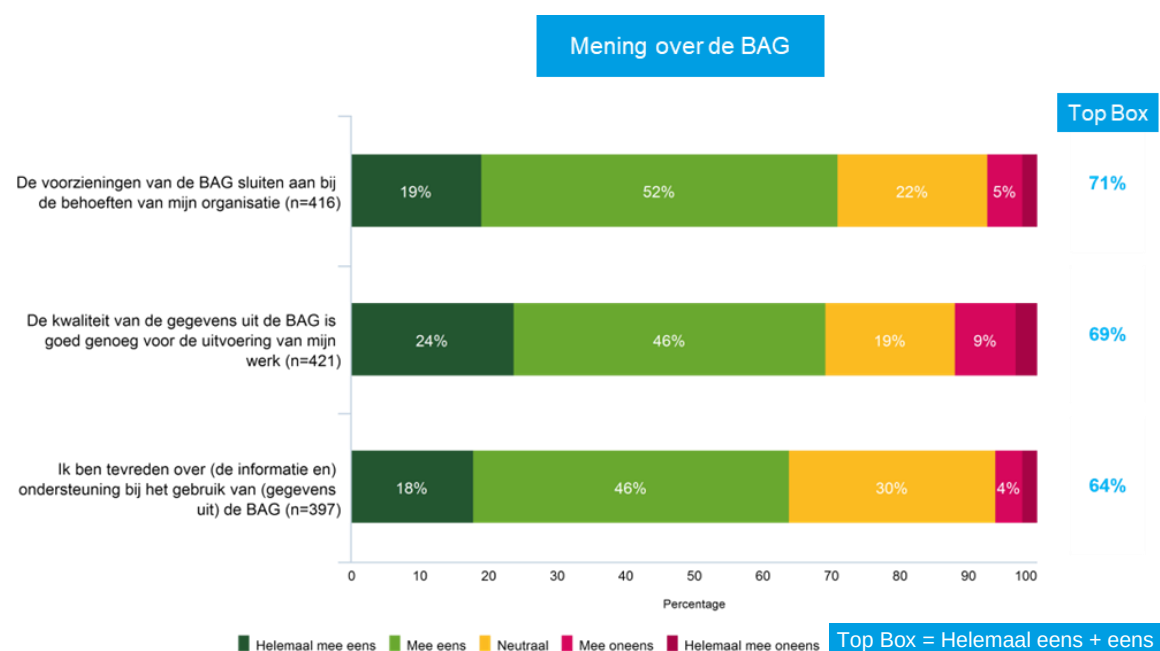
Beoordeling door gebruikers		2022
		Rapportcijfer
Sector	Publiek	7,3
	Privaat	7,5
Publiek (type organisatie)	Gemeente/gemeentelijk samenwerkingsverband	7,2
	Ministerie	8,5
	ZBO, Agentschap of Uitvoeringsorganisatie	8,2
	Provincie	7,8
	Waterschap	7,5
	Omgevingsdienst	8,0
	O.O.V. (brandweer, politie, veiligheidsregio's, veiligheidsberaad e.d.)	7,0
Privaat (type organisatie)	Notariaat	7,0
	Nutsbedrijf	7,1
	Makelaar	7,3
	Woningcorporatie	7,3
	Verzekeringsmaatschappij / pensioenfonds / bank of financiële instelling	7,8
	Ingenieur-/architectenbureau	7,9

ICT-Dienstverlener	7,8
Adressen dienstverlener	7,7
Geo-informatiebedrijf	7,6
Adviesbureau	7,5
Onderzoeksinstituut	7,5
Aannemers-/bouwbedrijf	7,5
Vastgoedbedrijf	7,3
Anders	7,4

Beoordeling door gemeente/ gemeentelijk samenwerkingsverband		2022
		Rapportcijfer
Vakgebied	BAG-beheer	7,7
	Belastingen/heffingen/WOZ	6,6
	Beleid	8,0
	Bouwen, wonen	6,7
	Burgerzaken	8,0
	ICT, Informatiemanagement, Gegevensbeheer, Geo-informatie	7,6
	Vergunningen, toezicht en handhaving	7,2
	Anders	7,8

Beoordeling voorzieningen, gegevens en ondersteuning

Naast het geven van een rapportcijfer zijn gebruikers ook gevraagd om de voorzieningen, de kwaliteit van gegevens en de ondersteuning bij het gebruik te beoordelen. Deze aspecten tezamen hebben een sterke invloed op de gebruikerstevredenheid en daarmee op het gebruik en de gerealiseerde publieke waarde.

Uit bovenstaande figuur is af te lezen dat de voorzieningen van de BAG met kleine afstand het hoogst beoordeeld worden. 71% van de gebruikers geeft aan dat de voorzieningen aansluiten bij de behoeften van hun organisatie. Iets meer dan twee derde van alle gebruikers geeft aan dat de kwaliteit van de gegevens uit de BAG goed genoeg is voor de uitvoering van zijn of haar werk, al is er ook een redelijk aantal gebruikers (12%) dat aangeeft dat dit niet het geval is. Verder valt op dat de (de informatie en) ondersteuning bij het gebruik van (gegevens uit) de BAG minder uitgesproken beoordeeld wordt. Iets minder dan twee derde is hierover tevreden. Er zijn relatief veel gebruikers die aangeven dat dat dit aspect niet van toepassing is, ook scoort bijna een derde op de ondersteuning bij het gebruik “neutraal”.

Als we de scores op deze aspecten vergelijken met het onderzoek dat in 2020 uitgevoerd is, zien we dat de scores redelijk overeenkomen. Ook toen werden de voorzieningen het best beoordeeld (Top Box, 76%), gevolgd door kwaliteit van de gegevens (Top Box 71%) en de gebruikersondersteuning (Top Box 68%). Wel laten de resultaten van 2022 op alle aspecten een iets lagere score zien.

3.2.2. Verbetersuggesties

Zowel gebruikers als bronhouders zijn in het online onderzoek gevraagd of zij in relatie tot de BAG nog verbetersuggesties hebben. Hieronder worden de verbetersuggesties (op volgorde van meest genoemd tot minst genoemd) opgesomd:

- Samenhang met andere wetgeving en basisregistraties verbeteren
 - o Zowel bronhouders als gebruikers geven aan dat de BAG beter afgestemd moet worden met de BGT en de WOZ. Dat gaat dan bijvoorbeeld over de gebruiksoppervlakte. Er wordt meerdere malen naar de samenhangende objectenregistratie (SOR) gerefereerd waar in de afgelopen jaren door BZK en partners een verkenning naar is gedaan. Men geeft aan dat de SOR een mooie aanzet was naar meer samenhang, en ziet het als een gemiste kans dat dit stil is komen te liggen. Ook blijkt uit reacties van respondenten dat er veel onduidelijk is over de status hiervan.
 - o Er wordt aangegeven dat de BAG positie in moeten nemen richting WKB en de Omgevingswet. Er moet meer duidelijkheid komen over wat de gevolgen van de wetgeving zijn op de BAG. Enkele bronhouders spreken i.r.t. de komende wetgeving hun zorgen uit over de toekomstige kwaliteit van de BAG.
- Voorzieningen verbeteren
 - o Gebruikers hebben diverse suggesties voor verbetering gedaan. Deze gaan bijvoorbeeld over het (sneller) zoeken van informatie in de bagviewer, het tonen/exporteren van specifieke selecties van informatie en het beter toepasbaar maken van de bagviewer op een mobiel.
- Aandacht voor kwaliteit
 - o Zowel bronhouders als gebruikers geven aan dat het belangrijk is dat de kwaliteit op orde blijft. Zij geven aan dat er meer aandacht moet zijn voor kwaliteit. Ook geeft men aan dat er grote verschillen in de kwaliteit van de BAG bestaat tussen gemeenten. Er worden verschillende suggesties gedaan, zoals bijvoorbeeld het opstellen van kwaliteitseisen voor de verwerking van mutatiesignalering om onterecht mutaties te voorkomen, het geven van meer tijd/geld aan bronhouders zodat zij de BAG van de juiste informatie kunnen voorzien, het opleggen van meer druk bij de verwerking van terugmeldingen of het invoeren van geldboetes.
- Maken van brondocumenten vergemakkelijken
 - o Bronhouders geven aan dat het maken van brondocumenten veel tijd kost. Zij zouden graag hiervoor een oplossing zien. Zo wordt bijvoorbeeld voorgesteld om alleen als het nuttig en nodig is een brondocument te maken (en niet bij alle mutaties) of bijvoorbeeld het brondocument te vervangen door een

verplicht veld met toelichting incl. mogelijkheid om document te koppelen of brondocumenten automatisch te laten genereren.

- Strakkere definities hanteren
 - o Zowel bronhouders als gebruikers vinden het wenselijk dat er een eenduidige registratie is van de BAG. Op dit moment is er volgens hen nog te veel ruimte voor interpretatieverschillen en uitzonderingen. Deze ruimte voor interpretatie zou volgens hen beperkt kunnen worden door strakkere definities te hanteren. Er worden enkele voorbeelden genoemd, zoals de opname van woonwagens op wielen, plek van huisnummer, omgang met recreatieterreinen.
- Gebruiksoppervlakte verbeteren
 - o Er wordt aangegeven dat de juistheid van de gebruiksoppervlakte verbeterd moet worden. Ook blijkt er behoefte te zijn aan de totale gebruiksoppervlakte van het pand en oppervlaktes van vrijstaande bijgebouwen (panden zonder verblijfsobject). De gebruiksoppervlakte wordt gebruikt voor de waardering van onroerende zaken. Enkele respondenten geven aan dat de WOZ en de BAG andere meetmethodes hanteren, en dat dit zijn weerslag vindt op de kwaliteit van dit gegeven. Er worden diverse verbetersuggesties gedaan, zoals bijvoorbeeld het hanteren van een uniforme meetmethode (bijv. NEN2580 metingen) voor het vaststellen van gebruikersoppervlakte, het beleggen van de verantwoordelijkheid voor registratie en beheer van de gebruikersoppervlakte bij de WOZ, het creëren van bewustwording over de verschillen van het gebruiksdoel van het gegeven zodat er meer continu aandacht ontstaat en consequenties voor gemeenten en burgers goed overzien worden.
- Bouwjaar verbeteren
 - o Conform de BAG-regels wordt in de BAG alleen het oorspronkelijke bouwjaar geregistreerd. Respondenten geven aan dat het bouwjaar verbeterd kan worden. Zij geven aan dat er een verschil is tussen het oorspronkelijke bouwjaar wat in de BAG staat en het bouwjaar dat de WOZ aanhoudt voor de waarderingen. Zij geven aan dat dergelijke verschillen ontstaan bijvoorbeeld bij gedeeltelijke sloop of grootschalige renovaties. Zij vinden het wenselijk dat in de praktijk het onderscheid tussen 'originele bouwjaar' en 'nieuwbouwjaar/verbouwingsdatum' duidelijk is.
- Verwerkingstermijnen verruimen
 - o Bronhouders geven aan dat de termijnen die in de BAG gesteld worden erg kort zijn. Deze zouden wat hen betreft allemaal verruimd mogen worden om het daarmee ook realistisch te maken.
- Hoogte-informatie toevoegen
 - o Gebruikers hebben behoefte aan hoogte-informatie. Ze willen bijvoorbeeld weten op welke verdieping verblijfsobjecten zich bevinden en de hoogte van het gebouw.
- Gebruiksdoelen toevoegen/aanpassen
 - o In de BAG wordt alleen het oorspronkelijke gebruiksdoel geregistreerd, niet het feitelijk gebruik. Respondenten geven aan dat gebruiksdoelen in de BAG voor verbetering vatbaar zijn. Zo wordt er bijvoorbeeld voorgesteld om het gebruik van stand- en ligplaatsen vast te leggen. Daarnaast geven respondenten aan behoefte te hebben aan het feitelijk gebruik en mag deze functie tevens meer gedifferentieerd zijn.
- Geometrie
 - o Er worden enkele suggesties ter verbetering gedaan. Zo wordt er bijvoorbeeld voorgesteld om geometrie van de openbare ruimte toe te voegen aan de BAG. Ook geeft een gebruiker aan dat het wenselijk is dat alle geometrie (inclusief de openbare ruimtes) in de BGT opgenomen moet worden.

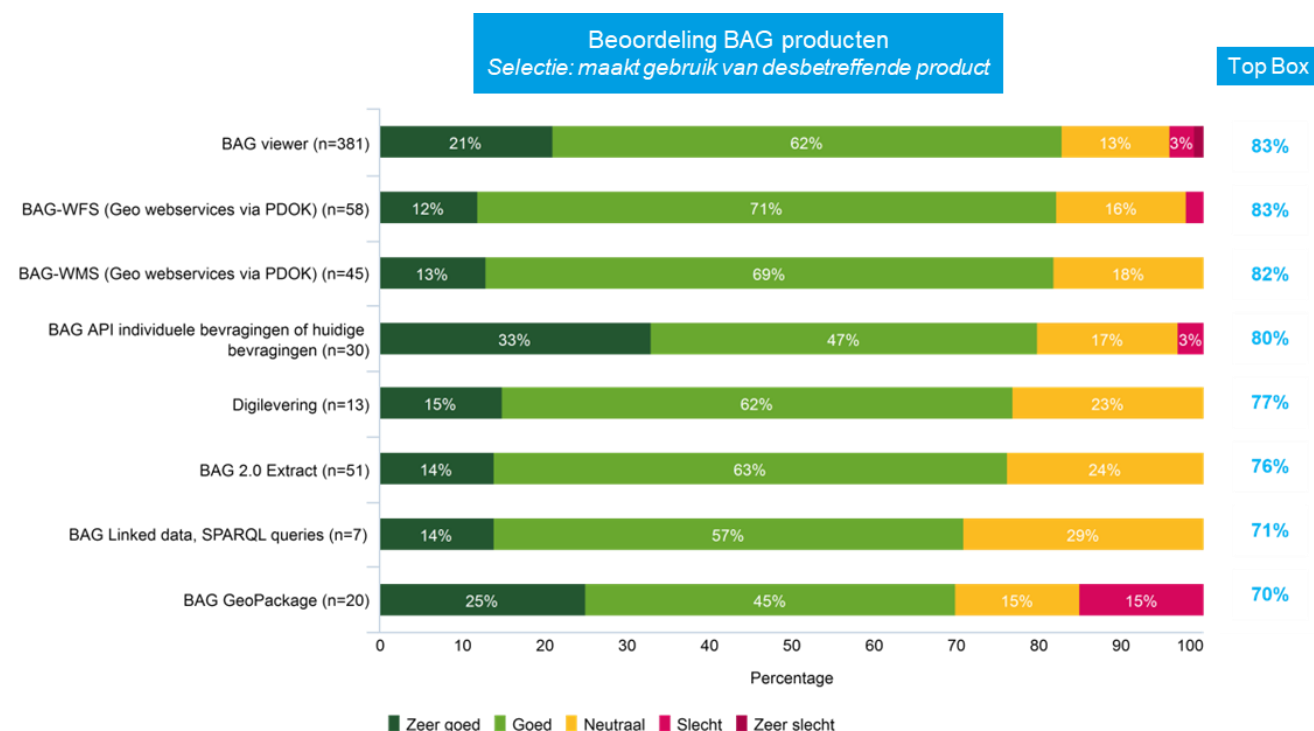
3.2.3. Gebruik van de BAG

BAG gegevens kunnen door gebruikers op verschillende manieren verkregen worden. Zo kan men deze rechtstreek afnemen bij de Landelijke voorziening, via een binnengemeentelijke BAG-database, via een andere basisregistratie uit het stelsel en/of via een marktapplicatie van een derde partij. Het overgrote merendeel neemt de BAG tenminste af via de landelijke voorziening. Al wordt de binnengemeentelijke BAG-database ook nog relatief vaak genoemd 20%.

Uit één van de interviews kwam naar voren dat de binnengemeentelijke database bijvoorbeeld gebruikt werd in plaats van de Landelijke Voorziening BAG (LV BAG) vanwege plusinformatie. Plusinformatie is informatie die niet verplicht is op de grond van de Wet BAG maar die de bronhouder vrijwillig (en niet landelijk gestandaardiseerd) bijhoudt. Er werd aangegeven dat de binnengemeentelijke database plusinformatie bevat en de desbetreffende organisatie nog niet in staat is om de LV BAG en die informatie te koppelen om vervolgens hun producten op basis hiervan aan te bieden aan (binnengemeentelijke) gebruikers. De voorbeelden van plusinformatie die genoemd werden lieten ook overeenkomsten zien met de gegevens die gebruikers in het onderzoek zeggen te missen in de BAG (zoals bijvoorbeeld naam en geometrie openbare ruimte, hoogte-informatie bij gebouwen).

Mogelijk dat een dergelijke situatie (en behoefte) ook bij andere bronhouders aan de orde is. In dat geval zou verkend kunnen worden, hoe hier een efficiënte oplossing voor gevonden kan worden.

Gebruikers zijn gevraagd aan te geven welke BAG-producten hij of zij gebruikt. Hier waren meerdere antwoorden mogelijk. De BAG-viewer wordt (net als in 2018) verreweg het meest gebruikt. Verder zien we dat BAG Extract vaker wordt gebruikt. In onderstaande figuur is weergegeven hoe men de verschillende BAG-producten beoordeeld. De verschillende BAG-producten worden over algemeen goed tot zeer goed beoordeeld door gebruikers.

3.2.4. Kwaliteit van de BAG

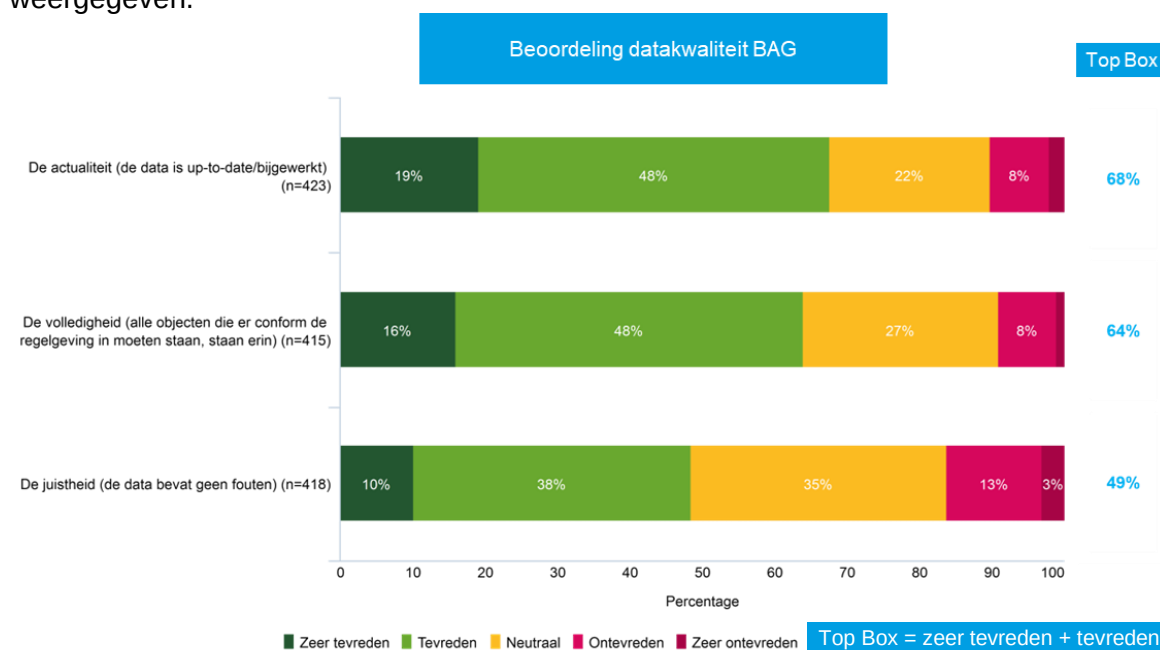
Kwaliteit van de BAG is verbeterd

Gebruikers zijn gevraagd of de kwaliteit van de BAG sinds de herziening van de BAG vier jaar geleden is verbeterd, verslechterd of gelijk gebleven. Een derde geeft aan dat de kwaliteit verbeterd is en meer dan een vijfde geeft aan dat de kwaliteit gelijk gebleven is. Ook is er een groot aantal gebruikers (44%) die hier geen mening over kan vormen.

Kwaliteitsaspecten

Het meest tevreden is men over de actualiteit en de volledigheid van de BAG. Over de juistheid van BAG gegevens is men het minst tevreden.

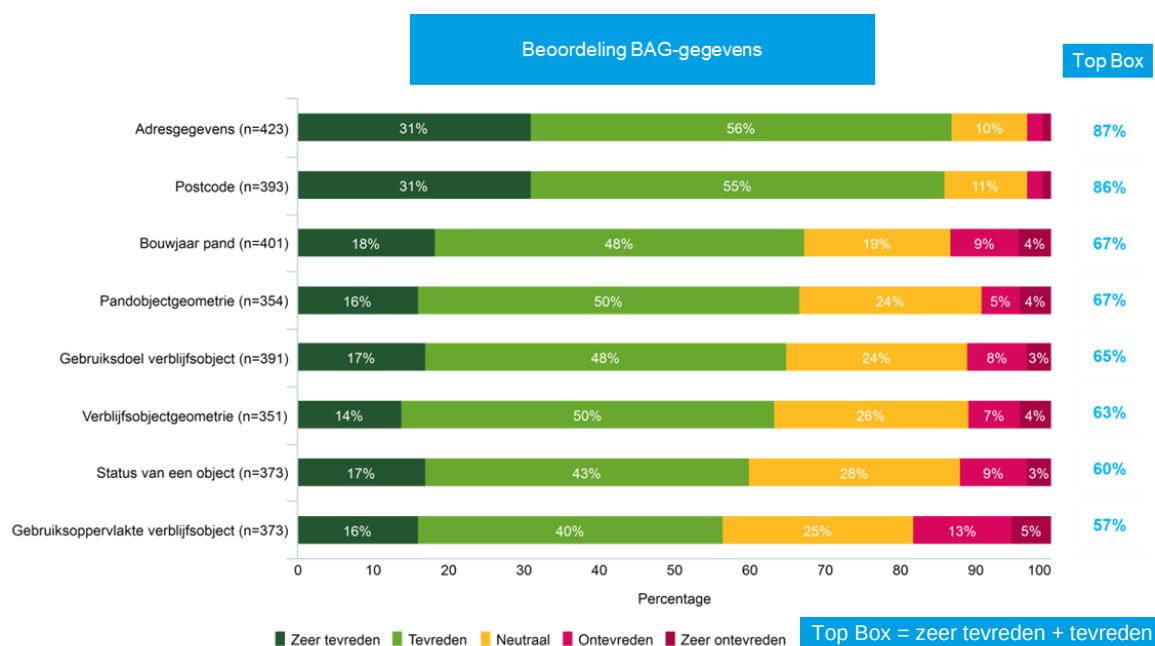
Gebruikers zijn gevraagd om de actualiteit, de volledigheid en de juistheid te beoordelen. In onderstaande figuur wordt de tevredenheid over de verschillende kwaliteitsaspecten weergegeven.

Als we scores op deze kwaliteitsaspecten vergelijken met het onderzoek dat in 2018 uitgevoerd is, dan zien we dat de scores redelijk overeenkomen. Ook toen werd de actualiteit het best beoordeeld (Top Box 68%), gevolgd door de volledigheid (Top Box 67%) en de juistheid (Top Box 53%). Wel zien we dat de volledigheid en de juistheid van de data in 2022 lager is beoordeeld dan in 2018.

Beoordeling gegevens

Gebruikers van de BAG zijn gevraagd om de kwaliteit van de BAG gegevens te beoordelen. In onderstaande figuur wordt de beoordeling van de verschillende gegevens getoond. Adresgegevens en postcode worden het best beoordeeld. De gebruiksooppervlakte verblijfsobject wordt van alle aspecten het laagst beoordeeld. Verder zien we een relatief grote groep gebruikers die ontevreden of zeer ontevreden zijn over het bouwjaar pand en de status van een object.

Als we de scores van de gegevens vergelijken met het onderzoek dat in 2020 uitgevoerd is, zien we dat de beoordeling redelijk overeenkomt. Destijds werden de adresgegevens en postcode ook het hoogst beoordeeld. Ook zien we dat de gegevens die nu het laagst beoordeeld worden (zoals bijvoorbeeld de gebruikersoppervlakte, en de status van een object), toen ook het laagst beoordeeld werden. In 2022 liggen de tevredenheidsscores op de pandobjectgeometrie na iets hoger dan in 2020, al is dit niet significant.

Gebruikers zijn gevraagd een toelichting te geven op de beoordeling van de gegevens kwaliteit. Hieronder is een overzicht weergegeven van veel voorkomende toelichtingen:

- Bouwjaar
 - o Er wordt gezegd dat soms het pand geheel gesloopt en herbouwd is terwijl nog steeds het oorspronkelijke bouwjaar vermeld staat.
 - o Bij nieuwe bebouwing of transformatie is er geen data (bouwjaar en sloopdatum) van de oude bebouwing terug te vinden.
 - o Men ziet grote verschillen tussen de BAG en de WOZ.
 - o Bouwjaar wordt nog weleens op basis van vergunde datum weergegeven in plaats van de daadwerkelijke start van de bouw.
- Gebruiksoppervlakte
 - o De gebruiksoppervlakte komt niet overeen met de werkelijkheid (NEN 2580).
 - o Vooral bij oude panden en de functie bedrijf klopt de gebruiksoppervlakte niet.
 - o De gebruiksoppervlakten in de BAG komen niet overeen met de gebruiksoppervlakten in de WOZ.
- Gebruiksdoel
 - o Het gebruiksdoel betreft vergund gebruik terwijl gebruiker geïnteresseerd is in feitelijk gebruik.
 - o Het gebruikersdoel is te weinig gedifferentieerd
- Geometrie
 - o Geometrie ontbreekt of is niet correct ingemeten;
 - o Geometrieën wijken letterlijk en wettelijk af van de BGT en WOZ.

Een volledig overzicht van alle toelichtingen is terug te vinden in de bijlage van dit rapport.

3.2.5. Proces van terugmelden

Wijziging in het proces van terugmelden

Terugmelding door bestuursorganen bij gerede twijfel over de juistheid van een gegeven in de registratie, geldt in het stelsel van basisregistraties als belangrijk kwaliteitsinstrument voor registraties. Voor de regeling van de wijze van terugmelding is een aanpassing doorgevoerd. Deze houdt in dat een terugmelding in alle gevallen via de landelijke voorziening of rechtstreeks bij de betrokken gemeente gedaan kan worden. In de oude regeling werd voorgeschreven dat terugmelding plaatsvindt bij de gemeente indien het betrokken gegeven van de gemeente is verkregen, en bij de landelijke voorziening indien het gegeven uit de landelijke voorziening werd verkregen. Het voorschrijven van een exclusieve, van de verstrekker van het gegeven afhankelijke, weg tot terugmelden had in de praktijk geen meerwaarde en is daarom komen te vervallen.

Sinds de implementatie van BAG2.0 zijn er nieuwe voorzieningen voor terugmeldingen geïmplementeerd (TMS = TerugMeldSysteem) en maakt het niet meer uit op welke plek (gemeente of verstrekker/Kadaster) de terugmelding gedaan wordt. Daarnaast kunnen terugmeldingen door bronhouders via het kwaliteitsdashboard centraal gemonitord worden. Afnemers kunnen via de BAG-viewer de status van de terugmelding volgen.

Status 'in onderzoek' per attribuut

In het kader van BAG 2.0 is 'in onderzoek' per attribuut geïmplementeerd. Als gebruiker kun je een op een attribuut terugmelden i.p.v. op een geheel object. Dit is vervolgens ook zichtbaar. Gebruikers zijn gevraagd of het inzicht op attribuutniveau van meerwaarde is voor de uitvoering van hun werkzaamheden. De helft van alle gebruikers geeft aan dat dit het geval is, een groot aantal is neutraal (37%) en de overige 14% geeft aan dat het extra inzicht voor hen niet van meerwaarde is. Uit de interviews komt de meerwaarde van deze wijziging niet heel duidelijk naar voren.

Bronhouders tevreden over de nieuwe omgang met meldingen van onjuistheden. De omgang met bulk-terugmeldingen verdient volgens hen extra aandacht.

Uit de interviews komt naar voren dat bronhouders in principe tevreden zijn over de nieuwe omgang met meldingen van onjuistheden. Wel zien zij nog wat punten ter verbetering, dit heeft dan vooral te maken met bulkmeldingen die via individuele meldingen worden gedaan. Dit is voor een bronhouder niet werkbaar. De termijn waaraan voldaan moet worden is niet haalbaar, waardoor een bronhouder in het kwaliteitsdashboard al snel niet op norm scoort. Voor kleine gemeenten is dit volgens bronhouders nog meer het geval.

Het aantal gebruikers dat onjuistheden in de BAG constateert neemt licht af.

71% van de respondenten heeft weleens een onjuistheid in de BAG geconstateerd. Hiervan geeft 69% aan dat zij ook een melding hiervan maakt. In 2018 constateerde 75% onjuistheden in de BAG, en het aantal gebruikers dat op basis van onjuistheden een melding deed was 76%. De terugmeldknoppen worden nu vaker gebruikt, en het rechtstreeks melden bij de gemeente is afgenomen. De voornaamste reden om geen terugmelding te doen bij de constatering van een onjuistheid is onwetendheid over het doen van een melding (51%), gevolgd door een gebrek aan tijd (28%). De voornaamste reden van het niet doen van meldingen is ongewijzigd t.o.v. 2018, al ligt het percentage nu iets hoger (was 49% in 2018).

Proces van terugmelden		2022		2018	
		n	%	N	%
Onjuistheid geconstateerd	Ja	310	71%	367	75%
	Nee	128	29%	120	25%
Melding gedaan?	Ik heb dit gemeld via de terugmeldknoppen in de BAG-Viewer	127	41%	114	31%
	Ik heb dit gemeld bij de gemeente	86	28%	122	33%
	Anders	60	19%	95	26%
	Nee, ik heb dit niet gemeld	95	31%	84	23%
Reden waarom geen melding is gedaan	Ik heb niet het gevoel dat mijn terugmelding leidt tot aanpassing	12	13%	13	15%
	Ik heb geen tijd om terugmeldingen door te geven	27	28%	25	30%
	Ik weet niet hoe ik een terugmelding moet doorgeven	48	51%	41	49%
	Ik ga ervan uit dat een andere gebruiker dit al heeft gemeld	6	6%	4	5%
	Anders	27	28%	21	25%

Beoordeling meldingenproces

Gebruikers zijn gevraagd het meldingenproces te beoordelen. Het meest tevreden zijn zij over het gemak waarmee een melding van een onjuistheid gedaan kan worden. Iets minder gebruikers zijn tevreden over de (status)informatie over de afhandeling van de melding. Over de snelheid waarmee de melding is behandeld is men het minst tevreden; de helft van alle gebruikers is hier tevreden over, en 21% ontevreden. Er is een verschil in beoordeling te zien tussen gebruikers in de publieke sector en de private sector. Gebruikers uit de private sector zijn significant minder tevreden over de snelheid van de behandeling van terugmeldingen.

Verbetersuggesties met betrekking tot het doen van een terugmelding

Gebruikers zijn gevraagd of zij nog tips of verbetersuggesties hebben met betrekking tot het proces van terugmeldingen. De meeste opmerkingen hebben betrekking op de uitvoering van bronhouders. Het gaat dan vaak over lange doorlooptijden, het niet in behandeling nemen van meldingen, terugkoppeling die lang duurt, onduidelijk is of ontbreekt. Ook geven gebruikers aan dat zij een interactiemogelijkheid missen nadat zij een reactie hebben gekregen op hun melding. In zowel de toelichtingen als in de gesprekken komt naar voren dat de afhandeling van een melding wisselend wordt ervaren en dat dit afhankelijk is van de betreffende bronhouder die er uitvoering aan moet geven. Enkele gebruikers geven aan dat hier meer sturing op zou moeten plaatsvinden en/of sancties gegeven moeten kunnen worden.

Een ander onderwerp wat vaak genoemd wordt door gebruikers betreft het doen van een melding. Gebruikers geven bijvoorbeeld aan dat er meer duidelijkheid gecreëerd kan worden over waar en hoe een melding gedaan kan worden. Gebruikers willen vooral met zo weinig mogelijk moeite (en tijd) meldingen doen, en doen hiertoe suggesties. Verder geven enkele gebruikers aan dat zij geen mogelijkheid hebben voor het doen van een bulkmelding, terwijl zij daar wel behoefte aan hebben. Over bulkmeldingen hebben ook bronhouders aangegeven dat het niet wenselijk is, wanneer deze in korte tijd één voor één via de reguliere procedure ingediend worden. Hier ziet men ook een (ondersteunende) rol weggelegd voor het Kadaster, om dit proces wat efficiënter te laten verlopen. Ook vindt men dat voor dergelijke meldingen andere termijnen gehanteerd zou mogen worden. Een volledig overzicht van alle opmerkingen en verbetersuggesties is terug te vinden in de bijlage van dit rapport.

3.2.6. Informatiebehoefte, knelpunten en gebruikerswensen

Informatiebehoefte gebruikers

Een derde van de gebruikers mist gegevens in de BAG. In 2018 gaf bijna twee vijfde van alle gebruikers (37%) aan dat zij gegevens in de BAG misten. Hieronder volgt een overzicht van gegevens die vaak door respondenten worden genoemd. Hierbij valt op dat er ook gegevens worden genoemd die al in de BAG geregistreerd worden (waarbij bijvoorbeeld de respondent een andere behoefte heeft t.a.v. dit gegeven) of die in andere (basis)registraties voorkomen (waarbij het vermoeden bestaat dat zij t.a.v. het gebruik een behoefte hebben aan het combineren van dit gegeven met de gegevens uit de BAG).

- Bebouwingsinformatie
 - o Men heeft behoefte aan gebeurtenisinformatie rondom bouwen en wonen. Zo wil men inzicht in datum van aanvragen/verstrekking van vergunning, start bouw en in gebruik genomen. Ook wil men graag inzicht hebben wanneer er sprake is van een verbouwing. Hierbij wil men graag inzicht blijven behouden in originele bouwjaar.
- Hoogte-informatie
 - o Het gaat hierbij om hoogte-informatie van zowel het pand als het verblijfsobject. Bijvoorbeeld de gebouwhoogte, bouwlagen pand, of het pand ondergronds of bovengronds is i.v.m. koppeling BGT, bouwlagen verblijfsobject)
- (Koppeling met) Kadastrale informatie
 - o Men wil weten welke percelen en appartementsrechten verbonden zijn met welk pand/verblijfsobject. Men wil graag kadastrale grenzen, info over percelen/kavels (nummers, geometrie, oppervlakte), eigenareninformatie, onderscheid tussen koop/huurwoningen, oude kadastrale nummers.
- Gebruiksoppervlakte
 - o De gebruiksoppervlakte maakt onderdeel uit van de BAG, echter gebruikers hebben (ook) andere wensen t.a.v. dit gegeven. Zo geeft men aan dat er meerdere oppervlakte begrippen zijn. Er wordt bijvoorbeeld aangegeven dat er een goede verdeling moet komen van de oppervlakte naar gebruiksfunctie. Er is behoefte aan de gebruiksoppervlakte van vrijstaande bijgebouwen. Ook is er bijvoorbeeld behoefte aan de gebruiksoppervlakte van het totale flatgebouw, maar ook per verdieping.
- Woningtype
 - o Men wil graag type woning opgenomen zien in de BAG. Er wordt een suggestie gedaan om aan te sluiten bij de fotowijzer woningen.
- Historische informatie
 - o Men wil naast de actuele gegevens ook historische gegevens. Er wordt dan bijvoorbeeld gesproken over bebouwing die inmiddels gesloopt is. Men wil graag inzicht in de historische adressen, het gebruiksdoel, maar ook de (wijzigingen in) pandgeometrie. Zij willen deze informatie in een voorziening kunnen raadplagen, bijvoorbeeld als kaartlaag in de viewer.
- Energielabel (vanuit EP-online)
- Meer objecten
 - o Men geeft aan dat de definitie van pand te beperkt is waardoor een heleboel gebouwde objecten niet staan opgenomen in de BAG. Enkele voorbeelden zijn: open loodsen, parkeergarages, schuurtjes en afdaken, recreatiewoningen, tankstations, transformatorhuisjes etc.
- Eenheden onzelfstandige woonruimte
 - o Men wil graag inzicht hebben in het aantal verblijfsobjecten onder één pand. Het betreft hier bijvoorbeeld studentenhuizen, hospita of bijvoorbeeld getransformeerde gebouwen met kamers. Deze informatie is relevant i.v.m. huurtoeslag. In de BAG bestaat er de mogelijkheid voor gemeenten om

eenheden onzelfstandige woonruimte op te nemen, echter wordt hier een andere definitie gehanteerd, dan zoals gehanteerd wordt voor de huurtoeslag.

- Gebruiksdoelen
 - o Gebruiksdoelen zijn te breed (zo is er bijvoorbeeld de behoefte om een agrarische functie te hebben i.p.v. industrie (bijvoorbeeld op basis van de mei-tellingen), maar ook een nutsfunctie welke nu onder overig geschaard wordt.)
 - o Men wil graag (ook) inzicht in de actuele (feitelijke) gebruiksdoelen.
 - o Daarnaast zijn de gebruiksdoelen niet voldoende gedifferentieerd. Zo heeft men bijvoorbeeld behoefte aan de agrarische functie (bijvoorbeeld op basis van mei-telling) en een nutsfunctie voor bijvoorbeeld transformatorhuisjes (welke nu een groot deel van de functie 'overig' bepaald).
- (Koppeling met) Ruimtelijke plannen
 - o Men heeft behoefte aan een koppeling met de ruimtelijke plannen zodat men kan zien wat de vigerende bestemming is (conform het bestemmingsplan).
- Kompasinformatie:
 - o Het betreft hier de ligging (noord-, oost-, zuid- en westzijde) van het gebouw uitgaande van de voorkant.
- Naam en geometrie van de openbare ruimte
 - o Er wordt aangegeven dat er behoefte is aan de naam en geometrie van de openbare ruimte. Er wordt bijvoorbeeld gesproken over de geometrie van wegen en water.
- Nadere informatie over het object
 - o Het betreft hier meer gedetailleerde informatie over het object zoals tekeningen, plattegrond en naam van het pand.
- Locatie voordeur
 - o Informatie op basis waarvan herleid kan worden waar de (hoofd)ingang van het gebouw en het verblijfsobject zich bevindt. Hier wordt nu verschillend mee omgegaan.

Financiering

Gebruikers die gegevens missen in de BAG zijn ook gevraagd of zij (ook) financiële middelen beschikbaar zouden hebben voor een uitbreiding van de BAG. Hieruit blijkt dat dit in 5% het geval is. 48% geeft aan dat dit niet het geval is en de overige 48% gebruikers geven aan dit niet te weten.

Uit de interviews over de BAG komt naar voren dat financiering een belemmerende factor is als het gaat om doorontwikkeling en verbetering van de BAG. Ook is duidelijk geworden dat er vanuit het Rijk tot nu toe geen extra budget beschikbaar is gesteld hiervoor. De behoefte aan betere informatievoorziening in relatie tot de realisatie van maatschappelijke opgaven en de uitvoering van taken is groot. In dit kader wordt ook verwacht dat met o.a. de BAG hierop ingespeeld wordt. De investeringen die hiervoor nodig zijn, zullen dan ook nog bijeengebracht moeten worden. Er wordt aangegeven dat niet elke organisatie voldoende de waarde van data-gedreven werken inziet. De verwachting is wel dat wanneer het belang, en de noodzaak voldoende door iedereen (bronhouders en (groot)gebruikers) ervaren wordt, dat er ook voldoende draagvlak zal ontstaan en middelen beschikbaar komen. Dit is een proces waarvan men vooral vindt dat BZK hier de regie in zou moeten nemen. Bijvoorbeeld door structureel in het GI-Beraad een goede vertegenwoordiging van gebruikers op strategisch niveau te hebben waarmee het gesprek gevoerd kan worden over hun behoeften op de midden-lange termijn en welke informatie daarvoor nodig is.

Knelpunten

Gebruikers zijn gevraagd of zij knelpunten ervaren bij het gebruik van de BAG. Een grote meerderheid (83%) ervaart geen knelpunten bij het gebruik van de BAG. Gebruikers die wel knelpunten ervaren (17%) zijn gevraagd welke knelpunten dat zijn. Zij konden maximaal 5 knelpunten kiezen uit een voorgedefinieerde lijst welke grotendeels overeenkomt met de in 2020 geïnventariseerde knelpunten in het onderzoek basisregistraties 2020. Ook was er de mogelijkheid om een ander knelpunt te noemen.

De knelpunten die het meest genoemd worden zijn:

- De kwaliteit van de gegevens is niet goed genoeg voor zijn of haar werk;
- Gebrek aan eenduidigheid definities/begrippen
- Gebruiksvriendelijkheid van ICT-voorzieningen waarmee gegevens worden verstrekt
- De omvang van de geregistreerde gegevens is te beperkt.

Daarnaast heeft meer dan de helft gebruik gemaakt van de optie 'anders, namelijk'. Gebruikers benoemen hier vooral verbetersuggesties of wensen met betrekking tot de ICT voorzieningen/ vestrekkingsproducten, gevolgd door concrete voorbeelden waaruit een gebrek aan samenhang met andere basisregistraties blijkt (zoals bijvoorbeeld de WOZ en de BGT), opmerkingen over de kwaliteit van (de gegevens in) de BAG als wensen ter verbetering/uitbreiding hiervan.

Gebruikerswensen

De grote meerderheid van de gebruikers (68%) zijn niet goed op de hoogte waar zij hun wensen kenbaar kunnen maken. Daarnaast vindt slechts een beperkte groep gebruikers (16%) dat er duidelijk gecommuniceerd wordt over de wijze waarop gebruikerswensen worden behandeld, tegenover een kwart die zegt dat er niet duidelijk gecommuniceerd wordt. Het merendeel (59%) is neutraal, vermoedelijk vanwege onbekendheid.

Uit de interviews komt naar voren dat wensen en behoeften ten aanzien van de inhoud vaak wel bekend zijn, echter dat hier in de afgelopen jaren beperkt op ingespeeld is. Ook geeft men aan dat gebruik van gegevens in relatie tot verschillende opgaven (energietransitie, stikstof, ondermijning etc.) steeds meer toeneemt en daarmee ook de behoeften en wensen van gebruikers. Deze wensen zijn vaak registratie-overstijgend. Het wordt wenselijk geacht om een duidelijk proces in te richten om gebruikersvragen door te vertalen naar oplossingen in het landschap. Er wordt gezegd dat BZK hierin een meer proactieve rol kan invullen. Ook speelt financiering hierin een belangrijke rol.

3.2.7. Gebruikersoverleg

3 à 4 keer per jaar organiseert het Kadaster een gebruikersoverleg. Dit is een plek waar bronhouders en afnemers op operationeel niveau elkaar kunnen ontmoeten. Dit overleg is bedoeld om enerzijds afnemers een podium te bieden om hun ervaringen met gebruik van de BAG te delen en anderzijds om bronhouders te kunnen laten aangeven welke procedures en werkwijzen zij hanteren bij het bijhouden.

Bronhouders zijn tevreden over de frequentie en kwaliteit van het gebruikersoverleg

Meer dan een derde van de bronhouders zegt deel te nemen aan het gebruikersoverleg. Het aantal bronhouders dat in de praktijk deelneemt aan het gebruikersoverleg ligt veel lager dan in de enquête is aangegeven. De indruk bestaat (mede ook op basis van enkele toelichtingen) dat enkele bronhouders het gebruikersoverleg aangezien hebben voor de intervisiebijeenkomsten. Het merendeel van de bronhouders geeft aan dat de frequentie van het overleg (3 à 4 x per jaar) goed aansluit. Ook is driekwart tevreden over de kwaliteit van het gebruikersoverleg. Enkele suggesties ter verbetering zijn:

- Extra aandacht geven aan bepaalde speerpunten van een bepaald jaar
- Behandelen van problemen BAG (bijvoorbeeld m.b.t. Omgevingswet)
- Meer tijd voor het delen van praktijkvoorbeelden
- Uitnodigen van afnemers zodat zij belemmeringen kunnen delen

Gebruikers zijn ook tevreden over de frequentie en kwaliteit van gebruikersoverleg. Het lijkt erop dat gebruikers in mindere mate vertegenwoordigd zijn in dit overleg.

Een klein percentage van de gebruikers neemt deel aan het gebruikersoverleg. De frequentie van het overleg sluit bij het overgrote merendeel van de gebruikers aan. Ook zijn zij tevreden over de kwaliteit van het overleg. Een tweetal gebruikers hebben verbetersuggesties gedaan, namelijk: plenair vraagstukken behandelen en stil staan bij hoe te anticiperen op de Omgevingswet. Over dit laatste wordt vergunningstrajecten als voorbeeld aangehaald. Er wordt gezegd dat er veel onduidelijkheid is en dat er nog geen oplossing is voor het juist registreren hiervan.

4. Aanbevelingen

Op grond van de bevindingen in deze rapportage kan geconcludeerd worden dat de wijzigingen in de wet- en regelgeving van de BAG (waar ze al zijn toegepast, zoals bij kwaliteits- en toezicht, en meer focus op de kwaliteit van de registratie i.p.v. het proces) over het algemeen doelmatig en effectief zijn. Daarbij zijn er nog wel aanbevelingen voor de toekomst:

Aanbevelingen

1. Inventariseer belemmeringen bij het gebruik van de BAG.

Uit de resultaten van het onderzoek komt naar voren dat de kwaliteit van data in de afgelopen jaren verbeterd is, maar de aandachtspunten t.a.v. kwaliteit onveranderd zijn gebleven. Ook de behoefte aan uitbreiding van gegevens is nog steeds groot en ook de gegevens die hier genoemd worden laten overeenkomsten zien met eerdere onderzoeken. Geadviseerd wordt om nadere verdieping op te zoeken door met gebruikers in gesprek te gaan om te achterhalen wat ze precies ervaren of hoe zij met het gebruik van de BAG op dit moment belemmerd worden in de uitvoering van hun taken. En welke oplossingen hen zouden kunnen helpen.

2. Communiceer duidelijk waar gebruikers terecht kunnen met wensen en verzoeken.

Het is belangrijk dat gebruikers goed hun weg weten te vinden als zij knelpunten ervaren of specifieke wensen hebben t.a.v. producten of de inhoud. Op basis daarvan kan vervolgens gekeken worden hoe gebruikers geholpen kunnen worden zodat zij meer waarde kunnen realiseren. Bijvoorbeeld door te adviseren over het gebruik, of mogelijk op basis hiervan verbeteringen te realiseren in (het aanbod van producten en diensten van) de BAG. Communicatie over gebruikerswensen en oplossingen hierbij, ofwel acties die op basis hiervan ondernomen worden, helpen om de realisatie van waarde te vergroten.

3. Meer aandacht voor gebruikersondersteuning/ kennisontwikkeling.

De ondersteuning en informatie over (het gebruik van) de BAG laat ruimte voor verbetering zien. Uit het onderzoek blijkt dat het niet voor alle gebruikers altijd duidelijk is wat in de BAG staat en hoe dat het beste (bijvoorbeeld in combinatie met gegevens uit andere registraties) gebruikt kan worden. Daarnaast komt ook naar voren dat het niet doen van een melding bij het constateren van onjuistheden, ook vaak komt door onwetendheid. Geadviseerd wordt Goede kennis, leidt tot goed gebruik.

4. Ontwikkel de BAG meer in samenhang met andere basisregistraties.

De kwaliteit van data en gebrek aan samenhang met andere basisregistraties zijn op dit moment de grootste belemmeringen die door gebruikers worden ervaren. De meeste verbeterpunten uit het onderzoek gaan hier ook over. De verkenning naar de SOR heeft goed inzicht opgeleverd over hoe de samenhang verbeterd kan worden, echter dit heeft niet geleid tot wijzigingen. Geadviseerd wordt om na te gaan welke verbeteringen in de BAG plaats kunnen vinden om de samenhang te verbeteren. Ook is het van belang om in gesprek te gaan met andere basisregistraties over welke stappen zij kunnen zetten om de samenhang verder te verbeteren. Op het gebied van kwaliteitsmanagement is er al goede afstemming met andere (basis)registraties (bijvoorbeeld met bestandsvergelijkingen), echter als het gaat om wijzigingen om de (basis)registraties beter op elkaar af te stemmen ligt er nog ruimte voor verbetering.

5. Inzicht creëren in hoe bronhouders geholpen kunnen worden om meer efficiënt de BAG te beheren.

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat bronhouders moeite hebben om de gestelde termijnen t.a.v. kwaliteit te halen. Dit blijkt vaak ook hand in hand te gaan met een tekort aan capaciteit. Geadviseerd wordt om inzicht te creëren in hoe bronhouders geholpen kunnen worden om meer efficiënt de BAG te beheren en aan de kwaliteitsnormen te voldoen.

6. Inzicht creëren in de gewenste doorontwikkeling van basisregistraties om maatschappelijk waarde te vergroten.

Er zijn vele urgente maatschappelijke opgaven – zoals het woningtekort, de kwaliteit van de natuur, de transitie van de landbouw en de verduurzaming van de energievoorziening – welke allemaal een grote ruimtelijke impact hebben. Om invulling te geven aan de maatschappelijke opgaven (en gebruikersbehoeften op basis hiervan) is goede data en infrastructuur randvoorwaardelijk. Het is van belang dat er op strategisch niveau met gebruikers het gesprek gevoerd wordt over de toekomstige ontwikkelingen en maatschappelijk opgaven en welke gegevens hierbij nodig zijn zodat er ook verkend kan worden hoe de infrastructuur er vervolgens uit moet zien. Daarnaast is het belangrijk dat er financiële middelen beschikbaar komen om hier ook daadwerkelijk invulling aan te geven. De verwachting is wel dat wanneer het belang, en de noodzaak voldoende door iedereen (bronhouders en (groot)gebruikers) wordt ervaren, dat er ook voldoende draagvlak zal ontstaan en er ook financiële middelen beschikbaar komen.

5. Over Statifact

Wij helpen sinds 2003 overheden en bedrijven bij het organiseren en uitvoeren van onderzoeksinitiatieven. Dit doen we met de inzet van diverse kwantitatieve en kwalitatieve stakeholder-, medewerker-, en klantonderzoeken en diensten om organisaties in beweging te brengen. We hanteren een unieke onderzoeksaanpak die resultaatgerichte inzichten biedt, waardoor je beter onderbouwde beslissingen kunt nemen. Het betrekken van mensen en creëren van draagvlak maakt een belangrijk onderdeel uit van onze aanpak.

Waarom wij doen wat wij doen

Omdat wij het verschil willen maken bij organisaties die een belangrijke functie vervullen in onze samenleving. Vanuit de ambitie om veranderingen te realiseren die deze organisaties helpen bij het vergroten van hun maatschappelijke impact. Verandering is een constante en veranderen doe je samen. Iedereen moet hierbij gehoord worden.

Dit beloven wij onze klanten

Je bent verzekerd van een pragmatische en resultaatgerichte aanpak. Geen dikke rapporten, maar beweging in teams binnen jouw organisatie. We bieden heldere inzichten waarmee je direct aan de slag kan samen met geactiveerde en betrokken mensen die met de resultaten verder willen.

Statifact is ISO 20252 gecertificeerd en lid van de MOA. Wij conformeren ons aan de nationale gedragscode voor onderzoek en statistiek en de internationale ESOMAR/ICC gedragscode voor markt- en opinieonderzoek.

Rapportage Evaluatieonderzoek BAG 2022

6 maart 2023
Statistfact

Inhoud

01

Methode en aanpak

3

02

Leeswijzer

5

03

Resultaten

7

1. Methode en aanpak

Methode en aanpak

Onderzoeksmethode

Online: Een aantal personen die eerder deelgenomen hebben aan het gebruikersonderzoek basisregistraties in 2020 hebben een uitnodigingsmail ontvangen met daarin de link naar de vragenlijst. Er is driemaal een herinnering verstuurd. Daarnaast zijn er diverse kanalen (zoals BAG viewer, BAG mailing) ingezet om personen te verzoeken deel te nemen aan het onderzoek.

Veldwerkperiode

26 oktober t/m 18 november 2022.

Vragenlijst

De vragenlijst is onder te verdelen in de volgende thema's:

Deel 1: Inleidende vragen

Deel 2: Kwaliteit van de BAG

Deel 3: Proces van terugmelden

Deel 4: Kwaliteitsborging BAG

Deel 5: Gebruik van de BAG (en uw ervaring met de transitie naar BAG 2.0)

Deel 6: Afsluitende vragen

Doelgroep

Afnemers en bronhouders

Respons

In totaal hebben er 596 mensen deelgenomen waarvan 158 bronhouders en 438 gebruikers.

2. Leeswijzer

Leeswijzer

Op de volgende slides worden de uitkomsten van het onderzoek behandeld. Per subparagraaf worden de onderwerpen die samenhangen met de doelstellingen van de evaluatie BAG behandeld:

- Kwaliteit van de BAG
- Proces van terugmelden
- Gebruik van de BAG
- Kwaliteitsborging BAG

Op elke slide worden de resultaten grafisch weergegeven in grafieken. Onderaan elke slide staat de vraag vermeld die aan de gebruiker of bronhouder is gesteld. Indien een vraag enkel gesteld is aan een selectie groep personen dan wordt rechtsonderaan de sheet vermeld om welke groep gebruikers of bronhouders dat gaat. Hierbij wordt tevens tussen haakjes de aantallen vermeld waarop de percentages in de grafieken zijn gebaseerd.

Geaggregeerde percentages (bijvoorbeeld de som van de percentages 'helemaal mee eens' en 'mee eens') die in de tekst of grafieken worden genoemd, kunnen soms iets (1 procentpunt) afwijken van de som van de onderliggende percentages in de grafiek. Dit komt door afrondingsverschillen.

In verband met de leesbaarheid van de figuren worden lage percentages die buiten de lay-out van de grafiek vallen niet weergegeven.

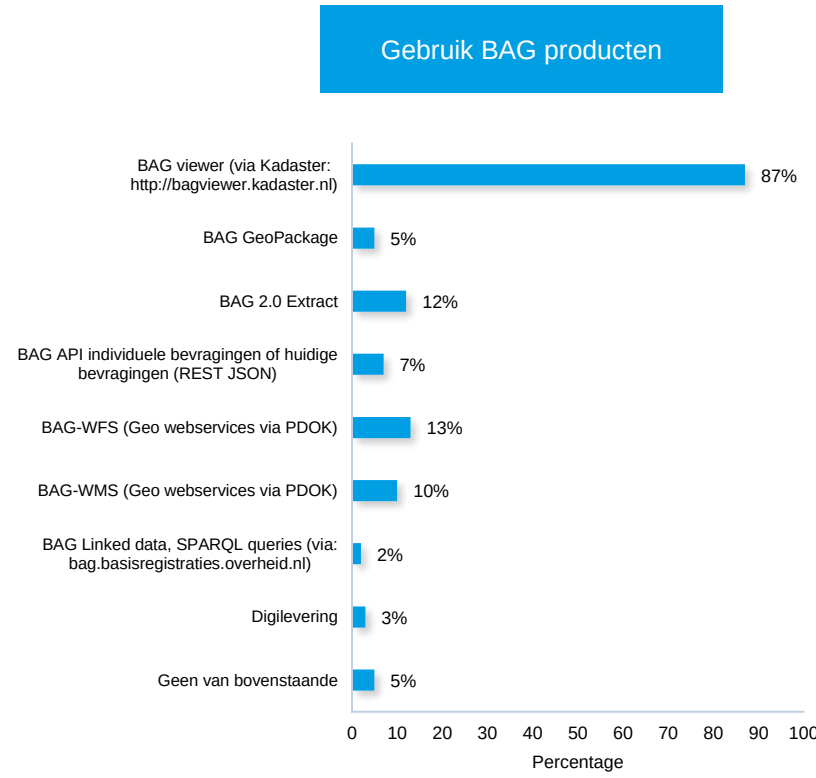
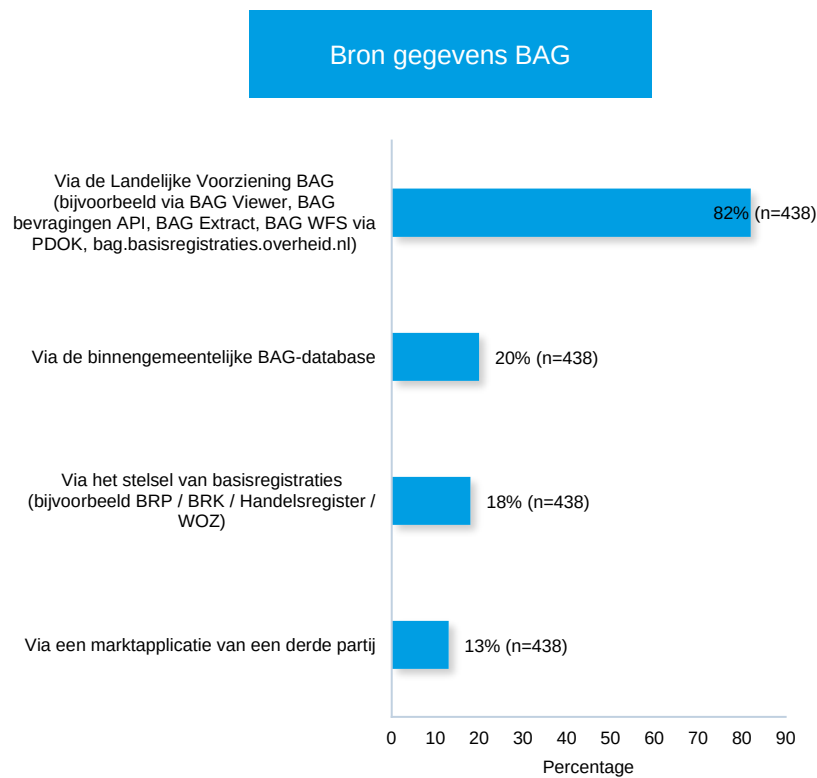
3.1 Profil

Profiel - Afnemers

Sector		Type organisatie (publiek)		Type organisatie (privaat)		Vakgebied gemeenten (afnemers en bronhouders)	
Publiek	34%	Gemeente/gemeentelijk samenwerkingsverband	74%	Notariaat	2%	BAG-beheer	42%
Privaat	66%	Ministerie	3%	Nutsbedrijf	10%	Belastingen/heffingen/WOZ	14%
		ZBO, Agentschap of Uitvoeringsorganisatie	7%	Makelaar	12%	Beleid	0%
		Provincie	3%	Woningcorporatie	3%	Bouwen, wonen	2%
		Waterschap	5%	Verzekeringsmaatschappij / pensioenfonds	3%	Burgerzaken	5%
		Omgevingsdienst	6%	Ingenieur-/architectenbureau	7%	Financiën	0%
		O.O.V. (brandweer, politie, veiligheidsregio's, veiligheidsberaad e.d.)	1%	ICT-Dienstverlener	5%	ICT, Informatiemanagement, Gegevensbeheer, Geo-informatie	25%
				Adressen dienstverlener	1%	Stadswerken	0%
				Geo-informatiebedrijf	4%	Vergunningen, toezicht en handhaving	2%
				Adviesbureau	19%	Verkeer en vervoer	0%
				Onderzoeksinstelling	1%	Anders	9%
				Aannemers-/bouwbedrijf	6%		
				Vastgoedbedrijf	4%		
				Anders	22%		

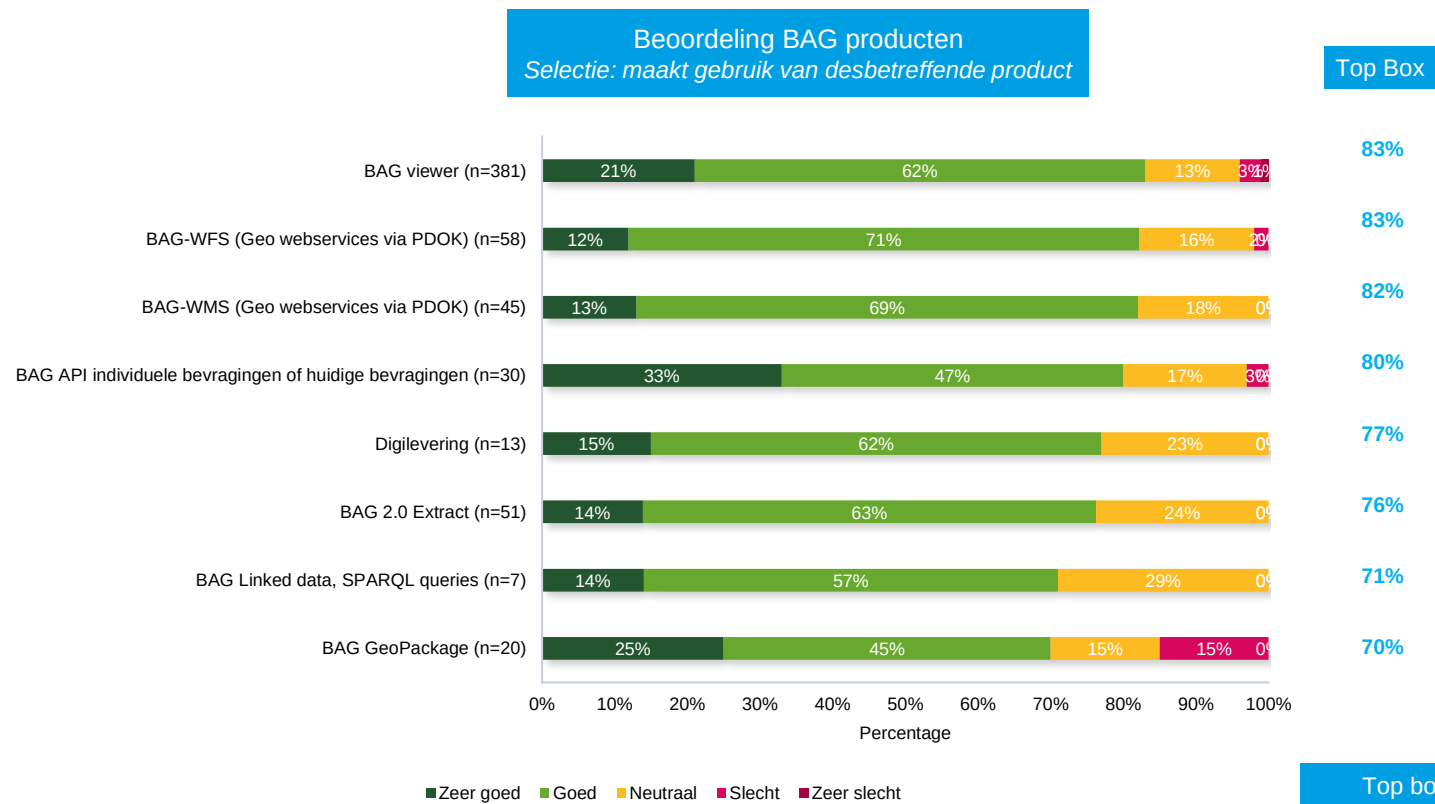
3.2 Gebruik van de BAG

Gebruik van de BAG - Afnemers

Vraag 2: Via welke bronnen verkrijgt u deze gegevens?
Vraag 3: Welke onderstaande BAG producten gebruikt u? (meerdere antwoorden mogelijk)

Beoordeling BAG-producten - Afnemers

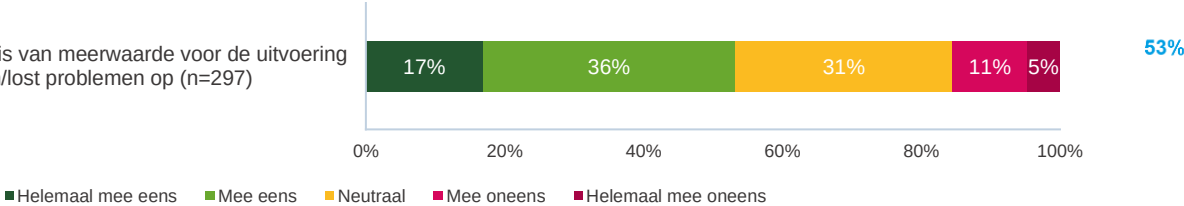

Vraag 4. Hoe beoordeelt u de onderstaande BAG producten in zijn geheel?

Mening over statusinformatie - Afnemers

Mening over statusinformatie

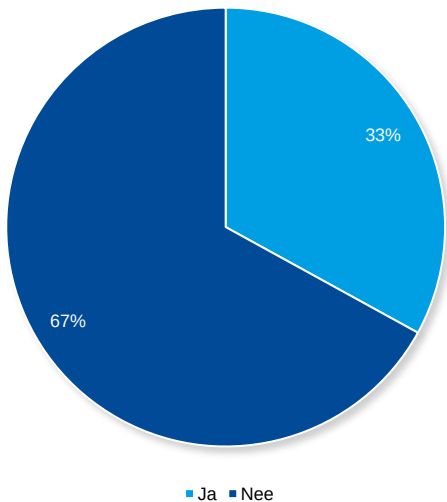
De uitbreiding van statusinformatie is van meerwaarde voor de uitvoering van mijn werkzaamheden/lost problemen op (n=297)

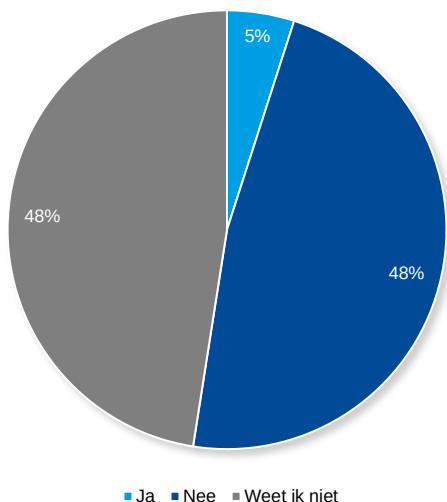
Vraag 7. Sinds de herziening van de BAG (BAG 2.0) ‘kunnen panden en verblijfsobjecten ook de statussen ‘Verbouwing’ en ‘Ten onrechte opgevoerd’ krijgen. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met de onderstaande stelling?

Volledigheid BAG-gegevens - Afnemers

Mist u gegevens in de BAG?

Beschikbaarheid financiële middelen t.b.v. uitbreiding BAG
Selectie: mist gegevens in de BAG

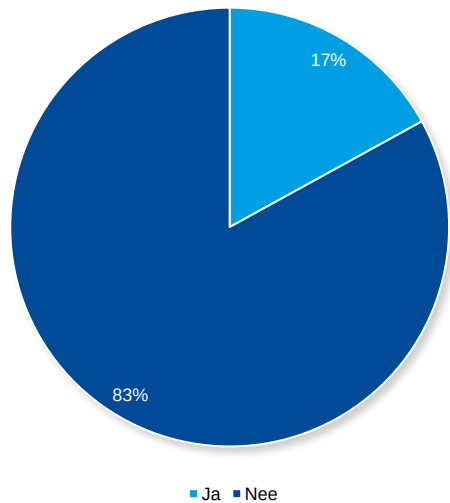

Vraag 36. Mist u gegevens in de BAG?

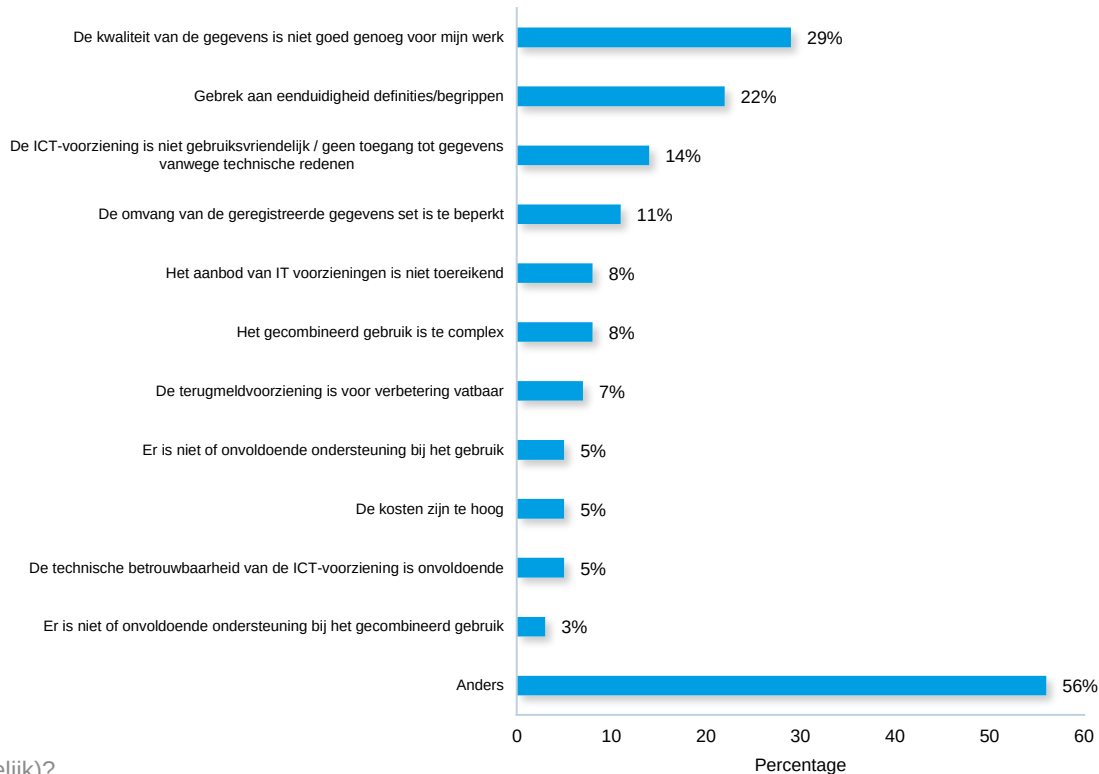
Vraag 38. U heeft aangegeven dat u gegevens mist in de BAG. Zou uw organisatie financiële middelen beschikbaar hebben voor een eventuele uitbreiding van de BAG?

Knelpunten gebruik BAG - Afnemers

Ervaart men knelpunten bij gebruik BAG?

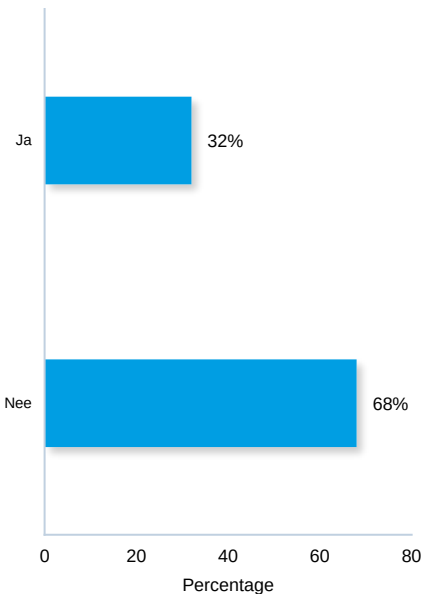
Ervaren knelpunten bij gebruik BAG
Selectie: ervaart knelpunten

Vraag 40. Ervaart u andere knelpunten bij het gebruik van de BAG?
Vraag 41. Welke knelpunten ervaart u (maximaal 5 antwoorden mogelijk)?

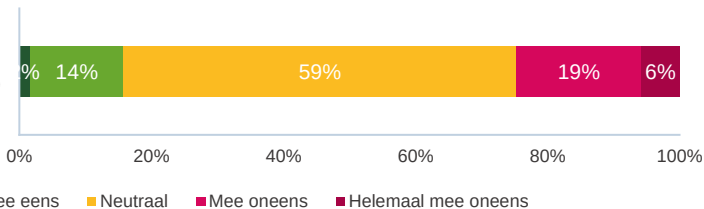
Gebruikerswensen - Afnemers

Wijze kenbaar maken
gebruikerswensen

Mening over de communicatie
m.b.t. gebruikerswensen

Er wordt duidelijk gecommuniceerd over hoe
gebruikerswensen worden behandeld (n=311)

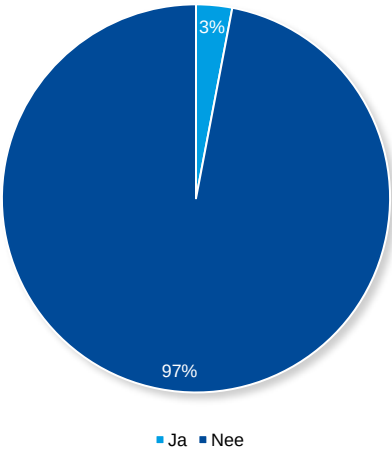
Top Box

16%

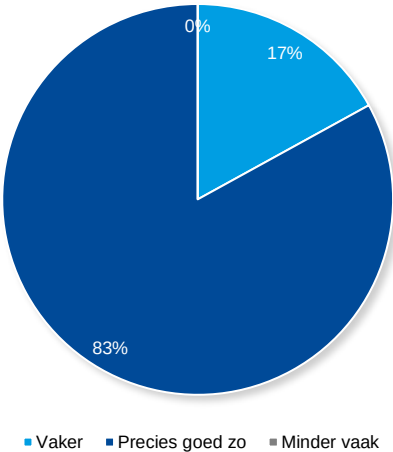
Vraag 42. Weet u waar u gebruikerswensen kenbaar kunt maken?
Vraag 43. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met de volgende stelling?

Deelname en tevredenheid gebruikersoverleg - Afnemers

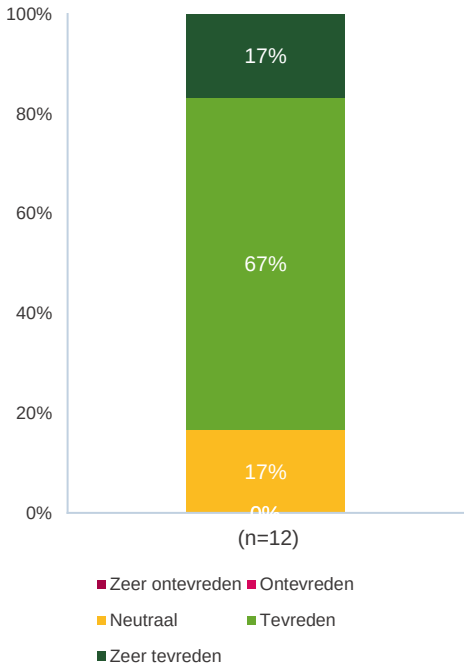
Deelname gebruikersoverleg

Frequentie gebruikersoverleg
Selectie: neemt deel aan gebruikersoverleg

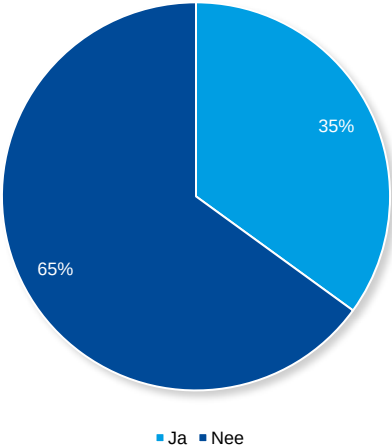
Tevredenheid gebruikersoverleg
Selectie: neemt deel aan gebruikersoverleg

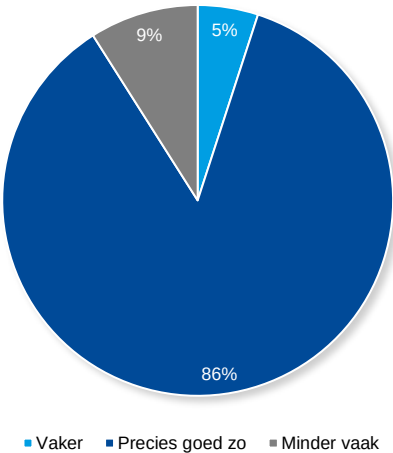
Vraag 44. Neemt u zelf deel aan het gebruikersoverleg BAG?
Vraag 45. Mag het gebruikersoverleg BAG (dat 3 á 4 keer per jaar plaatsvindt) van u vaker of minder vaak plaatsvinden?
vraag 46. Hoe tevreden bent u over het gebruikersoverleg BAG?

Deelname en tevredenheid gebruikersoverleg - bronhouders

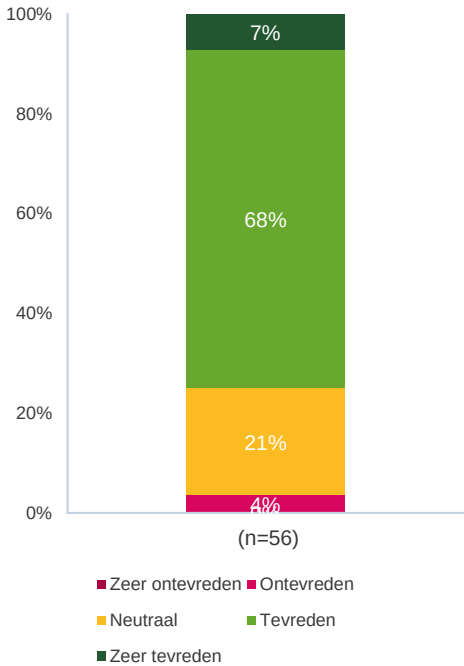
Deelname gebruikersoverleg

Frequentie gebruikersoverleg
Selectie: neemt deel aan gebruikersoverleg

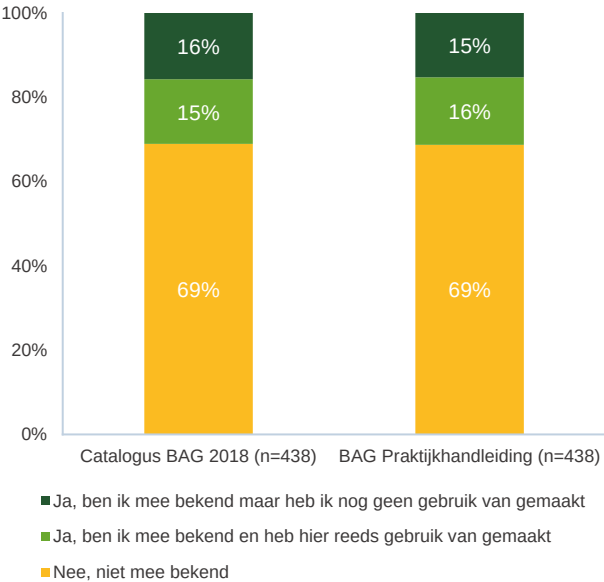
Tevredenheid gebruikersoverleg
Selectie: neemt deel aan gebruikersoverleg

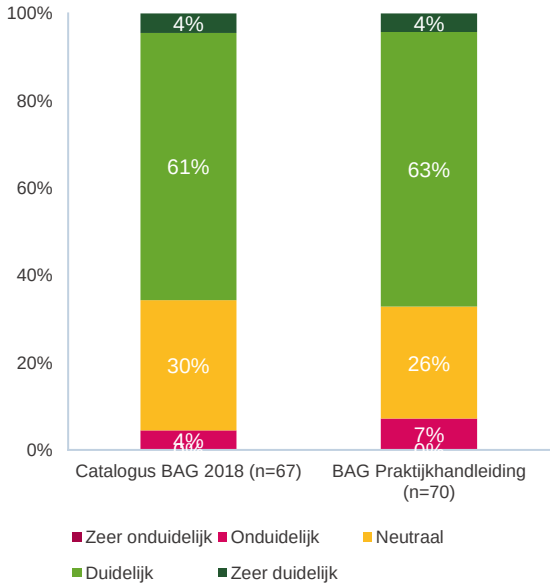
Vraag 44. Neemt u zelf deel aan het gebruikersoverleg BAG?
Vraag 45. Mag het gebruikersoverleg BAG (dat 3 á 4 keer per jaar plaatsvindt) van u vaker of minder vaak plaatsvinden?
vraag 46. Hoe tevreden bent u over het gebruikersoverleg BAG?

Bekendheid en beoordeling documentatie - Afnemers

Bekendheid documentatie

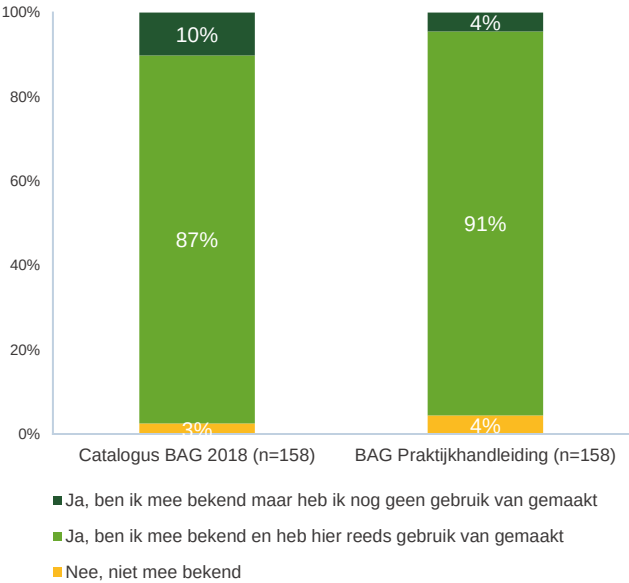
Duidelijkheid documentatie
Selectie: maakt gebruik van de documentatie

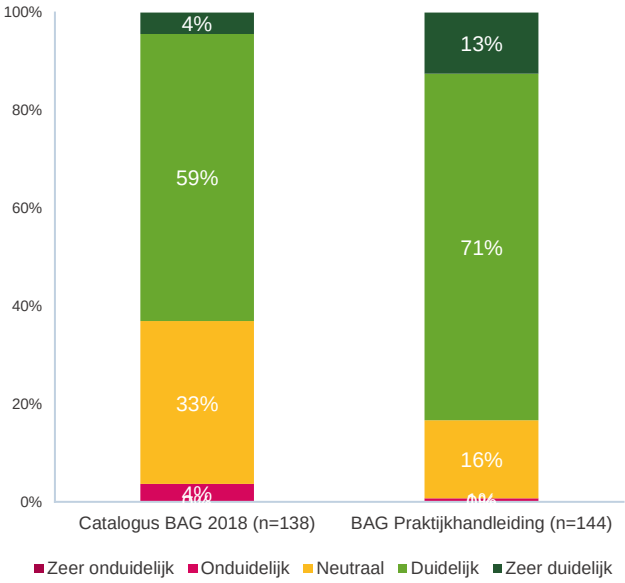
Vraag 19. In hoeverre bent u bekend met de onderstaande documentatie, bedoeld ter ondersteuning van de opbouw en het beheer van de BAG?

Bekendheid en beoordeling documentatie - bronhouders

Bekendheid documentatie

Duidelijkheid documentatie
Selectie: maakt gebruik van de documentatie

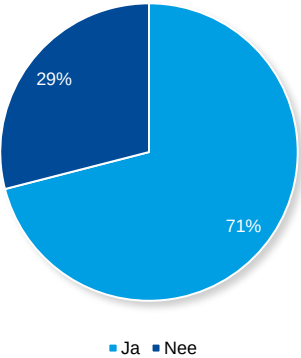

Vraag 19. In hoeverre bent u bekend met de onderstaande documentatie, bedoeld ter ondersteuning van de opbouw en het beheer van de BAG?

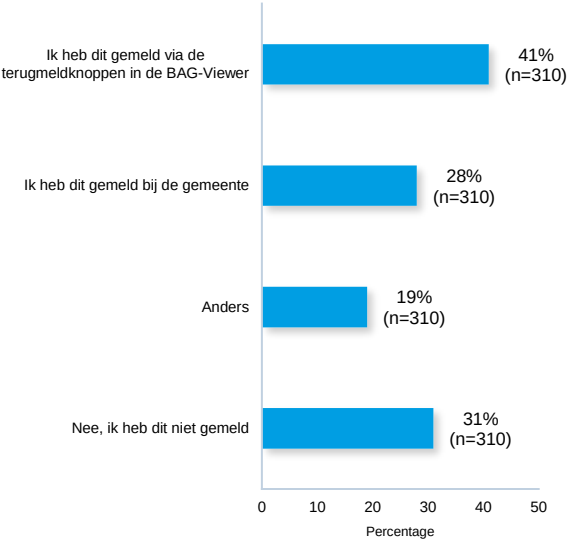
3.3 Proces van terugmelden

Proces van terugmelden (1/2) - Afnemers

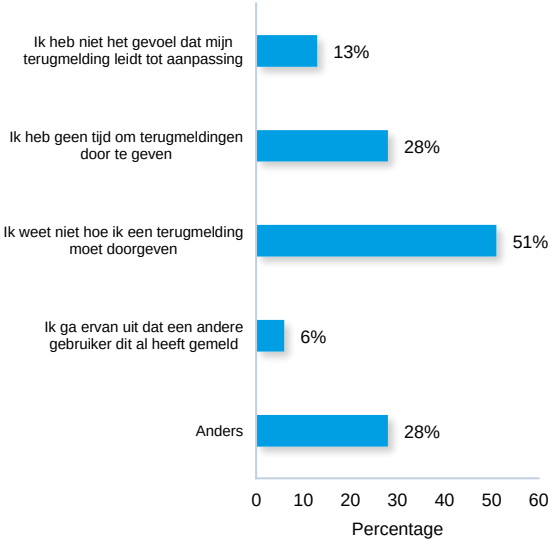
Heeft men weleens een onjuistheid geconstateerd?

Heeft men de onjuistheid gemeld?
Selectie: heeft wel eens een onjuistheid gemeld

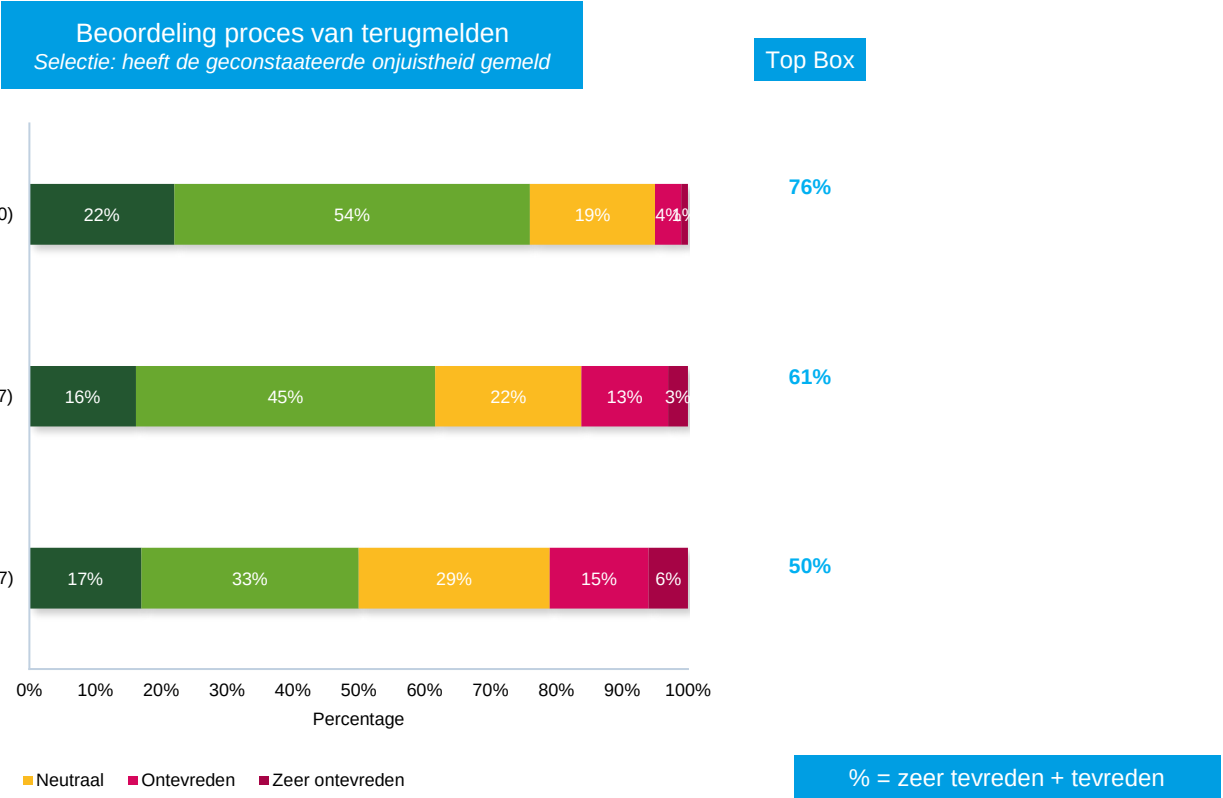

Reden niet melden onjuistheid
Selectie: heeft de geconstateerde onjuistheid niet gemeld

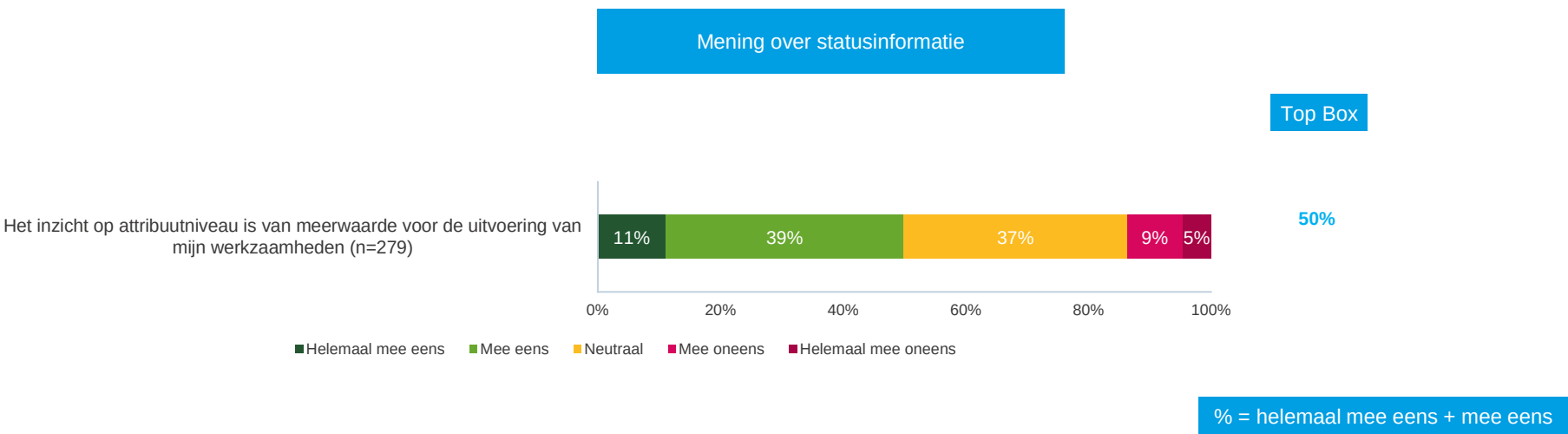
- Vraag 11: Heeft u weleens een onjuistheid geconstateerd in de BAG?
- Vraag 12: Heeft u dit gemeld?
- Vraag 13: Waarom heeft u de geconstateerde onjuistheid niet teruggemeld?

Proces van terugmelden (2/2) - Afnemers

Vraag 14. Kunt u aangeven in hoeverre u tevreden bent over de onderstaande aspecten t.a.v. het proces van terugmelden?

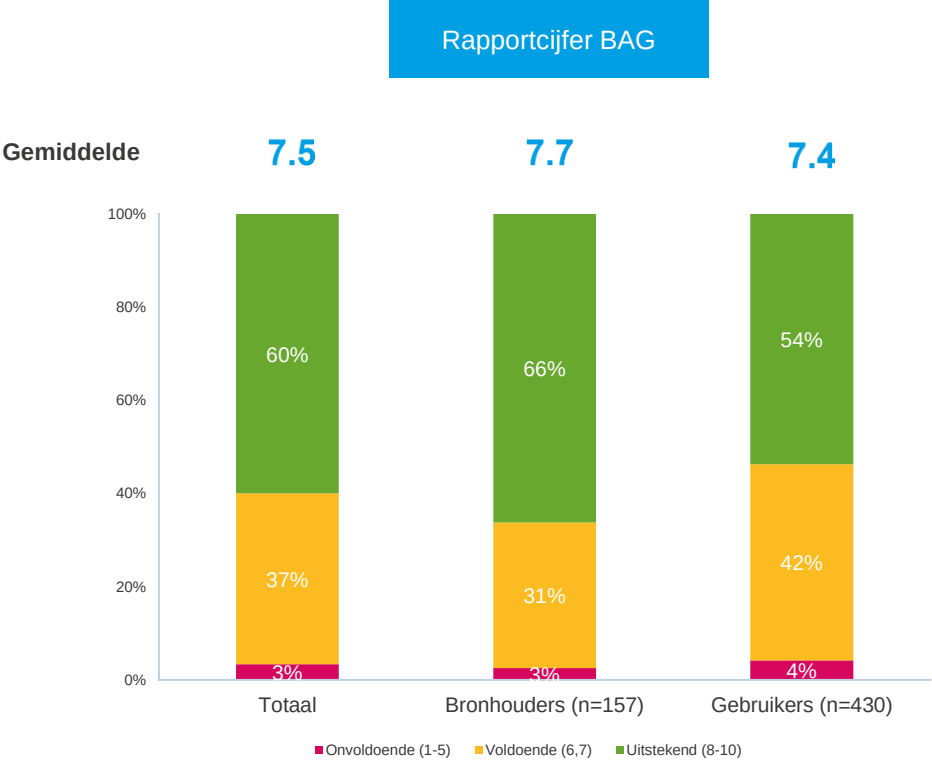
Statusinformatie - Afnemers

Vraag 16. In het kader van BAG 2.0 is 'in onderzoek' per attribuut geïmplementeerd. U ziet dan ook als gebruiker, naar aanleiding van een terugmelding, de aantekening 'in onderzoek' bij een attribuut i.p.v. op een geheel object. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met de volgende stelling?

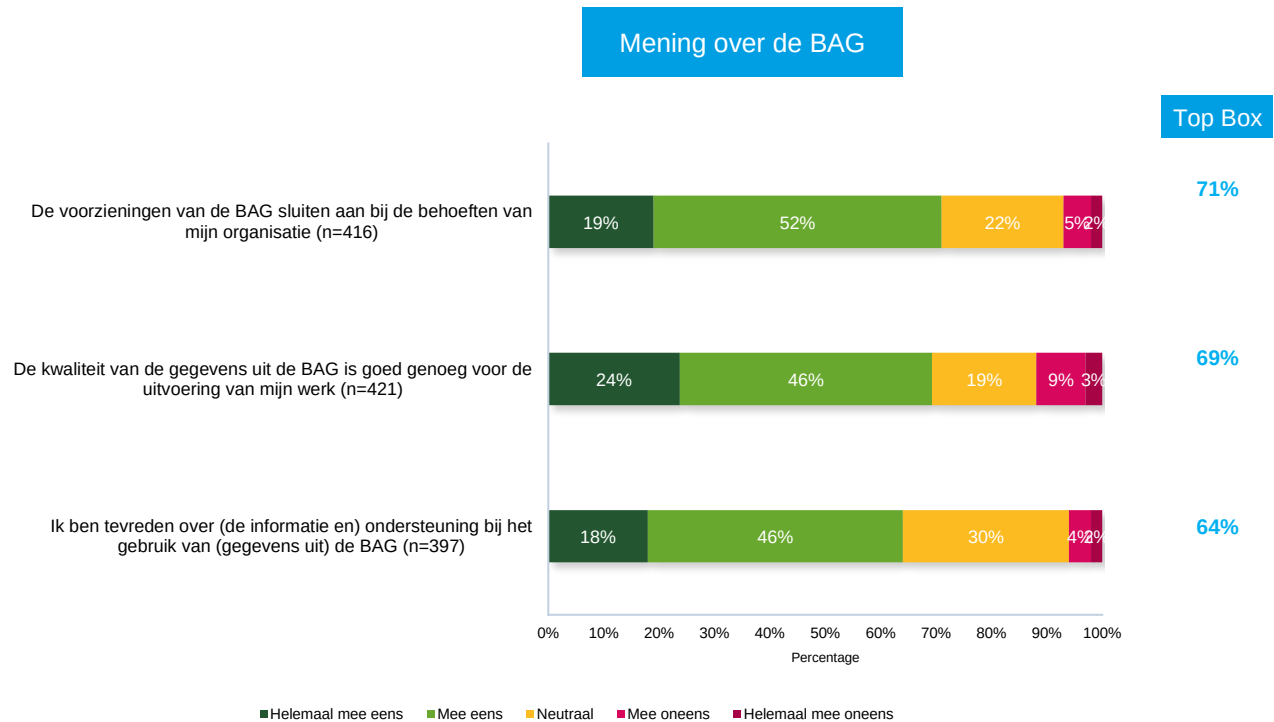
3.2 Kwaliteit van de BAG

Algemene beoordeling BAG - Totaal

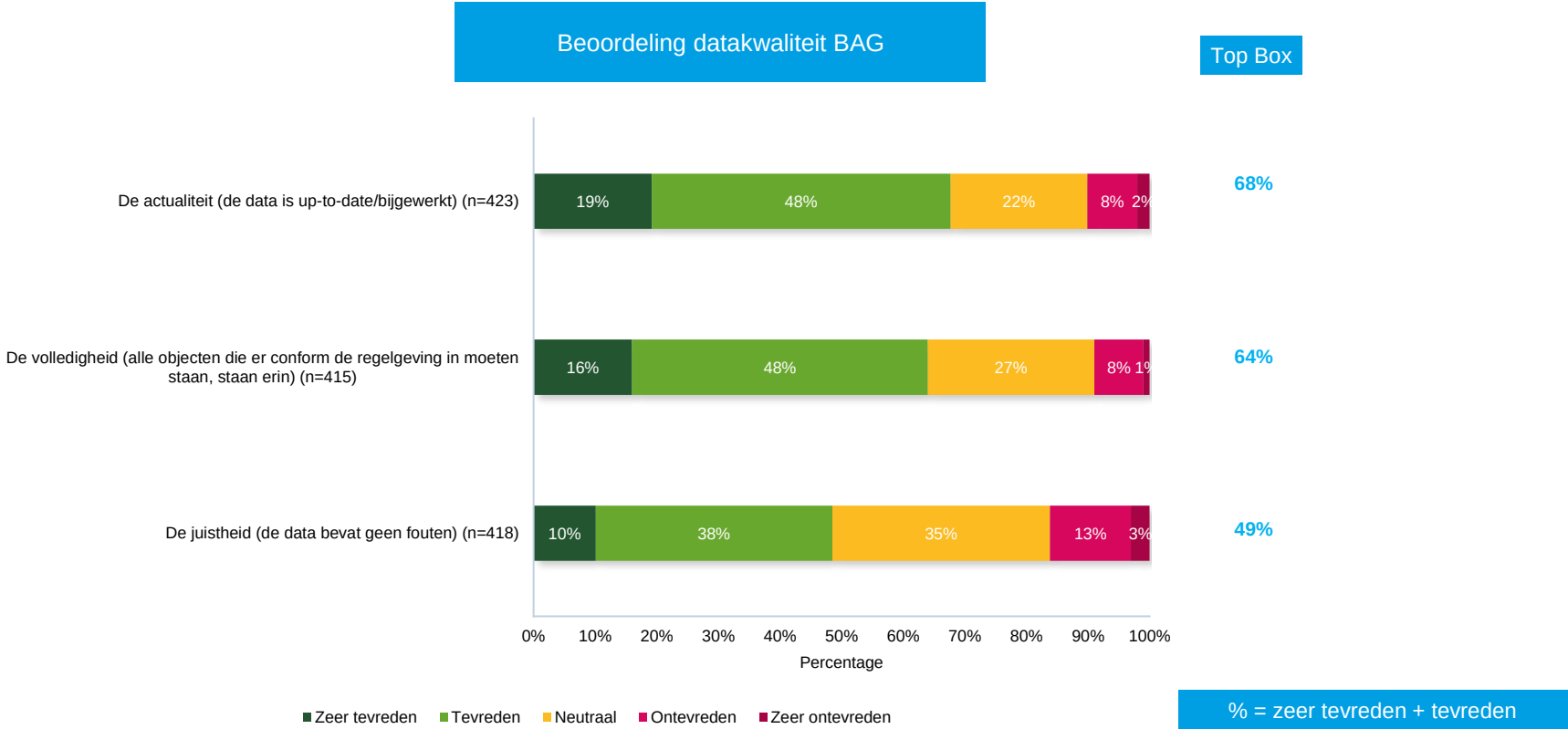
Vraag 51: Kunt u een rapportcijfer geven voor de BAG in het algemeen? Geef een cijfer van 1-10.

Algemene beoordeling BAG - Afnemers

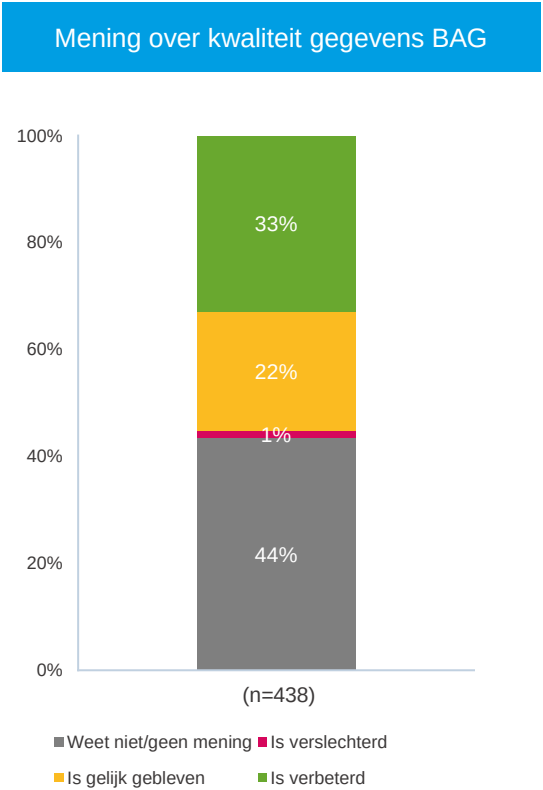
Vraag 50: In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stellingen?

Beoordeling datakwaliteit BAG - Afnemers

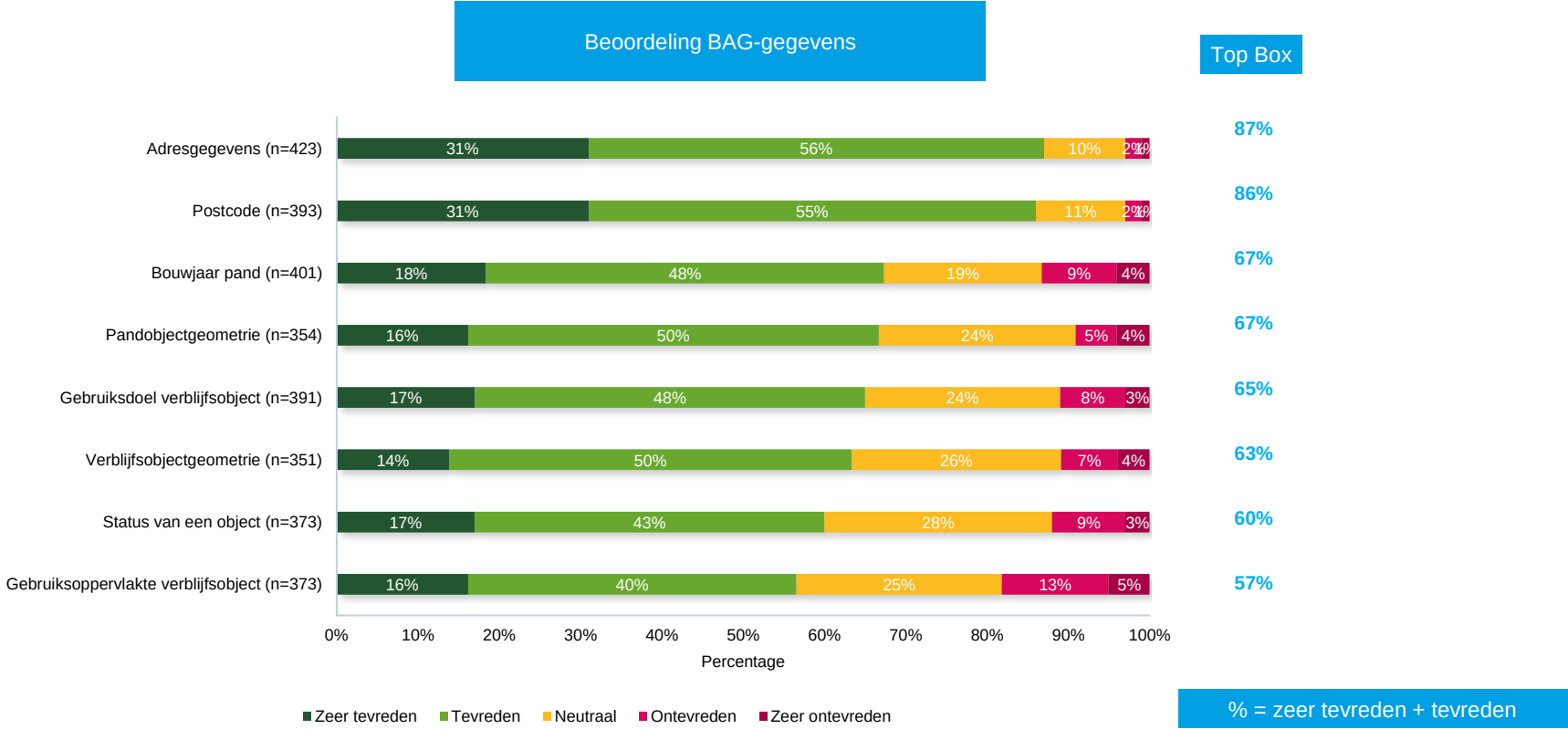
Vraag 8. Hoe tevreden bent u over onderstaande aspecten met betrekking tot de datakwaliteit van de BAG?

Kwaliteit van de BAG-gegevens - Afnemers

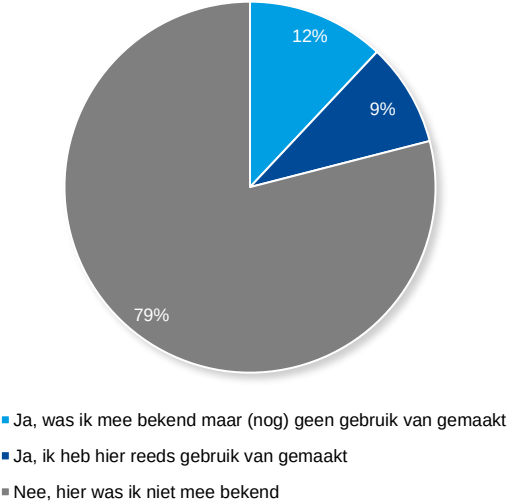
Vraag 10. Vindt u dat de kwaliteit van de gegevens uit de BAG sinds de herziening van de BAG (BAG 2.0) 4 jaar geleden is verbeterd, verslechterd of gelijk gebleven?

Beoordeling BAG-gegevens - Afnemers

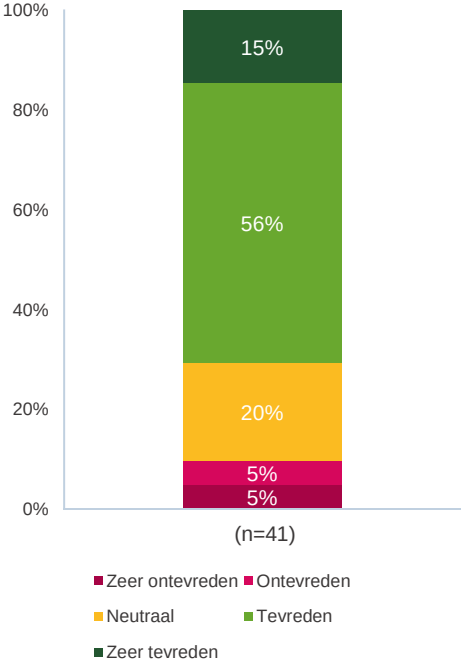

Bekendheid en tevredenheid kwaliteitsdashboard - Afnemers

Bekendheid kwaliteitsdashboard

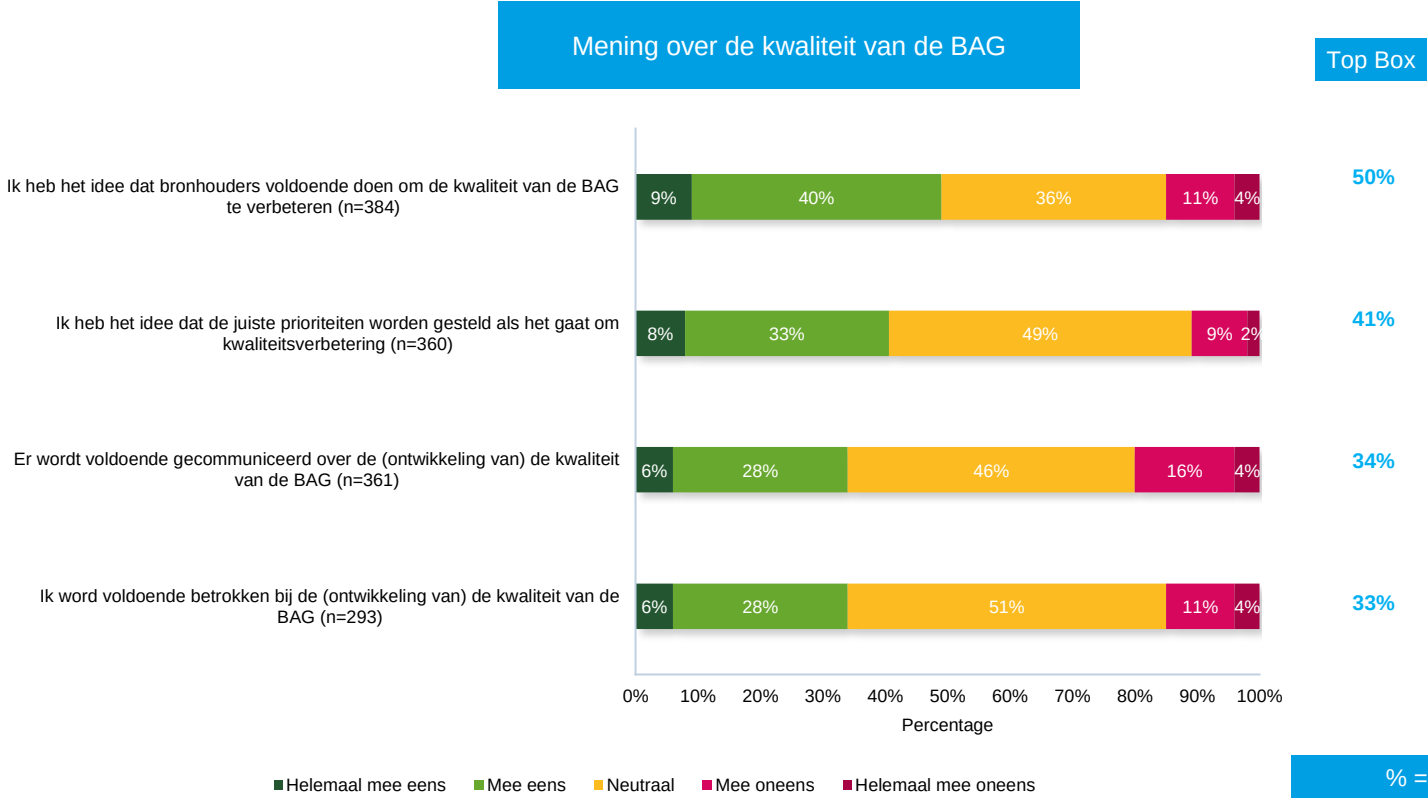
Tevredenheid kwaliteitsdashboard
Selectie: maakt gebruik van het kwaliteitsdashboard

Vraag 32. Was u voorafgaand aan dit onderzoek bekend met het kwaliteitsdashboard?

Vraag 33: Hoe tevreden bent u over de informatie in het kwaliteitsdashboard?

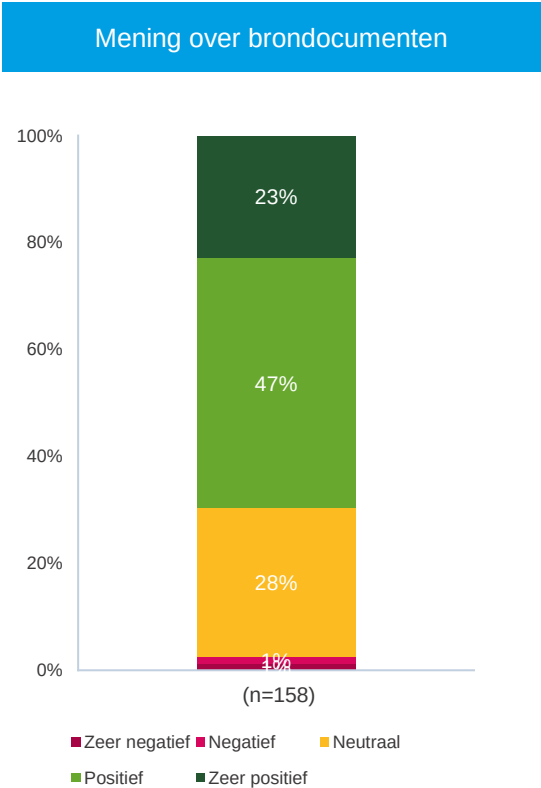
Mening over de kwaliteitsverbetering en ontwikkeling van de BAG - Afnemers

Vraag 35. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met de volgende stellingen?

3.1 Kwaliteitsborging

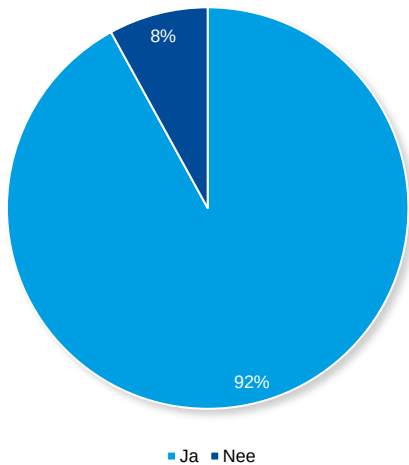
Ervaring wijziging t.a.v. brondocumenten - bronhouders

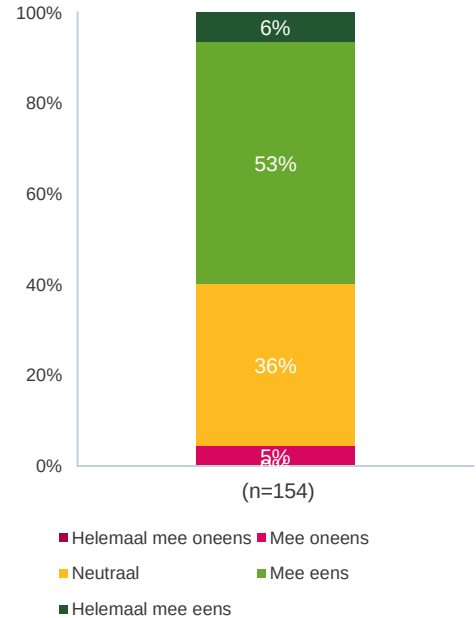
Vraag 17. Sinds de wijziging is het niet meer verplicht om een register van brondocumenten aan te houden. Ook mogen brondocumenten tegenwoordig andere vormen hebben (bijv. digitaal systeembericht, bericht uit het postcode portal van PostNL). Hoe ervaart u deze wijziging in de praktijk?

Mening over vier stappen systeem - bronhouders

Vier stappen systeem beter dan audit?

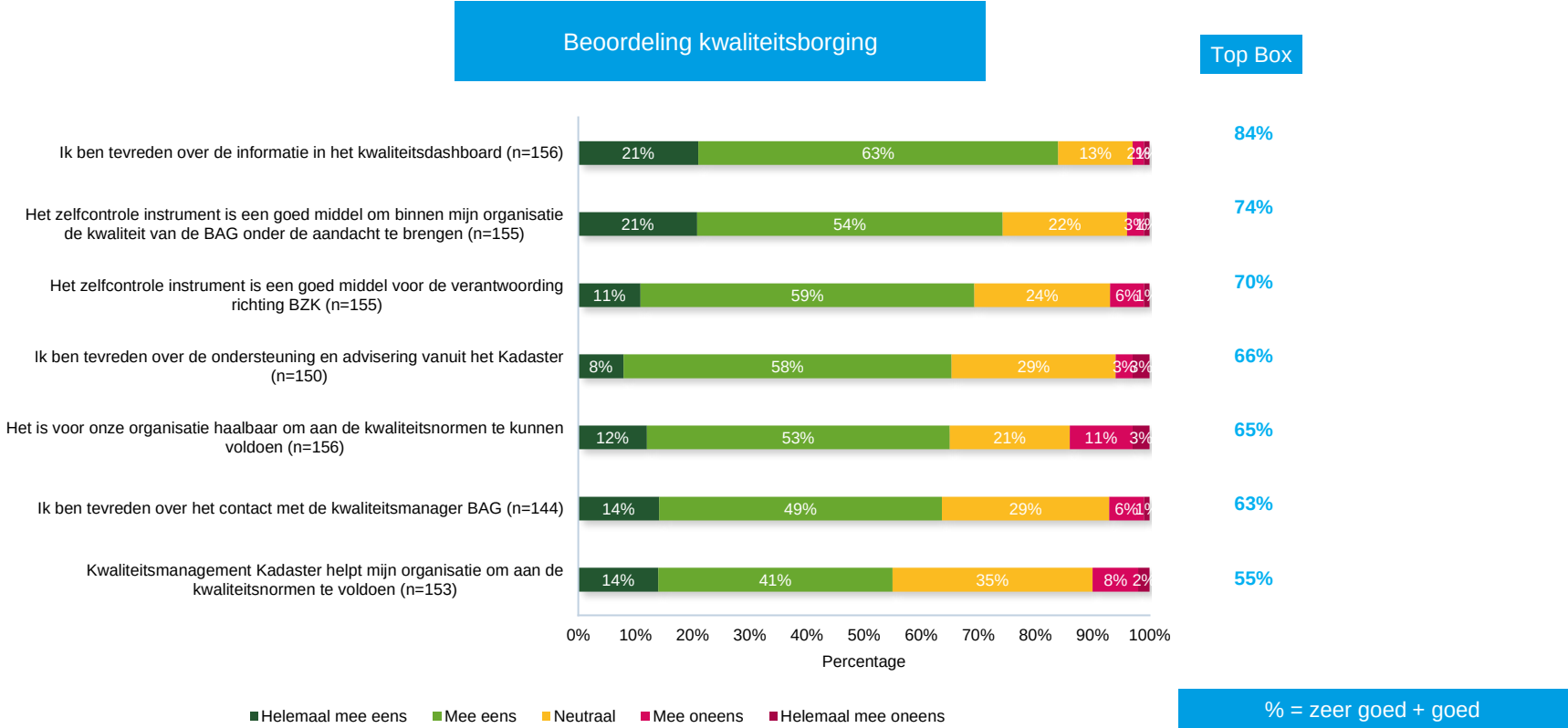
Ik ben tevreden over het huidige systeem van kwaliteitsborging

Vraag 22: Vindt u het vier stappen systeem van de kwaliteitsborging van de BAG beter dan het oude instrumentarium van driejaarlijkse externe controles?

Vraag 30: In hoeverre bent u het eens of oneens met de onderstaande stelling over het risicogericht, proportioneel en selectief ingerichte 4 stappen systeem van kwaliteitsborging?

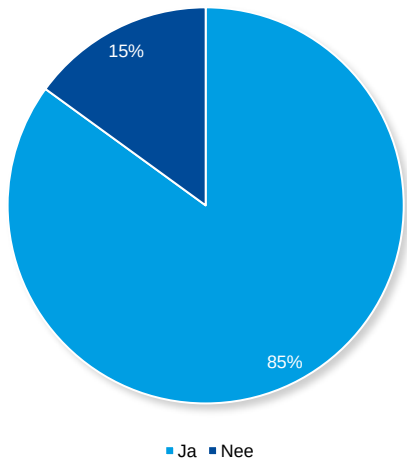
Beoordeling kwaliteitsborging - bronhouders

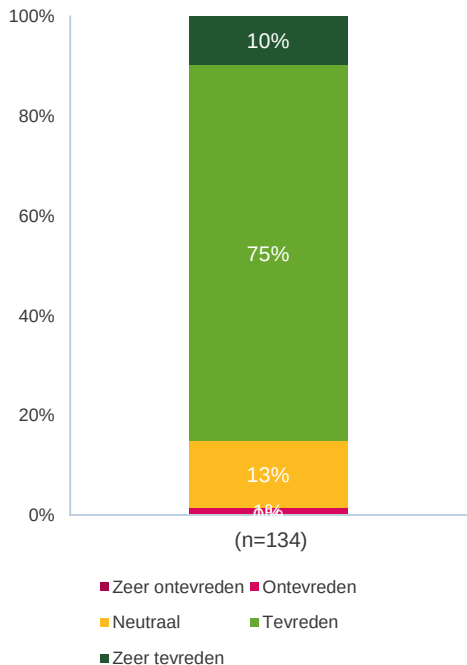
Vraag 24: In hoeverre bent u tevreden over de onderstaande aspecten ten aanzien van de kwaliteitsborging van de BAG?

Deelname en tevredenheid intervisiebijeenkomsten - bronhouders

Deelname intervisiebijeenkomsten

Tevredenheid intervisiebijeenkomsten
Selectie: neemt deel aan intervisiebijeenkomsten

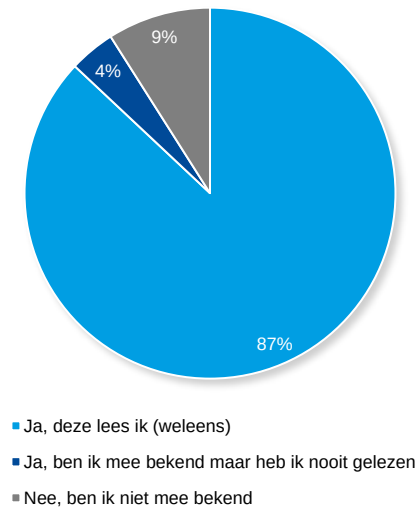

Vraag 26. Naast individueel contact gebruikt het kwaliteitsmanagement het servicebericht BAG en intervisiebijeenkomsten (2 x per jaar) om te communiceren met bronhouders over de kwaliteit. Neemt u zelf deel aan de intervisiebijeenkomsten BAG?

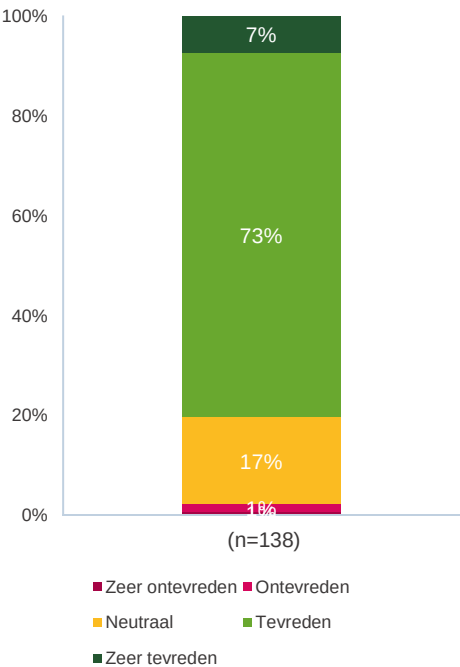
Vraag 27: Hoe tevreden bent u over de intervisiebijeenkomsten?

Bekendheid en tevredenheid Servicebericht BAG - bronhouders

Bekendheid Servicebericht BAG

Beoordeling Servicebericht BAG
Selectie: leest het Servicebericht weleens

Vraag 28. Het Servicebericht BAG is een maandelijks nieuwsbericht voor alle BAG bronhouders. Hierin staat belangrijke informatie over de kwaliteit van de BAG. Was u voorafgaand aan dit onderzoek bekend met het Servicebericht BAG?

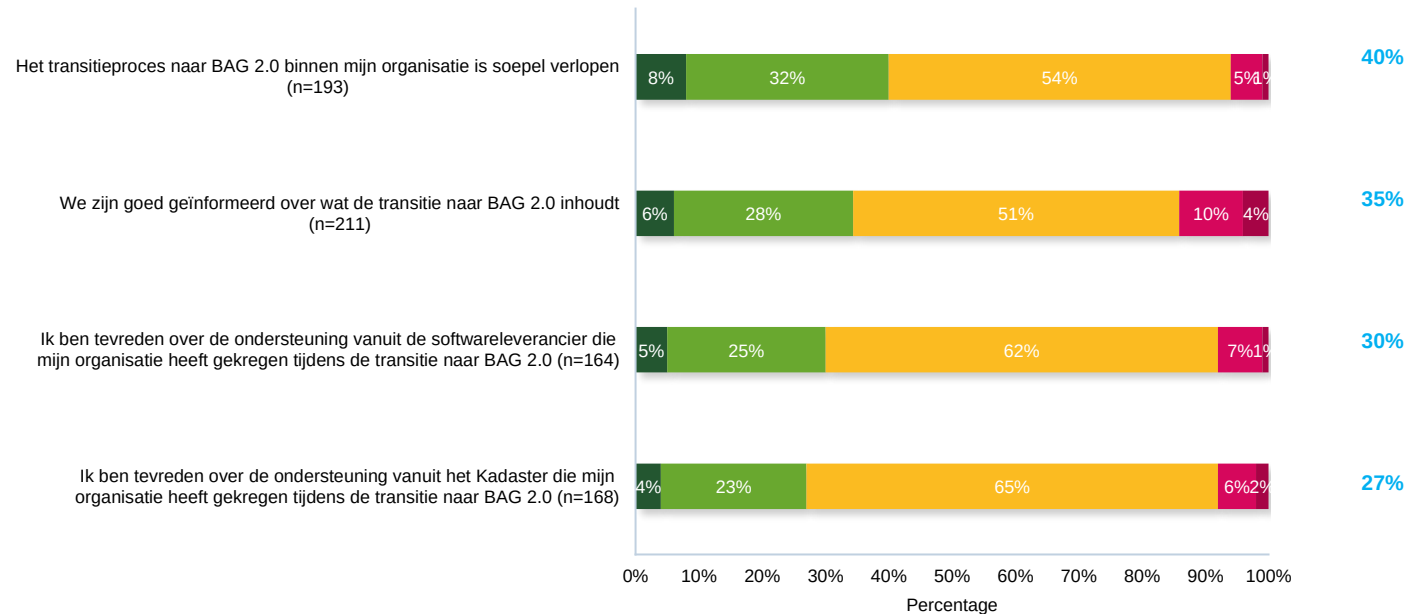
Vraag 29: Hoe tevreden bent u over het Servicebericht BAG?

3.2 Transitieproces

Mening over het transitieproces BAG 2.0 - Afnemers

Mening over de transitie BAG 2.0
Selectie: is betrokken zijn geweest bij de transitie

Top Box

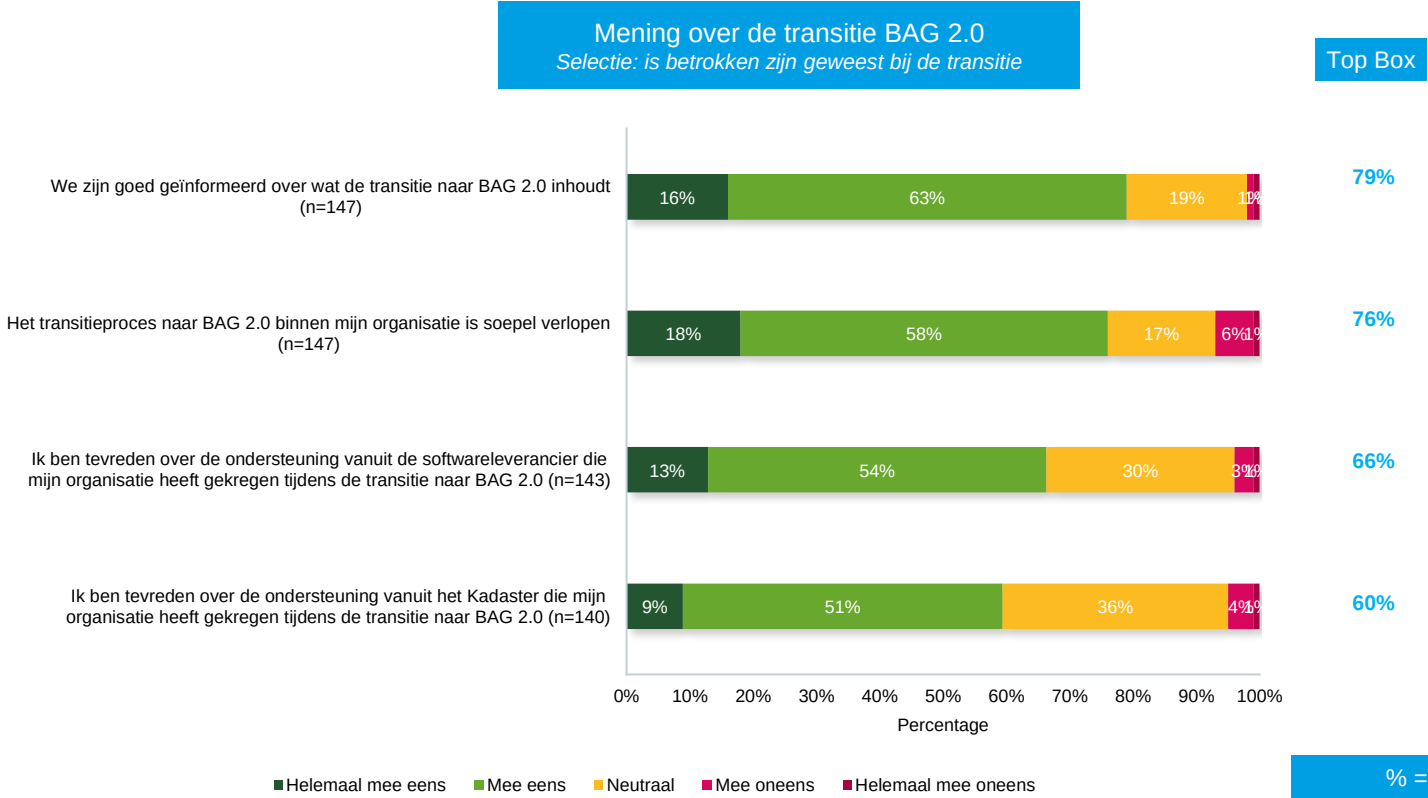

■ Helemaal mee eens ■ Mee eens ■ Neutraal ■ Mee oneens ■ Helemaal mee oneens

% = zeer goed + goed

Vraag 49. In hoeverre bent u het eens of oneens met de onderstaande stellingen ten aanzien van het transitieproces naar BAG 2.0?

Mening over het transitieproces BAG 2.0 - Bronhouders

Vraag 49. In hoeverre bent u het eens of oneens met de onderstaande stellingen ten aanzien van het transitieproces naar BAG 2.0?

BAG BAO

Bronhouders Afnemers Overleg

Aan Ministerie voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
T.a.v. de minister, de heer H.M. de Jonge

Datum 17 mei 2023

Betreft Evaluatie Wet bag en kansen datafundament

Geachte heer De Jonge,

We hebben, als bronhouders en afnemers van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), kennis genomen van het Evaluatieonderzoek BAG dat recent in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is uitgevoerd.

We delen de conclusie dat de wijzigingen in de wet- en regelgeving van de BAG (waar ze al zijn toegepast, zoals bij het kwaliteits- en toezichtsbeleid en bij het aanbrengen van meer focus op de kwaliteit van de registratie i.p.v. op het proces) over het algemeen doelmatig en effectief zijn.

We benadrukken graag dat we zien dat gebruikers over het algemeen heel tevreden zijn over de BAG. De transitie naar BAG 2.0 is soepel verlopen. We onderschrijven dat de wijzigingen aan de Wet bag van 1 juli 2018 goed hebben uitgepakt. We herkennen de aanbevelingen die zijn gedaan en nemen de adviezen ter harte. We pakken dit samen met uw ministerie op en nemen het mee in onze reguliere activiteiten.

De BAG als datafundament staat, de informatie wordt intensief gebruikt door diverse gebruikers vanuit zowel overheid, bedrijfsleven als wetenschap. Daarbij valt op dat gebruikers enthousiast zijn over de data over adressen en gebouwen die door de BAG beschikbaar zijn. Ook valt op dat er behoefte is aan meer gegevens over die gebouwen, zoals hoogte informatie, en aan meer samenhang met andere registraties. Diverse gebruikers uiten deze behoeften, maar hebben op operationeel niveau niet de mogelijkheid om met (financiële) middelen bij te dragen. Zowel vanuit afnemers als vanuit bronhouders kijken we uit naar de ontwikkelingen waarin het huidige fundament een basis vormt voor onder meer een gezamenlijk geodata-fundament voor het bouwen aan onze leefomgeving. We vragen aandacht voor de financiën van de doorontwikkeling en het beheer hiervan. We zien graag dat opdrachtgevende departementen een actieve rol krijgen, ook financieel, bij het gebruik en de doorontwikkeling van de BAG. Om zodoende de lasten in relatie te brengen met de opbrengsten die met een uitgebreider data fundament bereikt kunnen worden.

We adviseren om het enthousiasme over de (gegevens in) de BAG breed te delen en uw blik ook te richten op de baathebbers die met uitgebreidere data (een gezamenlijk geodata-fundament) nog beter kunnen bijdragen aan de uitvoering van maatschappelijke opgaven.

Met vriendelijke groet,

Basisregistratie Adressen en Gebouwen Bronhouders- en Afnemersoverleg (BAG BAO)

Voorzitter BAG BAO

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2023-0000458750

Datum
5 september 2023

Samengewerkt met
Directies DGVH Wonen /
Woningbouw, CZW, Kadaster

Bijlage(n)
3

Aan
Van

mBZK
Directie Ruimtelijk Beleid

nota

Aanbieding evaluatieverslag BAG aan Tweede en Eerste
Kamer

Aanleiding

De basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) bevat belangrijke gebouwgegevens en alle adressen in Nederland. Per 1 juli 2018 is de hernieuwde wet- en regelgeving voor de basisregistratie adressen en gebouwen (Wet bag) in werking getreden. Dit betrof de wijziging van de Wet bag (en enige andere wetten) in verband met modernisering en vereenvoudiging van de registratie en het toezicht. Conform artikel 46 uit de Wet bag is een evaluatieonderzoek uitgevoerd. Deze resultaten worden voorzien van een beleidsbrief aan de Tweede en Eerste Kamer gestuurd.

Geadviseerd besluit

Ondertekenen van de beleidsbrief aan de Tweede en Eerste Kamer.

Kern

In de brief aan de Tweede en Eerste Kamer worden twee boodschappen afgegeven:

- **Terugkijkend vanuit de evaluatie van de BAG:** de BAG voldoet in hoge mate aan de verwachtingen van gebruikers, en is daarmee een landelijk succes. De wijzigingen in de BAG zijn doelmatig en doeltreffend te noemen (waar ze al zijn toegepast);
- **Vooruitkijkend naar doorontwikkeling van de BAG:** aan de leden van de Staten-Generaal wordt toegezegd een verkenning uit te voeren naar een beperkte uitbreiding van de inhoud en kwaliteitsverbetering van de BAG zodat de monitoring van de woningbouwopgave en andere maatschappelijke opgaven beter bediend kunnen worden. Hierbij moet er ook aandacht zijn voor de financiële consequenties: de middelen die hiervoor nodig zijn (vanuit de belanghebbende departementen en gebruikers) en de bijhoudingslast door gemeenten. Overigens ligt de oplossing niet alleen in de BAG. De BAG bevat primair identificerende gebouwgegevens (zoals adressen en identificerende codes) en enkele basisgegevens van gebouwen. De BAG biedt daarmee een goede basis om andere gegevens aan te koppelen en daarmee de maatschappelijke opgaven te bedienen.

Toelichting

Onze referentie
2023-0000458750

Datum
5 september 2023

Wijzigingen BAG

In de herziene Wet- en regelgeving voor de bag zijn twee beleidswijzigingen doorgevoerd per 1 juli 2018:

1. De regelgeving en het toezicht zijn aangepast naar een nieuw kwaliteits- en toezicht regime zodat ze vooral gericht zijn op de kwaliteit van de registratie ten behoeve van het gebruik in plaats op het toezien van procedures;
2. De structuur van de regelgeving is aangepast zodat deze eenvoudiger en flexibeler aangepast kan worden aan ontwikkelingen, ook in relatie tot andere basisregistraties. Alleen de hoofdzaken worden op het niveau van de wet geregeld, de andere zaken in lagere regelgeving.

Het moment van de wijziging is aangegrepen om ook de bijbehorende documentatie te herzien en kleinere inhoudelijke wijzigingen door te voeren. Deze wijzigingen waren vooral technisch van aard en gericht op de uitvoering.

Evaluatieonderzoek

Na de zomer van 2022 (tot en met het 1^e kwartaal van 2023) is een evaluatieonderzoek uitgevoerd dat vooral heeft gekeken naar doeltreffendheid en doelmatigheid van de wijzigingen. Dit heeft plaatsgevonden middels een online- en een verdiepend onderzoek onder bronhouders (gemeenten), gebruikers en andere stakeholders van de BAG. Op grond van de bevindingen in de rapportage kan geconcludeerd worden dat de wijzigingen in de wet- en regelgeving van de BAG (waar ze al zijn toegepast, zoals bij kwaliteitszorg- en toezicht, en meer focus op de kwaliteit van de registratie i.p.v. het proces) over het algemeen doelmatig en effectief zijn. Ook de transitie van de aansluiting van bronhouders (gemeenten) en gebruikers van de BAG (binnen en buiten de overheid) is goed verlopen. Dit beeld wordt onderschreven door het formele overleg van Bronhouders en Afnemers van de BAG (BAG BAO). De onderzoekers doen wel een aantal aanbevelingen, onder andere over kwaliteit, gebruikersondersteuning, nieuwe wensen en samenhang met andere registraties. In de bijlage van de brief reageert u op deze aanbevelingen.

Gebruikers waarderen de BAG en de BAG wordt in hoge mate gebruikt, kortom de BAG is een breed maatschappelijk succes!

Behoefte aan uitbreiding van de BAG, vanuit de woningbouwopgave en andere maatschappelijke opgaven

Er is echter wel een behoefte aan uitbreiding van gegevens in de BAG (of van koppeling van gegevens aan de BAG). Dit betreft bijvoorbeeld informatie over de hoogte, actueel gebruik van de gebouwobjecten, een nadere classificatie van type woningen en verplichte registratie van de statusovergangen bij de verschillende bouwfasen van een gebouw. Deze wensen zijn, naast het bovengenoemde afnemersonderzoek, ook schriftelijk gerapporteerd door het CBS die in opdracht van de directies Wonen en Woningbouw voor de woningbouwopgave en vastgoedontwikkeling de monitoring uitvoert en daarbij meer informatie nodig heeft dan standaard beschikbaar is in de BAG.

Het versterken van regie op de woningmarkt vereist actuelere en uitgebreidere betere sturingsinformatie dan nu beschikbaar is en een kwaliteitsverbetering of

uitbreiding van de BAG lijkt daarvoor als basisbestand een kansrijke optie. Hierbij geldt dat niet de complete informatiebehoefte door de BAG afgedekt kan worden. De BAG bevat zelf enkele basisgegevens van gebouwen maar biedt ook een belangrijke koppelbasis voor andere databronnen (via het adres of de identificerende codes). Zo kan de BAG in combinatie met andere gegevens een belangrijke bron vormen voor de 'pijplijnmonitor woningbouw'. Een voorbeeld van aanpassing van de BAG zelf is het registreren van opeenvolgende statusovergangen, dit is nu niet verplicht in de BAG en daarmee worden gegevens over 'start bouw' niet in alle gevallen door gemeenten ingevuld. Voor een deel zou dit om informatie kunnen gaan die nu los van de BAG bij gemeenten uitgevraagd wordt via aparte vragenlijsten en enquêtes. De administratieve last voor gemeenten van de extra verplichting kan dan per saldo mee- of zelfs wegvallen. Dit kan nader onderzocht worden in een verkenning (inclusief kosten/baten analyse), die in de brief genoemd wordt. Hierbij wordt gestreefd aan te sluiten bij het traject voor de Wet regie op de volkshuisvesting (ook in verband met een mogelijke claim op middelen).

Onze referentie
2023-0000458750
Datum
5 september 2023

Maar ook bij andere departementen, zoals EZK, ligt er in het kader van de maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie, een bredere informatiebehoefte. Dit betreft overigens niet alleen de BAG, maar ook de uitbreiding of koppeling aan andere basisregistraties in het datafundament, zoals de basisregistratie grootschalige topografie (BGT). Daarnaast ligt er bijvoorbeeld bij FIN een behoefte aan goede gebruiksoppervlaktegegevens in verband met de processen voor de waardering onroerende zaken (WOZ).

Financiële gevolgen

Echter de bijhoudingslast van de BAG ligt bij de bronhouders van de BAG, de gemeenten, en zij geven aan alleen mee te kunnen werken aan verbetering en eventuele uitbreiding van de data indien de impact onderzocht wordt en er ook aanvullende middelen beschikbaar komen. Bijvoorbeeld indien er vanuit de baathebbers bijgedragen kan worden aan dergelijke ontwikkelingen. Mogelijk kunnen middelen voor monitoring in het kader van de Wet regie op de volkshuisvesting hiervoor vrijgemaakt worden.

Advies BAG Bronhouders en Afnemersoverleg

Het BAG Bronhouders- en Afnemersoverleg (BAG BAO) signaleert in het verlengde van het bovenstaande ook dat de BAG een groot succes is (en dit uit te dragen) maar tegelijkertijd een behoefte bij gebruikers aan aanvullende gegevens en verbreding van het datafundament en een tekort aan middelen om dit te realiseren. Het BAG BAO roept de minister van BZK dan ook op om ook de betrokken opdrachtgevers (departementen met eigenaarschap van de maatschappelijke opgaven, naast BZK zelf ook EZK, IenW, LNV etc.) aan tafel uit te nodigen om de gebruikersbehoefte, in relatie tot financiën, te bespreken.

De plaats waar dit bredere gesprek, tussen vraag en aanbod binnen het datafundament, kan plaats vinden is het Beraad voor Geo-Informatie, kortweg het GI-Beraad (en de onderliggende programmaraden).

Brieven Eerste en Tweede Kamer

In de brieven aan de Eerste en Tweede Kamer worden de resultaten van de evaluatie gemeld, maar wordt ook de wens tot doorontwikkeling van de BAG

gemeld (in aansluiting bij het advies BAG BAO) om de opgaven beter te bedienen (en welke randvoorwaarden, zoals financiering, daarbij gelden).

Onze referentie
2023-0000458750

Nadere toelichting in rapportage(s) Evaluatie (Statisfact) en advies BAG BAO (bijlagen).

Datum
5 september 2023

Communicatie

De bevindingen uit het evaluatieonderzoek worden na toezending aan de Tweede en Eerste Kamer breed gecommuniceerd onder de relevante doelgroepen, onder andere via de websites van de geo-basisregistraties.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief aan Tweede Kamer aanbieding evaluatieverslag BAG	
2	Brief aan de Eerste Kamer evaluatieverslag BAG	
3	Advies BAG BAO aan mVRO	
4	Rapportage onderzoeksbureau Statisfact	
5	Bijlage bij rapportage onderzoeksbureau Statisfact	